Sayı: 20
[…]0 AGUSTOS
1990
2000 TL
(KDV DAHİL)

ÜRETEN BİZİZ
YÖNETEN DE
BİZ OLACAĞIZ

İŞÇİLERİN SESİ

[…]AK KUVEYT'İ İŞGAL ETTİ. TÜRKİYE'DE GREVLER ERTELENDİ

[…]k Kurşun İşçilere

[…]e Irak'ın petrol boru hattını kapattı.
[…] sınırına asker ve cephane yığınağı yapıldı.
[…] girdik, giriyoruz derken Türk hükümeti
[…] karşı savaş ilan etti.
[…] ve Harb-İş grevleri yasaklandı.
[…]k kurşun işçilere sıkıldı.

■ *Bu kısmi seferberlik yarın bütün grevlerin yasaklanması toplu sözleşmelerin iptali, en küçük direnişin, muhalefet hareketinin şiddetle bastırılması, insan haklarının askıya alınması, yeni bir şovenizm dalgasıyla yeni soykırım uygulamalarına gidilmesi. Yani tüm toplumun susturulması biçiminde gelişecektir.*

MİLLİ GÜVENLİĞİ BOZMAK HA?..

Irak Kuveyt'i işgal etti. Irak'a karşı uluslararası boykot ilan edildi. Türkiye Irak'ın petrol boru hattını kapattı. Güney sınırına asker ve cephane yığınağı yapıldı. Savaşa girdik giriyoruz derken, Türk hükümeti işçilere karşı savaşı ilan etti. Ve ilk kurşun grevdeki işçilere sıkıldı.

Savaş deyince ilk akla gelen cephede savaşan, ölen askerler, şehirden şehire atılan füzeler, bombardıman uçakları, karartmalar, seferberlik ilanı, kıtlık, karaborsa vs. vs. gelir. Bu savaşın biçimlerinden sadece biridir. Savaş her zaman bu biçimde sürdürülmez. Bizim ülkemizde uzun zamandan beri ilan edilen ve son günlerde yoğunlaşan bir savaş yaşanmaktadır. bu savaş geçen hafta önemli görevlerde çalışanların -örn. hastaneler- izinlerinin iptali, grevlerin Bakanlar kurulu kararıyla yasaklanması, devlet dairelerinde üç vardiya çalışma sisteminin başlatılması vs. biçimlerde yürürlüğe girmiştir. Bunun adı kısmi seferberlik demektir. Bu kısmi seferberlik bugün lastik ve Harb-İş grevlerinin yasaklanması biçiminde uygulanmaya konurken, yarın bütün grevlerin yasaklanması, toplu sözleşme görüşmelerinin iptal edilmesi, en küçük direnişin, muhalefet hareketinin şiddetle bastırılması, insan haklarının askıya alınması, yeni bir şovenizm dalgasıyla birlikte yeni soykırım uygulamalarına gidilmesi, velhasıl tüm toplumun susturulması biçiminde gelişecektir. Yani savaş önce iç cephede sürdürülecek cephe gerisi temizlenecek ve sonra emperyalist güçler uygun görürse dış cephelere taşınacaktır.

Devamı 10. Sayfada

İkiyüz altmış bir bin dokuz yüz elli dört lira

■ *Yeni asgari ücret ikiyüz altmışbirbin küsur lira. İster harca ister sakla...*

HABERİ 5. SAYFADA

[…]VAŞA […]AYIR!

[…]iler Platformu'ndan

[…] ABD olmak üzere, emperyalist- […]kiye'yi Irak'a karşı bir savaşın içi- […]e çabaları karşısında, öncelikle […]mekçiler olmak üzere, Türkiye ve […]n halklarını "Savaşa Hayır!" de- […]ağırıyoruz.

[…]büyük "şeyh" ABD emperyaliz- […]lararası emperyalist güçleri de […]e alarak Ortadoğu'da "efendilik" […]aha da arttırmaya çalışıyor. Irak'- […]yt'i işgal ve ilhakı karşısında, bü- […]yanın hakimi iddiasıyla savaş aç- […]azırlanıyor. Irak'ı işgalcilikle suç- […] en az hakkı olan ABD'dir. Sade- […]10 yılda Grenada'yı ve Panama'- […] etmiş, Libya'yı iki kez bombala- […] son Ortadoğu'daki kargaşadan […]narak Liberya'ya asker çıkarmış- […]'nin ve diğer emperyalistlerin, Or- […]'da işi yoktur, bölgeden ellerini […]idirler.

Devamı 10. Sayfada

[…]DAŞ YOL, DENG, DEVRİMCİ […]CADELE, EMEĞİN BAYRAĞI, […]MEK, HALK DEMOKRASİSİ, […]DEF, İŞÇİLER VE POLİTİKA, […]LERİN SESİ, KOMÜN, MEDYA […]NEŞİ, SİYASET, SOSYALİZM, […]Nİ DEMOKRASİ, YENİ ÖNCÜ.

[…]dikalar Platformu'ndan

[…] günlerde ülkemizde, işçi sınıfımız […]kımız açısından çok önemli siyasi […]onomik olaylar yaşanmaktadır. […]sal ve uluslararası tekelci sermaye […]D ile elele veren siyasi iktidar, hal- […] daha fazla kârları, sömürüleri için […]enaryolara sürüklemektedir.

[…]adoğu denilince emperyalizmin can […]rı olan petrol akla gelmekte, dün ol- […]gibi bugün de emperyalist petrol te- […]in çıkarları uğruna halklar birbirine […]ülmektedir. Bu oyunların en sonun- […]Irak'ın Kuveyt'e yaptığı müdahale […]nrası yaşananlardır.

[…]k'ın Kuveyt'e müdahalesi sonrası […]mde emperyalizm tarafından Türk- […]savaş tehdidi altına sokulmuştur. […]eryalizmin jandarmalığı rolü verilen […]iye'de bunun faturası hemen işçi sı- […]ıza ve halkımıza çıkarılmaya başlan- […]r.

[…]trol ürünlerine yapılan zamlar zincir- […] olarak yayılmakta, ulusal güvenlik

Devamı 10. Sayfada

İSTANBUL SENDİKALAR PLATFORMU (TÜRK-İŞ, HAK-İŞ BAĞIMSIZ […]STANBUL SENDİKA ŞUBELERİ)

Sonbahar savaşları!

■ *Bu oyun içinde oyunların sergilenmesi, irdelenmesi sonucunda karşımıza siyasal iktidar, MESS, Şevket YILMAZ, TÜRK-METAL dörtlüsü ile çıkmaktadır. Daha oyunlar bitmemiştir. Önümüzdeki dönemde de bu oyunların yeni biçimleriyle karşılaşılacağı unutulmamalıdır.*

■ *Özdemir-İş ve Otomobil-İş üyesi işçiler, Çelik-İş Sendikası üyeleriyle bu saldırı karşısında birlikte olmak durumundadır. Bu birlikteliğe TÜRK METAL işçileri de dahil edilmeli, katılmalıdır.*

Sendikal mücadelenin en önemli halkası sayılan metal işkolunda toplu sözleşme görüşmeleri yapılan törenlerle başladı. Metal işverenlerinin örgütlü olduğu MESS ve işçi sendikaları toplu sözleşmelere ilişkin düşüncelerini açıkladılar. Törenlerde yaşananlar ve Çelik-İş Sendikası'nın toplu sözleşme yapma yetkisinin görüşmeler arifesinde düşürülmesi, dönemin sert ve çetin geçeceği ve bu sürede çok yönlü oyun-

Devamı 7. Sayfada

Ortadoğu-Irak, Türkiye

• BUGÜN ORTADOĞU'DA SÖZ SAHİBİ OLMAK İÇİN KILIÇLARI KUŞANMAK GEREKİR. BU KILIÇLAR BAŞTA KÜRT ULUSU OLMAK ÜZERE ORTADOĞU HALKLARININ KANIYLA BULANACAKTIR.

Kristal-İş'te Genel Kurul

• NECATİ ALTUNKAYNAK: "BU BİR İHTİRAS GENEL KURULU" DİYOR

Çelik-İş'e Yetki Oyunu

• MESS VE SİYASAL İKTİDAR, ÇELİK-İŞ VE ÇELİK İŞÇİLERİNİ CEZALANDIRMAKTA. TÜRK METAL'İ DEVREYE SOKARAK SÖZLEŞME MASASINDA ÇELİK-İŞ GÖRMEK İSTEMEDİĞİNİ DİLE GETİRMEKTEDİR.

Savaşa "Evet mi?"

• OTOMOBİL-İŞ SEFAKÖY ŞUBE KONGRESİNDE GENEL SEKRETER MAHMUT KARAKOÇ "SAVAŞA HAYIR" BAŞLIKLI ÖNERGEYİ HASIRALTI ETTİ.

Sağra'da Direniş

Memurlarda Sendika sancısı!..

■ *Memur kitlesi eylemlerden sonra ne olacağı konusunda ağırlıkla kendileri dışında derneklerin "amirlerin" söyleyeceklerini merak ediyor. Eylemlerden sonra meydana gelen sürgün ve işten çıkarmalara karşı açıktan bir tepki gösteremiyor, çünkü örgütsüz...*

■ *Mücadeleci söylemlerle ortaya çıkan ve atamayla oluşturulmuş bir sendika kurma girişiminde bulunan Kam-Sen ve resmileşme - yasallaşmayı esas alan temsilcilerini ilkesiz - şekilsiz seçimlerle oluşturulan Sendikalaşma Komisyonu farklı söylemler kullansalar da bir noktada birleşiyorlar.*

HABERİ 2. SAYFADA

SÖZ ve KARAR İŞÇİDE

Enerji İşçileri düzen suyunda kürek çeken sendikacıların kayığını deviriyor. Enerji işçileri başkaldırıyor.

TEK işçileri başkaldırıyor

□ **TEK'te yaşanan özelleştirme sürecinde, bu politikaların ülke değerlerini uluslararası tekellere ve yerli işbirlikçilerine peşkeş çekme anlamı taşıdığı bir kez daha ortaya çıktı. Sarı sendikacılar, işçilerin tepkilerini, mücadelelerini düzen kanallarına akıtma gayretinde. İşçiler başkaldırıyor. Sınıf kardeşlerini de mücadeleye çağırıyorlar.**

TEK Anadolu Yakası'nın özelleştirilmesi sürecinde yaşananlar, özelleştirme politikasının açık bir teşhiri oldu. "verimlilik, sermayeyi tabana yayma, yeni teknoloji, gelişme vb." demagojilerle gündeme getirilen bu politikaların, ülke değerlerini yerli yabancı şirketlere, tekellere peşkeş çekmenin bir aracı olduğunu da kanıtladı TEK'te yaşananlar.

Devamı 4. Sayfada

Eğer biz sadece bir tabela sendikası değil, grevli toplu sözleşmeli bir sendika hakkı istiyorsak, böyle bir sendika kararname diktatörlüğü altında yaşayan ülkemizde ancak geniş kitlelerin aktif mücadelesiyle kazanılabilir.

Memurlarda sendika sancısı

Geçtiğimiz temmuz ayı sokaklar, işyerleri memurların yürüyüşleri, gösterileri ve sloganları ile canlandı, renklendi. Memurların 10 yıl sonra kitlesel bir biçimde protesto gösterilerine girişmelerinin görünürdeki nedeni yüzde 25 gibi komik bir oranda belirlenen Temmuz zammıydı. Fakat eylemler bir yandan İstanbul dışında başka illere de sıçrarken, ortak talepler de **"grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı"** eksenine oturdu. Henüz Temmuz zammı açıklanmadan önce 25 Haziran'da İstanbul Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Platformu tarafından düzenlenen üç bin kişilik gösteri daha sonra haftalarca değişik biçimlerde devam etti ve tüm kamuoyunun dikkatini memurların üzerine topladı.

Memur eylemleri bir süre sonra ilk hızını yitirdi. Örgütlenme çabalarıyla birlikte dağınıklık ve şaşkınlık da yaşanmaya başladı. Kimi işyerlerinde meydana gelen sürgün vedisiplin cezalarına karşı ciddi bir tavır geliştirilemedi. Sendika kurma, sendika kurma için kurucu kurullar oluşturma çalışmaları hız kazandı. Bu arada Kam-Sen isimli bir **"sendika"** başvurusu yapıldı. Birkaç aya kadar yapılması planlanan bir başka "sendika" başvurusu da kapıda. Eylemlere katılan memur kitlesinin büyük bir kısmı halihazırda "sendika" girişimlerinin dışında. Bundan sonra ne olacağını tartışan, çözümler arayan **kesimle**rin yanı sıra çoğunluk kenardan izlemeyi yeğliyor.

EYLEMLERİN TARTIŞILMASI SÜRÜYOR

Eylemler sürecinde başlayan tartışmalar, kitlesel gösterilerin azalmasından sonra artarak devam ediyor. Memur eylemleri ağırlıkla kendiliğinden bir hareketlilik olarak değerlendirilirken, bu kendiliğindenlik içindeki bilinçli olan yan, yani aylardır kimi işkollarında sürdürülen dernek ve sendika kurma faaliyetlerinin rolü gözardı edilmemeye çalışılıyor. Memur kitlesi eylemlerden sonra ne olacağı konusunda ağırlıkla kendileri dışında derneklerin, **"amirlerin"** söyleyeceklerini merak ediyor, bekliyor. Eylemlerden sonra meydana gelen sürgün ve işten çıkarmalara karşı açıktan bir tepki gösteremiyor, çünkü örgütsüz.

Eylemler sürecinde İstanbul'da memurlara öncülük eden iki ayrı oluşum ortaya çıktı. Bunlardan biri, Ma-Der (Maliyeciler Derneği), PTT ÇAYAD (PTT Çalışanları Yardımlaşma Derneği), Eğit-Der, TMMOB, Tabipler Odası, Teknik Sağlık Mensupları Derneği, Belediye Memurları Sendikal Komisyonu, Demiryolları Faal Memurlar Derneği gibi memur dernek ve odalarının yer aldığı İstanbul Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Platformu. İstanbul'daki çeşitli memur kesimlerinin temsilcilerini kapsayan bu platform 25 Haziran'daki Cağaloğlu yürüyüşü, Sultanahmet gösterisi yanında çeşitli işyerlerinde yaptığı gösteri ve protestolara öncülük etti. (Platformda yer alan Belediye Memurları Sendikalaşma Komisyonu geçtiğimiz günlerde bir gazete ilanı ile sonbaharda sendika başvurusu yapacağını duyurdu). Diğeri Bem-Der ve Tüm Hemşireler Derneği'nin içinde bulunduğu kendilerini Devrimci Mücadelede Memurlar olarak Günaydın gazetesi önündeki yürüyüş ve ağırlıkla belediyeler ve İSKİ önündeki eylemlerle adını duyuran oluşum. Bu oluşum geçtiğimiz günlerde Kam-Sen isminde bir sendika başvurusunda bulundu.

Bugün bu oluşumların tanımlanmış bir memur kitlesi bulunmuyor. Eylemler süreci içinde, duyarlı memurlar bu oluşumların çalışmalarına da katıldılar. Bugün gelinen noktada ise geniş memur kesiminin inşiyatifini tanıdığı çalışmalarına katıldığı belirli bir yer yok. Ardarda gündeme gelen sendika kurma ya da kurumlar oluşma çabası biraz da bu olgudan kaynaklanıyor. Memurlar bütün baskı ve yasaklara rağmen ekonomik ve demokratik haklarını savunmak için sendika talebiyle sokaklara döküldüler. Ama bugün nerede yer almaları gerektiğini net olarak kestiremiyorlar.

AKRABA EVLİLİKLERİNİN SAKAT ÇOCUKLARI

Ağırlıkla belediye memurlarına dayanan ve eylem süresi içinde **"Biz kitlelerin öncüsüyüz, artçısı değiliz, radikal kararlar almak ve bunları uygulamak zorundayız, bizden başka mücadele eden yok, bizden başka herkes tekkeci"**'dir diyen bir anlayışın, 30 küsur kişilik bir listeyle başvurusunu yaptığı Kam-Sen, memurlar tarafından genel kabul görmüyor. Kam-Sen başvurusunu herkesten önce yaptı ve tüm memurları üye olmaya çağırdı. Ama memur kitlesi atamayla oluşan Kam-Sen kurucularının nasıl belirlendiğinden, kimlerden ve hangi ölçütlerle oluşturulduğundan habersiz. Bu girişimin gerçek bir sendikalaşma hareketi önünde engel teşkil eden, dar grup çıkarlarına hizmet eden bir anlayışın ürünü olduğu düşüncesi ağır basıyor. Kam-Sen'in nasıl bir sendikal anlayışı savunduğu ve sendika hakkının kazanılması için nasıl bir program izleyeceği bilinmiyor. Böyle **"yangından mal kaçırır"** gibi alelacele kurulan bir sendika güven vermiyor memur kitlesine. Kam-Sen herkese "üye olun" çağrısında bulunuyor ve kendini tüm kamu çalışanları sendikası olarak tanımlıyor. Kam-Sen bir işkolu sendikası değil, farklı işkollarının temsilcileriyle oluşturulduğu için bir konfederasyon başvurusuna benziyor. Konfederasyonlar tek tek insanları değil, sendikaları üye yapabilirler ancak. Ama ortalık yerde üye yapılacak başka memur sendikası da yok.

Kamu çalışanları Sendikal Haklar Komisyonu'nun da desteğiyle Sultanahmet'te bir araya gelen memurlar, sendika taleplerini tekrarladılar. 20 kadar memur gözaltına alındı.

Belediye Memurları sendikalaşma Komisyonu'da sendika başvurusunun eşiğinde. Böyle bir başvurunun çalışmalarını yürütürken içinde bulunduğu Kamu Çalışanları Sendikal Haklar Platformu'nda bu durumu tartışmak kaygısı taşımaması platformda şeklen yer aldığı sonucunu doğuruyor./Memur eylemleri içinde adı duyulmayan komisyon, gücünü ağırlıkla temsilci seçimlerinin yapılmasına harcadı. Belediye birimlerinde yaptıkları seçimlerden çıkan temsilcilerle kurucular kurulu oluştu. Kurulların seçimle oluşması olumlu gibi görünüyorsa da grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı için mücadele görevini önüne koymayan bir komisyonun yaptırdığı seçimlere, üstelik çok küçük bir memur kitlesinin katılması bu seçimlerin göstermelik niteliğini ortaya koyuyor. (Örneğin İSKİ'de 2000'e yakın memurun sadece 200'e yakın bir bölümü temsilci seçimlerine katıldı. Adaylar gönüllü olarak ortaya çıktılar ve sadece 200'e yakın memurun oylarıyla seçildiler. Bu temsilcilerin memur kitlesinin ne kadarını temsil edebileceği, ya da gerektiğinde mücadeleye sokabileceği bilinmiyor).

Sendika komisyonu, "önce örgütlenelim" anlayışıyla kitlelerin mücadeleye katılmasına önderlik etmekten kaçınmaktadır. Bu anlayış sonucunda, Temmuz eylemleri sürecinde kitlelerin gerisinde kalmıştır ve bu açığı seçimlerle kapatmaya çalışmıştır. Seçimler sonucunda oluşan kurucular kurulunda birçok samimi ve kararlı memurun yer alması umut vericidir. Ancak umudun gerçeğe dönüşmesi mücadele bilincinin yakalanması, bu bilincin siyasi çıkar ve kuyrukçuluğa izin verilmemesiyle mümkündür.

Komisyonun tavrı, memur önderleri arasında Eğit-Der'in içinden çıkan bir grup öğretmenin, öğretmen kitlesinin iradesini hiçe sayarak Eğitim-İş başvurusu yapması ile ilişkilendiriliyor. Sendika hakkının kazanılması için mücadelenin örgütlenmesinden çok yasal boşluklardan sızarak resmileşme gibi bir anlayışı temel olmakla suçlanıyor. Bir Eğit-Der yöneticisi bu konuda şöyle diyor: "Güney

Devamı 11. Sayfada

Memur sendikası; nası...

• Her gün sabahtan akşama birlikte olan, hatta mesai saatleri dışında da beraberliklerini sürdüren, aynı sorunları aynı kaygıları paylaşan memurlar kendi odalarından başlamak üzere servis servis, işyeri işyeri örgütlenmeli ve gerçek bir sendikanın temel taşları buralarda atılmalıdır.

Bugün memur kitlesinin ağırlıkla tartıştığı konu bir memur sendikasının kurulmasıdır. İşçilerin özellikle geçtiğimiz yıl Mart-Nisan eylemlerinden bu yana elde ettikleri ekonomik kazanımların oldukça gerisinde kalmalarının da etkisiyle memurlar, kurulacak sendikanın her türlü sorunu çözeceği inancını taşıyorlar. Bu düşünce kimi zaman **"Hemen, Şimdi, Burada Sendika"** gibi sağlıklı olmayan ve aceleci bir anlayışa savruluyor, kararnameler diktasıyla yönetilen bir ülkede yaşadığımız, en küçük demokratik bir hakkın bile kitlelerin bu hakka sahip çıkması ve mücadeleyi göze almasıyla kazanılabileceği gözardı ediliyor. Grevli-toplusözleşmeli sendikalaşma hakkının elde edilebilmesi için gücünü gerektiğinde ortaya koyacak, memurların **"ya bizim haklarımızı verin, ya da hepimizi işten atın"** diyebilecek ölçüde kararlılığını hedefleyen bir örgütlenme zorunludur.

Hergün sabahtan akşama birlikte olan, hatta mesai saatleri dışında da beraberliklerini sürdüren, aynı sorunları aynı kaygıları paylaşan memurlar kendi odalarından başlamak üzere servis servis, işyeri işyeri örgütlenmeli ve gerçek bir sendikanın temel taşları buralara atılmalıdır. En basit sorundan en karmaşığına kadar, memurların kendi sorunlarına müdahale etme yeteneği geliştirilmeli, memurların yaşamlarıyla ilgili her karara katılmalarını sağlamanın mekanizmaları yaratılmalıdır. Yani önce somut olanı yakalamak gereklidir. Memurların kendi sorunlarını çözmek için başka yerlerden, **"amirlerden"** direktif alma anlayışı kırılmalı ve her memur kendi işyerindeki sorunların **"amiri"** olmalıdır.

Açıktır ki memurların en geniş kitlesinin 657 gibi bir çelik cendere içinde, korkusuzca mücadele etmeleri sürgün, atılma vb. gibi bir cezayla karşılaştıkları zaman yalnız kalmayacaklarına inanmaları, ancak güven duyabilecekleri ve her türlü kararın oluşmasına katılabilecekleri yapılanmalarla mümkündür. Bu güvenin oluşacağı en iyi yapı da memurların kendi işyerlerinde, mesai arkadaşlarıyla, kendi seçtikleri komiteler ve bunların temsilcilerinin yer aldığı platformlar biçiminde olacaktır. İşyeri komiteleri kurarak, memurların yemek sorunundan kreş sorununa, servis sorunundan mesailerin düzenlenmesine kadar, iç tüzük maddelerine karşı çıkmaktan, 657 zincirinin parçalanmasına kadar, ücretlerin düzenlenmesinden sendikalar aracılığıyla demokrasi mücadelesine katılmaya varana kadar tüm ekonomik, demokratik ve siyasal haklar için mücadele etmek çalışmamızın temelini oluşturmalıdır. İşyeri komitelerinde yaratılacak örgütlülükler işyerindeki her türlü soruna olduğu gibi memurların işyeri dışındaki tüm sorunlarına da sahip çıkmalı, örneğin bir memurun akan çatısının tamirat parası işyerindeki bütün memurların sorunu haline gelmelidir.

Bu komiteler sadece temsilci seçmekle kalmayacak, yapılacak işbölümü ile eğitim, örgütlenme, dış ilişkiler, mali ve hukuki sorunlar vb. gibi konularda alt komiteler oluşturarak her memurun çalışmalara omuz vermesini sağlamayı amaçlayacaktır.

Memurların sadece kendi odalarındaki, işyerlerindeki sorunlarla değil, tüm memur kitlesinin, giderek tüm ülkenin sorunlarıyla ilgilenebilir hale gelmesi, işyeri komitelerinin kendi aralarında kuracakları bağlarla yakından ilgilidir. İşyeri komitelerinin seçtiği temsilciler, diğer işyeri temsilcileriyle bir araya gelmeli, memur hareketinin ortak noktaları yakalanıp geliştirilmeli ve memur mücadelesinin kitleselleşmesi, yükselmesi amaçlanmalıdır. İşyerlerinden mümkün olduğunca seçimle oluşturulan komiteler*, kendi iç-

• İşyeri komitelerinde yaratılacak örgütlülükler işye... türlü soruna olduğu gibi memurların işyeri dışında... runlarına da sahip çıkmalı, örneğin bir memurun ... nın tamirat parası işyerindeki bütün memurların so... gelmelidir.

lerinde seçecekleri delegelerle bir memur kurmayı oluşturmak ve var olan memur platformunu gerçek bir kitle bağı üzerinde tekrar yaratmak zorundadır.

Seçilecek temsilcilerin memurlarca onaylanması, güvenilmesi, mücadele içinde sınanmış olması özel bir önem taşımaktadır. Çünkü bu temsilciler, sadece bulundukları işyerlerinin sorunlarını memur platformuna taşıma işleviyle değil, aynı zamanda bu platformlarda kararlaştırılan mücadele programlarını tartışmaları, en küçük memur birimine kadar taşıma ve gerektiğinde memur kitle-

Maliye Çalışanları memur eylemlilikleri içinde kendilerini düşeni yerine getirdiler

sini mücadeleye sevk etme görevleriyle yükümlü olmak zorundadır.

Memur örgütlenmesinin temeline işyeri komiteleri örgütlenmesini yerleştirme anlayışı her şeyi bırakalım kitle çalışması yapalım biçiminde yorumlanmamalıdır. Bugüne kadar var olan dernek, sandık, platform, oda vb. yapılanmalar, böylesi bir örgütlenme tarzının amaçları haline dönüştürülmeli, kitle bağları güçlendirilmeye çalışılmalıdır. Varolan örgütlülükler gerçek bir sendika mücadelesi için bulundukları yerden çalışmaya devam etmeli, ortak amaç, bir memur sendikasının yaratılması için kalıcı yapılanmaların

Devamı

İzmir'de memurlar sessiz kalmadı

(İşçilerin Sesi-İzmir) — Temmuz ayı yüzde 25'lik ücret zammını az buldukları için sokağa dökülen kamu çalışanlarının eylemlerine sahne oldu.

Maaş zammı konusundaki ilk talebi İzmir Tabip Odası bir ay öncesinden başlattığı kampanyayla dile getirdi. Oda üyesi hekimler imza kampanyası başlattılar ve 300 kadar sağlık çalışanı Başbakan'a yüzde 100 artış isteyen telgraf çektiler. İzmir Tabip Odası'nın talebi kısa sürede diğer odalar ve derneklerden destek buldu. 28 Haziran'da İzmir'deki dokuz hastanede 11.000 sağlık çalışanı yemek boykotu yaptı.

dar destekleyeceklerini açıkladılar. Sonraki günlerde Tabip Odası yönetimi ve 100 kadar sağlık çalışanı, Başhekim ile görüşmek istediler. Başhekimin yerinde bulunmaması üzerine Oda Başkanı Ahmet Karaman, sağlık çalışanlarını Başhekimin ihbar ettiğini, sürgünlere karşı mücadeleyi sürdüreceklerini söyledi.

Sağlık çalışanları ile başlayan ve ülke çapına yayılan eylem dalgası İzmir'deki diğer kamu çalışanlarını da etkiledi. 12 Eylül'den bu yana İzmir'de ilk kez, polisin panzerli, çevik kuvvetli önlemine rağmen 4 bin memur sokaklara çıktı. **"Memur köle değildir"**, **"Sendika hakkımız söke söke alırız!"**, **"İşçi-memur el ele genel greve"** sloganlarını haykırdılar. İki koldan yürüyen bir kısmı Basmane bir kısmı Konak meydanına çıkan memurları vatandaşlar da destekledi. Polis alışılmışın dışında memurlara müdahale etmeye pek istekli davranmadı. İzmir Büyükşehir Belediyesi önünde bir süre oturma eylemi yapan memurlardan beşini gözaltına alan polis ifa-

Halkın geniş desteğini toplayan İzmir memurları "biz de varız" dediler

Eylemden bir gün sonra Buca ve Tepecik SSK hastanelerinden sekizi hekim dokuz sağlık çalışanına çeşitli illere sürgün edildikleri tebliğ edildi. Olay İzmir Barosu ve çeşitli demokratik kitle örgütleri tarafından kınandı. İzmir'de örgütlü 25 sendika temsilcisi Tepecik SSK Hastanesi Başhekimlik binası önünde basın açıklaması yaparak, sağlık çalışanlarını maaş zammı ve grevli toplu sözleşmeli sendika hakkı için sürdürdükleri mücadeleyi sonuna ka-

Devamı 10. Sayfada

Memurlardan basın...

"Çağdaş örgütlülü...

Devamı

Bu örgütlenme deneyimi:
Şimdi daha örgütlüyüz, daha güçlüyüz!

Temmuz ayının en önemli gündem maddelerinden birisi olan memur eylemleri bugün büyük ölçüde hızını yitirmiş görünüyor. Şimdi memurların gündeminde bu eylemlerden kalıcı birikimler çıkartmak, grevli-toplu sözleşmeli sendikaya ulaşmak için işyerlerindeki örgütlülük düzeylerini yükseltmek var. Bu arada birisi keskin sol söylemlerle, diğer icazetçi bir anlayışla fakat pratik olarak aynı düzlemde yer alan "sendika" başvuruları da yapılıyor. Akraba evliliklerinden doğan sakat çocuklar gibi sakat doğan bu "**sendikalar**" karşısında bu girişimleri onaylamayan büyük bir memur grubu için işyeri komitelerinin nasıl hayata geçirileceği önem taşıyor. Bu konuda **İŞÇİLERİN SESİ** olarak bir işyerindeki memurların kendi örgütlenme çalışmalarını yansıttıkları metni, diğer işyerleri açısından da tartışılmak, değerlendirilmek üzere pratik bir deney olarak yansıtıyoruz.

1982 Anayasası, diğer emekçi kesimlerin olduğu gibi, kamu çalışanları için de kitleleri politika dışı bırakan, ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNÜ ortadan kaldıran düzenlemeler getirdi.

657 sayılı Devlet Personel Yasası'nın 27. maddesi grevi yasakladı. 2098 sayılı Dernekler Yasası kamu çalışanlarının örgütlenmesini engelledi. 1982 Anayasası'nın 34 ve 35. maddeleri sendikaların, derneklerin meslek kuruluşlarının dayanışmasını, ülke sorunlarıyla ilgilenmesini, siyasi partilerle ilişkiye girmesini yasakladı.

12 Eylül faşizmi depolitizasyon ve yoksullaştırma politikalarını uygulamaya sokarken TEK TİP MEMUR yaratmayı da hedefledi. 657 sayılı yasayla kamu çalışanları MESLEKLERİNE, BRANŞLARINA ve VASIFLARINA bakılmadan memur statüsüne alındı. Bundan amaçlanan ise susan, konuşmayan, söz ve karar sahibi olmayan, hep devletin verdiğiyle yetinmek zorunda kalan, hep devlete kapıkulu ve köle olan, rüşvete ve yolsuzluğa itilen kişiliksiz memurlar yaratmaktı.

İktidarın "Bunlara %25 çok bile" demesi, kamu çalışanlarına hangi gözle baktığını göstermektedir.

Egemen sınıflar bu yasaklamalarla ve mantıkla, TEK TİP MEMUR Yaratma istemini pekiştirmeye çalışmaktadır.

Devamı 11. Sayfada

Avrupa'nın emperyalist sisteme entegre oluş
, Sovyetler'deki değişim, emperyalizmin yeni
kalar üretmesine neden oluyor...

rtadoğu-
ak, Türkiye

• *Jeo-stratejik önemi olan Körfez, Batı ekonomisinin candamarı olan petrol akışının sağlandığı yerdir. Böyle bir yerin kontrolü Irak'a Körfez İşbirliği Konseyi üyesi ülkeler üzerinde hegemonya kurmasını sağlarken, konseyi işlevsizleştirecek Ortadoğu'nun nabzını yakalama imkânını vermektedir.*

ey tehdidi bitmiştir. Tehdit
gelmektedir'' bu sözler Re-
isinden tek yetenekli siyasi
ahsettiği Teacher'e ait. Gü-
n anlamı Ortadoğu, Asya ve
rtadoğu'da yeni dengelerin
nemde yolsuzluk, rüşvet id-
den Pakistan'dan ''sivil
ekleşti. Benazair Butto gö-
ledildi. Parlemento askıya
oğu'da gelişmelerin yerli ye-
u için böylece ilk kart Pakis-

mde ırak, Kuveyti işgal ve il-
adoğu'da gerginlik had saf-
öncesi Irak, Kuveyt ve Birle-
irliklerini, OPEC bünyesin-
kotaları aşıp petrol fiyatla-
ine yol açmakla suçluyordu.
le Kuveyt arasında yıllardır
ne kavuşturulamadığı için
ve ''tarafsız'' bölge ilan edi-
bölgesinde, Kuveyt'in yeni
rdan çıkardığı petrole karşı-
r dolar para talep ediyordu.
aşında Kuveyt'in Irak'a ver-
ar dolar borcun ''Arap dün-
u kapısını İran'a karşı koru-
çesiyle'' silinmesini istiyor,

tehdit unsuru olarak kullanmış Kuveyt'ten bu adaları talep etmiştir. Bu talep ''tarihsel'' olarak da gerekçelendirilmiştir. Daha sonra işgal ve ilhak gündeme gelmiştir.

Jeo-stratejik önemi olan Körfez, Batı ekonomisinin can damarı olan petrol akışının sağlandığı yerdir. Böyle bir yerin kontrolü Irak'a körfez işbirliği konseyi üyesi ülkeler (Kuveyt, Suudi Arabistan, Katar, Bahreyn, Birleşik Arap Emirlikleri, Umman) üzerinde hegemonya kurmasını sağlarken, konseyi işlevsizleştirerek

lgesi, Bubiyan ve Küçükver-
nın kendisine ait olduğunu id-
u.
çelerle Irak, Kuveyt sınırına
askeri güç kullanma tehdidi
nuç elde etti. OPEC toplantı-
ota, varil başına 21 dolar ola-
dildi. (Geçen yıl OPEC tara-
olar fiyat tesbit edildiği halde
Birleşik Arap Emirlikleri kota
üretimi varil başına 14 dolara
mişti.)
PEC'te Irak'ın başarısı sorun-
di. Arap diplomatik baskısı ve
eler sonuç vermedi. Irak, Ku-
etti.

HALEPÇE SALDIRGANLIK

Kuveyti işgal ve ilhakından bu
ki gerekçelerin altında, ekono-
i, jeo-stratejik nedenler yat-

rupa ve Sovyetler Birliği'nde
değişimler, bölgede
an beri devrede olan ilişkileri
iş, bölgede ''güç'' boşluğunun
a neden olmuştur. Frenleyici
adan kaldırmıştır. Bu durum
eniş askeri ve siyasi manevra
çıkarmıştır.
bölgede güç merkezi olmak ve
daki gelişmeleri istenilen yön-
te geçirmek için gerginleştiri-
andırıcı bir politika izlemiştir.
esinin Bağdat'ta gerçekleşmesi
başarısı gibi) Arap dünyasının
zliği ve kendi içlerindeki sorun-
zlar, Irak'a böyle bir stratejik
yapma zemini oluşturmuştur.
bölgede bir güç odağı olması ile
sır ve Suriye arasında yakınlaş-
dı. Arap dünyasının Doğu Ak-
adında Mısır ve Suriye ilişkile-
lişmeler karşısında Irak'ın, Kör-
ol altına alarak karşıt dengeyi
ı gerekiyordu. Bu aynı zaman-
derliğine sıvanmasının güç gös-
i.
körfezine çıkış yolu olan Şattü-
olu, FAO yarımadasının güney-
kalan Kuveyt'e ait Bubiyan ve
rbah adalarıdır.
sekiz yıl süren savaşın neden-
Şattülarap su yolu üzerindeki
k sorunu, İran'ın adaların dene-
alınması girişiminde Irak'a mü-
tmeyeceğini bildirmesiyle göre-
önemini yitirmiş, Irak'ın askeri
olanağını artırmıştır.
körfezine çıkışın güvence altına
ndan önce Irak askeri gücünü

Ortadoğu'nun nabzını yakalama imkanını vermektedir. Bu durum Irak'a ekonomik ve siyasi olanaklar sağlarken, bölgedeki güç odaklığını pekiştirecektir.

Irak, 1 milyona yakın askeri gücü ile tecrübeli bir askeri makinadır. 80 milyar dolar dış borcu olan Irak'ın ordusunun terhis olduğu anda ülke içinde önemli sorunların doğması olasıdır. Bu gücün bir yere akıtılması gerekiyordu. Kuveyt ile her türlü jeo-politik ekonomik ve tarihsel nedenlerin olması (1972 yılında benzer nedenlerden iki ülkenin savaşın eşiğine gelmesi gibi) işgalin başka bir etkenini oluşturmaktadır.

İçerde Halepçe örneğinde olduğu gibi soykırım, asimilasyon, kitle katliamı uygulayan Saddam rejiminin dış politikası saldırganlıktır. Saddam rejiminin varoluşu bu iki yöndür. Uluslararası konjonktürdeki uygunluğu hesaplayan Saddam rejimi bu varoluşunun dayanaklarıyla hareket etmiştir.

ABD; SOPA ORTADOGU'DA

Irak'ın Kuveyt'i işgal ve ilhakından başta Japonya, ABD ve AT etkilenmektedir. Kuveyt'in günde 1.5 milyon varillik ham petrol ihracat kotası vardır. Kuveyt şimdi Irak'ın kontrolü altındadır. Dünya piyasasında Irak ve Kuveyt'te üretilen petrolün çekilmesi ve yaşanan gerginlik sonucu, bu yıl zamlanan OPEC petrolünün fiyatının daha da artması gelişmiş kapitalist ülkelerin ekonomilerini tahrip edecek niteliktedir. (Böylesi bir yön şu anda uygulanmakta olan ekonomik ambargonun uzaması ile ambargoya katılan metropol ülkelerin bazılarının çözülmesine neden olabilir)

ABD, Kuveyt'ten günde 200 bin, Irak'tan 500-600 bin varil petrol ithal ederken, Japonya Kuveyt'ten günde 210 bin varil ithal etmektedir. AT ülkelerinin ekonomilerinin de petrole bağımlı olduğu düşünülürse olumsuzluğun boyutu ortaya çıkmaktadır. Emperyalistler açısından bu krize müdahale edilmelidir, çünkü dünyadaki petrolün %66'sı bu bölgeden çıkarılmaktadır.

Bu ekonomik faktörün yanı sıra emperyalizm körfezde, denetim dışı bir gelişmeye karşı aktif bir müdahale programı ile hareket etmektedir. ABD'nin önderliğinde emperyalist klik ve hegomonyası altındaki ülkeler, Birleşmiş Milletler ka-

rarı ile Irak'a karşı uluslararası yaptırım ve ambargo sürecine girerken NATO ambargonun kalıcı olmasını istemiş abluka ihtimalinin gözönünde bulundurulması doğrultusunda kararlar almıştır. Arap dünyasında olağanüstü toplanan Arap zirvesi sonucunda 10 bin kişilik askeri gücün oluşturulması kararı alınmış ve Mısır ve Fas askerlerinden oluşan ilk bölüm Suudi Arabistan'a yollanmıştır. Körfez saatli bomba gibi infilak saatini beklemektedir. Körfez tarihinde en büyük askeri yığınağın olduğu bir dönemi yaşamaktadır. Bunun Ortadoğu halkları için anlamı ölüm, açlık, yoksulluk, köleleştirme olduğu bilinmelidir.

Doğu Avrupa'nın emperyalist-kapitalist sisteme entegre oluş süreci, Sovyetler'de derinleşen değişim (kapitalizmin restorasyon süreci) emperyalizmin ekonomik, siyasi, askeri, ideolojik yeni stratejik politikalar geliştirmesine yeni projeler üretmesine neden olmaktadır. Emperyalist-kapitalist sistem Doğu Avrupa'nın atomizasyonu ile birlikte Sovyetler gibi büyük ve verimli bir pazara alt projeler geliştirmektedir. Doğu Avrupa ve Sovyetler de yaşanan çözülme (emperyalist-kapitalist sistemin istemleri doğrultusunda ekonomik, siyasi, askeri gelişmeler) 'kuzey tehlikesi' yerini, yeni tehdit alanları değerlendirmesine bırakmıştır. NATO, Londra zirvesinde ABD onaylı İngiltere başbakanın tanımladığı ''Güney tehditi''nin anlamı, Asya, Ortadoğu, Afrika halklarının emperyalizme ve faşizme karşı bağımsızlık ve özgürlük mücadelelerinin yok edilmesidir. Bunun ilk provalanda bugün Ortadoğu'da yapılmaktadır. Böylesi bir projenin gerçekleşmesi için Sovyetlerle Malta ve New-york zirvesi ile konsensus sağlanmıştır. Körfez krizi çıktığında NATO kurmaylarının yeni tehdit alanlarının belirlenmesi gerekliliğini bir kez daha vurgulamaları boşuna değildir.

Doğu Avrupa ve Sovyetler'deki ''sistemin'' erimesiyle, emperyalizmle ezilen halkların çelişkisinin daha da artacağı mücadelesinin daha da keskinleşeceği yeni bir döneme giriyoruz.

Sahnede emperyalizmin şeker ve sopa politikası rol alıyor. Emperyalist-kapitalist sistemin isteklerini yerine getiren Doğu Avrupa ve Sovyetler'e şeker politikası (ekonomik yardım krediler, teşvik primleri, yatırımlar) uygulanırken emperyalizme ve faşizme karşı mücadele veren ezilen halkların mücadelesinin engellenmesi için sopa politikası bundan böyle bütün şiddeti ile uygulanacaktır.

Malta ve New-york zirvesinden sonra bölgesel savaşların önem kazanacağı bir döneme giriyoruz. Uluslararası planda dünyanın yeni şekli alışına gebe bu gelişmelerden Latin Amerika, Asya, Afrika, Ortadoğu halkları bütün

Devamı 9. Sayfada

Bunlar yasaklanmamıştır!

• Armutlu'da polis desteğindeki belediyenin gecekonduları yıkma girişimi. Devletin ''Yasaklanmamış öldürme biçimlerinden'' biri. Mafya işbirliğiyle tezgâhlanan oyunlarda devlet güvenlik(!) güçleri savunmasız halkı öldürmeye kadar varan özgürlüklerini (!) kullanmaktan çekinmiyorlar.

• *Öldürmenin pek çok yolu vardır. Cihangir'deki gibi, Küçükarmutlu'daki gibi... %25 ücret artışı, 262 bin lira asgari ücret verilerek... "O topraklar üzerinde yaşayan herkes Türk olmak mecburiyetindedir. Ayrı bir halk olarak düşündüğünüz takdirde onların aleyhine olur" mantığını hayata uygulayarak...*

• *Öldürmenin yasaklanmamış pek çok yolunun olduğu her yerde, yaşamı savunmanın yasaklanmış da olsa pek çok yolu vardır. Yeter ki yaşamı savunmak için ölmenin yasaklanmamış pek çok yolu göze alınabilsin.*

''Öldürmenin pek çok yolu vardır. İnsan birinin karnına bir bıçak saplayabilir, elindeki ekmeği alabilir, hastalığını iyileştirmeyebilir, birini kötü bir evde yaşamaya zorlayabilir, ölesiye çalıştırabilir, kendini öldürmeye itebilir, savaşa yollayabilir vb. Bizim devletimizde bunlardan pek azı yasaklanmıştır'' (B. Brecht)

Bizim devletimizde de öldürmenin pek çok yolu vardır. Ve bunlardan pek azı yasaklanmıştır. Biz bu yollardan Temmuz ayı içinde kullanılan bir kaçını sergilemeye çalışacağız.

Öldürmenin yasak olmayan pek çok yolu vardır...

12 Temmuz gecesi, Cihangir'de olduğu gibi, 20 yaşlarında iki genç, Alper ve Gülay iki hafta takip edilip, bir evde kaldıkları sırada gözyaşartıcı bomba ve kurşunlarla yasal yollardan öldürülebilir...

Ya da Küçükarmutlu'da olduğu gibi geceyarısı insanların evleri basılıp, onlara eziyet edilebilir ve direnen gecekondulu insanlar yaylım ateşine tutularak vurulup öldürülebilir.

Öldürmenin yasak olmayan pek çok yolu vardır...

Büyük holdinglere, bankalara, ihracatçılara trilyonlarca liranın verildiği ülkemizde, memurlara ve sözleşmeli personele enflasyon oranının da altında %25 ücret artışı verilerek, asgari ücret 262 bin lira olarak belirlenip çalışanlar sefalete mahkûm edilerek yavaş yavaş öldürülebilir.

Ya da kimi sendikaların yetkisi bilgisayar oyunlarıyla düşürülüp, kimi yerlerde de işkolu değişikliği ilan edilip işçiler, faşist sendika yönetimlerine mecbur edilerek de süründürülebilir...

Bir ülkede cumhurbaşkanı olabilir, tüm toplumsal kesimler tarafından mahkûm edilen, Anayasa Mahkemesi tarafından **''Yalnız Olağanüstü Hal Bölgesini değil, tüm ülkeyi kapsıyor''** gerekçesiyle esastan incelemeye alınan 424 ve 425 sayılı kararnameleri savunmak için, **''Bunun değiştirilmesine, yanlış yorumlanmasına imkân vermeyeceğiz. Bu konuda kararlı olduğumuzu burada cümle aleme ilan ediyorum''** (26 Temmuz) ya da **''Eğer bu demokratik sistem o ülkein bütünlüğünü tehdit ediyorsa, böyle demokratik sistem olmaz''** (17 Temmuz), **''Demokrasi, insan hakları gibi çok kolay birtakım bahanelerle bu yaptığımız tedbirleri geri çevirmek isteyenler var. Biz memleketin bütünlüğünün karşısında olan her şeyin karşısındayız ve mutlaka ezeriz''** (26 Temmuz) gibi demeçler verip tüm Anayasal kurumları, sendikaları, kitle örgütlerini, tüm halk kesimlerini ezmekle tehdit ederek de bir ülkede yaşayan insanlar yok sayılabilir.

Ya da **''Ayrı bir halk olarak düşündüğümüz takdirde onların aleyhine olur''** (17 Temmuz) diyerek, 8-9 milyon Kürt'ün **''lehine''** olan şeyler düşünülerek de yasaklanmamış bir yok etme kampanyası sürdürülebilir.

Ya da **''Biz basın üzerinde herhangi bir tehdit yapmış değiliz. Bir tane matbaanın kapatılmasından başka''** (Özal - 17 Temmuz) diyerek, kendi TRT'sinde bile SS kararnamelerinin gücüyle tek yanlı yayın yaparak; (Bak. 1 Ağustos Cumhuriyet / Cüneyt Arcayürek) hem debunları yaparken diğer yandan kimi basın-yayın araçlarını emperyalizmin sadık bendesi olan İngiliz işadamlarına pazarlayarak da bir halk susturulabilir...

Emekçilerin sesini çıkarması bir yana, işinize gelmeyen işveren dernekleri ve temsilcileri hakkında ya da seçimle gelen baro yöneticileri hakkında savcılara talimat verilip davalar açtırılarak da boğulabilir bir ülke...

Öldürmenin yasaklanmamış pek çok yolu vardır...

Yeni Çeltek maden ocaklarında Şubat ayında meydana gelen patlamadan sonra yüzlerce madenci işten atılarak, toprak altında kalan 59 işçinin ölüsü madenden çıkartılmayarak tüm madenci ve aileleri çaresizlikten öldürülebilir.

Devamı 10. Sayfada

Gecekondularda direniş

• ***Arazi mafyası - polis işbirliğine karşı gecekondu halkı direniyor...***

23 Temmuz gecesi telsizler, Küçükarmutlu'da gecekondu halkının, operasyon yapmak için mahalleye giren polisleri taş ve sopalarla mahalleye sok[illegible]adığını haberliyordu. Küçükarmutlu halkı, yıllardır evlerini ellerinden almak için kendilerine her türlü baskı ve zulmü uygulayan arazi mafyasına karşı taşla sopayla direnmişlerdi. Mafyacılarla işbirliği içinde olan, birkaç gecekondu sahibi polislerin de her türlü uygulamalarına karşı koymuşlardı. O gece polis bir kere daha Küçükarmutlu halkını teslim almaya çalıştı; arama adı altında mahalle sakinlerini geceyarısı evlerinden çıkarıp tartaklamaya başladı. Halk buna karşı direnince de silahlarını ateşlediler. Bir seyyar satıcıyı öldürüp 10'dan fazla gecekonduluyu yaraladılar. Gecekondulular da silahlara karşı taş ve sopalarla karşı koyup polisleri mahalleden sürüp attılar. Polis yetkilileri bu bozgunu çeşitli demeçlerle geçiştirmeye çalışırken, yaşlı - genç, kadın - erkek tüm gecekondu halkı taşlarını ve sopalarını ellerinden bırakmadan, polis ve mafya işbirliğinin yeni saldırılarına, oyunlarına karşı hazır halde bekliyorlar. Çünkü onlar kendi sorunlarına sadece kendi güçlerine güvenerek çözebileceklerini öğrendiler, biliyorlar.

SUSUZLUK EN YAKICI SORUN

Ertesi gece Esenler, Atışalanı, 100. Yıl, Kemer, Birlik, Kazım Karabekir gibi birçok mahalle halkı sokaklardaydı. Aylardır suları akmayan bu mahalle sakinlerinin sabrı taşmıştı. ''Su yoksa yol da yok'' diyen gecekonducular, E-5 yolu dışında tüm mahalle yollarını ateşlerle, barikatlarla kestiler, polisle-jandarmayla çatıştılar.

Olaydan birkaç gün sonra bu mahallelere gittik. Ellerinde bidonlarla, kovalarla, ağırlıkla kadın ve çocukların oluşturduğu mahalle sakinleriyle karşılaştık. Bize aylardır gelmeyen sulardan, bitilenen çocuklardan, su taşımaktan dolayı sakatlanan kadınlardan, tanker başında çıkan kavgalardan, hastalıklardan söz ettiler. Birlik Mahallesi'nde koşarak yanımıza gelen dilsiz bir adam, bize, el-kol işaretleriyle, 24 Temmuz gecesini, yolları nasıl kestiklerini, nasıl barikat kurduklarını anlatmaya çalıştı sevinç ve gururla.

''Sustuk, susuz kaldık''

İstanbul'da su sorununu en yakıcı yaşayan yerlerden biri Sarıyer. Ama Sarıyer'in lüks villaları, otelleri değil. Derbent, Pınar, Dağevleri, Poligon, Kocataş, Ferahevler, Ömürtepe mahallelerinde kurulu gecekondular. Gecekondu halkı ''sustuk, susuz kaldık, artık susmayacağız'' diyor.

Halkevinin başlattığı kampanya doğrultusunda evtoplantıları yaklaşık 1 aydır sürüyor. 11 Ağustos günü çoğunluğunu kadınların oluşturduğu 500 kişilik grup 4000'i aşkın imzalı bir dilekçeyi Sarıyer Belediye Başkanı İhsan Yalçın'a verdi. Yapılan tartışmada ''Siz sorunlardan yakınmak için değil, çözüm bulmak için buradasınız'' diyen Sarıyer'liler ev toplantılarının sonucunda ürettikleri önerileri de yanlarında getirmişlerdi. Sarıyer'in yeraltı haritası incelenmiş, su kaynaklarının herkese yeteneceği ortaya çıkmıştı. Çıkarılan suların tepe mahallelerde kurulacak sağlıklı ve hacimli depolarda muhafaza edilmesini, depoların şebekeye borularla bağlanmasını, eskiyen boruların derhal yenilenmesi, su pompalayan motopompların takviye edilmesini, genel çeşmelerin yapılmasını ve bu süreçte yapılanlarla ilgili sürekli bilgilendirilmelerini istiyorlardı. Başkan önce SHP'li belediyelerin sorunlar karşısında topu ANAP iktidarına atan tavrına başvurdu. Parasızlıktan yakındı. Ancak Sarıyer Festivali'ne gelen Ferdi Tayfur'a ödenen 40 milyon, futbolcu transferine harcanan 1.5 milyar kendisine anımsatıldığında diyecek bir şey bulamadı. Geriye topu İSKİ'ye atmak kalıyordu. Sarıyerliler, ''Göreve talip oldunuz, sizi seçtik. Bizim temsilcimizsiniz. Gelin, bunun onurunu yaşayın ve İSKİ'ye birlikte gidelim, derdimizi birlikte anlatalım'' dediler. Başkan ''İzinsiz yürüyüş olur, halkı kışkırtıyor derler'' diyecek oldu, ama bu kimseye inandırıcı gelmedi. Bayrampaşa'da yapılacak seçimlerin sonrasında birlikte İSKİ'ye gitmeye söz verdi. Sarıyerliler ''İşin peşini bırakmayacağız Başkan'' diyerek dağıldılar.

Kalabalık bir çocuk grubu gittiğimiz her yerde büyük bir ciddiyet ve coşkuyla ''İnsanca yaşamak istiyoruz'' sloganları atarken, yaşından daha da yaşlı gösteren 40 yaşındaki Efruz Budak isimli bir kadın ''350 bin maaş alıyor beyim, o da şişe suyuna ve böcek ilacına gidiyor'' diye anlatıyordu. Bir kadın ''yeni konuşmaya başlayan çocuklarının ilk öğrendiği kelime su oluyor'' derken Zeynep Bulut isimli başka bir kadın; Amerika'daki ırk ayrımı gibi burada da ayrım var'' diyor. ''Bakırköy'de her gün su akıyor, ama bize aylardır verilmiyor'' ve ekliyor ''Haftada bir gün de bize versinler, hakkımız olan suyu almak için her şeyi yapacağız, yürüyeceğiz de...''

Mahallelerden zorla ayrılıyoruz. Ertesi günlerde Gazi Mahallesi ve Halkalı sakinlerinin çeşitli eylemlerinin gerçekleştiğini öğrendik. Yıllardır büyük bir sabırla sorunlarına çözüm bekleyen gecekondulular artık daha fazla bekleyemeyecek noktadalar. Su sorunu bunların en yakıcısı. Sırada daha birçok sorun var. Ve bütün bu sorunların çözümü, gecekondu halkının kendi sorunlarına sahip çıkması ile mümkün.

Önümüzdeki dönemde gecekonduların daha fazla gündemde olacağı ve toplumsal muhalefet içinde bir yere sahip olacakları beklenmelidir.

Halkevleri 11. genel kurulu yapıldı

Halkevlerinin 12 Eylül 1980'den sonraki kuruluş ve örgütlenme aşamasındaki eksik ve hatalı yaklaşımlar, süreç içerisinde giderilemediğinden, bu eksik ve hatalı yaklaşımlar Halkevleri 11. Genel Kurulu'na da birbiçimde yansıdı.

11. Genel Kurul öncesinde, Halkevleri'nin ''örgütlü'' olduğu bölgelerdeki delegelerin katılımı ile genel kurulda seçilecek Halkevleri yönetim kurulunun belirlenmesi için bir komite oluşturuldu. Oluşturulan komitenin yürüttüğü tartışma ve çalışmalar sonucunda **''ortak''** liste oluşturdu. Oluşturulanlistenin destekleneceği ilke kararı olarak açıklandı. Genel kurulun sonucundaki oyların dağılımı bir adayın isminin çizildiğini ortaya çıkardı.

Halkevleri mücadele pratiğine pek yararı olmayan tartışmaların ve kulislerin ağırlıklı olarak işlediği sürecin sonucunda, 15 Temmuz günü genel kurul, Keçiören Belediyesi Kültür Sarayı'nda saat 10.00'da Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız'ın açış konuşmasıyla başladı. Ahmet Yıldız, 12 Eylül'ün Halkevleri ve Halkevciler üzerindeki baskılarını, Türk - İslam sentezine karşı laikliğin savunulması gerekliliğini, değişen dünya ve Türkiye'de Halkevleri tüzüğünün geri, şoven ve anti-demokratik yönlerinin günümüz koşullarına göre yeniden düzenlenmesi gerektiğine değinerek konuşmasına devam etti.

Daha sonra konuk konuşmacılardan Eğit-Der Genel Sekreteri Kenan Görgülü, bütün yaşadıklarımızın temelinde 12 Eylül faşizminin olduğuna değinerek, 12 Eylül faşizmine ve 12 Eylül'ün hukuksuzluğuna karşı mücadele edilmesi gerekliliğini dile getirdi. Konuşmasına, öğretmenlerin yaşadıkları sorunları ve bu sorunların nasıl aşılacağını anlatarak devam eden Görgülü konuşmasını, **''Tüm memurların grevli, toplu sözleşmeli sendikal haklarını elde edebilmeleri için, memurların işyerleri olan ve güçlerini doğrudan devreye sokabilecekleri sendikal haklar komisyonlarında örgütlenmelidirler''** diyerek konuşmasını bitirdi.

Konuşmacılardan İHD Genel Sekreteri

Devamı 10. Sayfada

Genel Merkez "Özelleştirme Harekatının" ortağı...

Tes-İş'te neler oluyor?

• Tes-İş Genel Merkezyönetimi artık işveren. Faruk Barut ve şurekası sendikanın ödeneğinden 1 milyar ayırarak AKTAŞ A.Ş.'ye ortak oluyor. Artık Tes-İş Genel Merkezi Tes-İş üyesi işçilerin karşısına işveren olarak çıkacak.

• Sendikacılığı meslek, koltuklarını mesken edinen genel merkez yönetimi kişisel çıkarları karşısında "tehlikeli" gördüğü şube yönetimlerine saldırıyor.

Tes-İş Genel Merkez yönetimi artık işveren. TEK Anadolu Yakası, AKTAŞ A.Ş.'ye devredildi, Tes-İş de 1 milyar TL ile AKTAŞ'a ortak oluyor. Artık Faruk Barut ve şurekası Tes-İş üyesi işçilerin karşısına işveren olarak çıkacak, Faruk Barut ve şurekası kendi koltukları, çıkarları için kapitalizmin, emperyalizmin bu iğrenç oyununda rol aldılar, sendikayı sarı, işveren yanlısı ilan ettiler. Sendika yöneticiliğini işçi sınıfı mücadelesinde görev dağılımının bir parçası olduğunu görmezden gelip enselerini kalınlaştırdıkları, göbeklerini büyüttükleri, para kazandıkları "Sendikacılık mesleği" olarak görenler çıkarlarını korumak için her yolu deneyecektir. Yaşanmış olanlar yaşanacak olanların ipuçlarını taşır. Tes-İş Genel Merkez yönetimi kişisel çıkarlarının önünde engel gördükleri, "tehlikeli" şube yönetimlerine saldırıyor. İşte örnekleri;

• Diyarbakır 1 Nolu Şube, imza yoluyla olağanüstü kongreye götürüldü. Genel Merkez yönetimi seçimleri kazanamayınca üçüncü bir şube açarak Hidro Elektrik (Barajlar) Santralında çalışan işçileri 1 Nolu Şubeden alıp yeni açılan şubenin kapsamına aldı.

• Eskişehir şubede yine imza toplama yoluyla yaptırılan olağanüstü kongreyle şube sekreteri tasfiye edildi.

• Afyon şubede de imza toplanıp olağanüstü genel kurula gidildi. Ancak genel merkez başarılı olamadı. 1 oy farkla demokrat insanların oluşturduğu liste seçimi kazandı.

• Trabzon şubesini de olağanüstü kongreye götürmek için imza topladılar, ancak yeterli imza toplayamadılar.

• Yatağan şubesini de olağanüstü kongreye götürdükleri halde seçimi kaybettiler.

• Tes-İş Merkez Yönetimi aynı oyunları şimdi İzmir 1 Nolu Şube ile Edirne Şube'de de oynamaya çalışıyorlar.

TEK Anadolu Yakası'nın AKTAŞ'a devrine **"Biz köle değiliz"** diyerekkarşı çıkan, çıkmaya devam eden Tes-İş üyesi işçiler, işverenle omuz omuza işçilerin karşısına işveren olarak çıkan genel merkez yönetimine gereken yanıtı vereceklerdir. Koltuklarına sıkı sıkı sarılan, güçlü olmayı işverenle olmakta gören genel merkez yönetimine bu ihanetinin bedelini ödeyecektir. Genel Merkez yönetimi genel kurul kürsülerinde **"Özelleştirmelere hayır"** diyerek, işçi sınıfının değerlerini sahipleniyor görünerek oy topladılar. Ama unutulmasın oy veren işçi, tekme atmasını da bilir. Tes-İş'in gerçek sahibi işçiler, kendi sarı renklerini sendikaya bulaştırmak isteyenlere işçi sınıfının en eski, en eskimeyen tek cevabını verecek, onları kokuşmuş değerlerin gönderildiği yere, tarihin çöp tenekesine göndereceklerdir.

DELTAŞ

işverene boyun eğmemeli

İşçilerin Sesi (İzmir) — Son günlerde günlük gazete manşetlerinde sıkça rastlanan "deri" işkolundaki kriz İzmir'de de toplu işten çıkarmalarla kendini hissettiriyor.

21.5.1990 tarihinde DELTAŞ deri sanayinde, sendika örgütlenmesi yaptıklarından dolayı işten çıkartılan 9 işçiden 6 tanesi, işçilerin iş yavaşlatma, oturma vb. eylemlerinden sonra işe geri alındı.

22.6.1990 günü DELTAŞ işvereni işyerini kapatma gerekçesiyle tüm işçilerin iş aktini tek taraflı fesh etti.

İşçiler tepkilerini işverene karşı sloganlarla, yürüyüşlerle dile getirdiler. İşverenin emniyet güçlerini harekete geçirmesinden sonra işçiler dağıldılar. İhbar ve kıdem tazminatlarının kendilerine senet olarak ve uzun vadeli ödeneceğini öğrenen işçiler bu şartı kabul etmediler. İşverenin yalan söylediğini belirten işçiler, "Zarar yaptığını, zor durumda olduğunu söyleyen işveren Mehmet Oray, İzmir Akıncılar semtinde yine deri işkolunda başka bir fabrika açtı. Aynı işveren Denizli'de Mehmet Oray camisi, Mehmet Oray İlkokulu yaptırmıştır" dediler.

İşçiler, işsiz kaldıklarının kaygısıyla Deri-İş Sendikası'ndan yardım istediler. İstanbul'dan Deri-İş Genel Başkanı gelerek işçilerle görüştü. Sendikada yapılan toplantı sonrası, sendikacılar işçilerin ertesi gün işyerinin önüne gelmelerini istedi. Programda işyeri önünde protesto eylemi vardı. Ama bir gün önce umut dağıtan sendika yöneticileri, ertesi gün şube sekreterini toplanma yerine göndererek işçilerin dağılmasının daha uygun olacağını, böyle toplanmanın hiçbir anlamının olmadığını duyurma yolunu seçmişlerdi.

İşçiler aynı gün hem işvereni, hem de sendikacıları protesto ederek vadesi uzun olsa da ihbar ve kıdem tazminatlarını senet biçiminde almak zorunda bırakıldılar.

Bugün, hem Deltaş, hem de Antilop işyerlerinde yaklaşık 180 işçinin işine son verildi. Aynı iş kolundaki diğer işçiler de bugünlerde yeni işçi çıkarılması olaylarının yaşanacağı gün gibi ortadayken, Deltaş ve Antilop işyerlerindeki yaşanan olumsuzluklardan dolayı, tepki göstermeye, işten açılmalara karşı çıkmaya cesaret edecek ne güç ne de birlikten söz edebiliyorlar.

Diğer iş kollarıyla karşılaştırıldığında, sömürünün en ağırını iş kazalarının en fazlasını, yaşamak zorunda bırakılan deri işçileri, son olumsuzluklardan ders çıkararak, yarına bugünden hazırlanmanın kaygısını duymak zorundadır.

İşçi sirkülasyonunun yoğun yaşandığı deri işkolunda, yerleşik, kalıcı birim örgütlülüğünün oluşturulmasının zorluğuna rağmen onurlu kavgadan geri kalmayacaklardır.

TEK işçileri başkaldırıyor

Bu süreçte, patronların ve siyasi iktidarın suyunda kürek çeken sendikacıların da iyiden iyiye maskesi düştü.

Ve işçiler, kendileri üzerinde oynanan bu oyunları, yapılan hesapları bozacak olanın yine işçiler olduğunu gösterdiler. Özelleştirme politikasının teşhirinde ve verilecek mücadelede bir örnek sundular.

TEK ANADOLU YAKASI, "ALACAKLARA MAHSUBEN" AKTAŞ AŞ'NİN... MİLYARLARCA LİRALIK GELİRİ, DEPOLAR DOLUSU MALZEMELERİ VE İŞÇİLERİYLE

Bilindiği gibi TEK Anadolu Yakası'nın elektrik iletim, dağıtım ve satışı ('84 yılında çıkartılan 3096 sayılı yasaya dayanılarak) AKTAŞ AŞ'ye devredilmişti. Buna devir değil ancak hediye etme denebilirdi. Öyle ki, TEK Anadolu Yakası özelleştirme listesine resmi olarak 6 Eylül'de alındığı halde, AKTAŞ AŞ'ye devrinin Resmi Gazete'de yayınlanma tarihi 24 Ağustos'tu. Yani TEK Anadolu Yakası, özelleştirme kapsamına alınmadan 14 gün önce devrediliyordu.

3096 sayılı kanundan önce faaliyetleri arasında elektrik işi olmayan AKTAŞ AŞ, bu kanun çıkmadan az önce (daha önce AKTAŞ İnşaat, İthalat İhracat ve Turizm) olan adını AKTAŞ Elektrik ve Ticaret AŞ olarak değiştirip, faaliyet alanını elektrik ticaretine kaydırıyordu. Ve AKTAŞ Elektrik ve Ticaret, ilan verilmeksizin, ihale açılmaksızın yapılan bu devir işleminin tek talipisi olarak, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ile masaya oturuyordu. (Bu anlaşmayla, 24 Kasım '89'da AKTAŞ AŞ görev şirketi durumuna geldi.)

Bakanlığın satış gerekçelerini, Bakan Fahrettin Kurt şöyle açıklıyordu: "TEK, insanlarımıza hizmet vermede zorlanıyor, yapısal yanlışlardan dolayı modern teknolojiyi takip edemedi... Bugün üretim yönünden büyük bir sıkıntımız yok, ancak vatandaşlarımıza kaliteli ve güvenilir elektrik arz edemiyoruz. Oysa bunu sağlamak bizim görevimiz. Bu yüzden hizmetlerin büyük bir kısmının özel sektör tarafından yapılması gerekmektedir" dedikten sonra, böyle **"büyük bir sorumluluğu omuzladığı için"** AKTAŞ AŞ sahiplerine teşekkür etmek gerektiğini de ekliyor. Çünkü **"menfaatlerini millet menfaatleri içinde arayan bu fedakâr insanlar"** ayda getireceği yaklaşık 3 milyar liralık geliri, arazileri, depolarda bekleyen milyarlarca liralık malzemeleri ve işçileriyle, Anadolu Yakası'na talip oluyorlar. Bu öyle bir fedakârlık ki, AKTAŞ AŞ'ye hiçbir koşul, yükümlülük getirmezken, milyarlarca liralık kâr yanında devlet adına bina ve arazi kamulaştırma hakkını da beraberinde getiriyor. Şirket elektrik fiyatını da kendi belirliyor. Yaptığı ise TEK'ten aldığı elektriği üzerine kâr koyup halka satmak. Bu cefakârlık her yiğidin harcı olmasa gerek.

Gelelim satış gerekçeleriyle, AKTAŞ'ın faaliyetlerinin ne denli çakışacağına. Bakanlık verimsiz, atıl olduğu ve teknolojik gelişmeleri yakalayamadığı için TEK'i özelleştirdiğini duyuruyor. Ancak AKTAŞ'la yapılan anlaşmada yeni teknoloji getirme, var olanı geliştirme, geliri artırma koşulu yok. Yine de AKTAŞ'ın sahipleri bu konuda da fedakârlık yapmaktan kaçınmıyor. **"TEK'i verimli çalışır hale getireceğiz"** diyorlar. Nasıl mı? Bunu AKTAŞ'ın Genel Müdüründen dinleyelim: **"elektrik faturası kâğıtlarını küçültüp kâğıttan tasarruf yapacağız, faturaları dört aylık yerine aylık göndereceğiz, 24 saat 'tahsilat yapabileceğiz."** Bu **"ileri teknoloji"** karşısında söyleyecek söz bulamıyor insan.

Birbiriyle çelişen bu açıklamalar bile başlı başına, özelleştirmenin **"millet menfaatine"** değil, şirket kasalarının menfaatine olduğunu açığa çıkarıyor.

Bakanlığın özelleştirme için aradığı başka bir koşulun da devralacak kişilerin güvenilirliği ve saygınlığı olduğunu söylüyor bakan. Bu öyle bir güven ki, TEK Anadolu Yakası, TEK'ten daha önce aldığı ihalelerde kurumu 100 milyon dolandırdığına ve '83-84 Yılları arası TEK'ten 400 milyona varan haksız **"hakediş"** aldığına dair soruşturmalar açılan AKTAŞ AŞ'ye devrediliyor.

Pervasızca söylenen bunca yalan içinde TEK Anadolu Yakası 30 yıllığı 20 milyara AKTAŞ'a devredildi. Hem de hiç para ödenmeksizin, AKTAŞ'ın TEK'ten daha önceki alacaklarına mahsuben. Tarih 30 Mart '90.

"Satıyorlar... Türk milletinin vergileriyle kurulan KİT'leri satıyorlar. TEK Genel Müdürlüğü'nün parsel parsel, Türkiye sathında işletme hakkını devredecekler... Şimdi herkese ilan ediyorum: BİZLERİ YOLLARA DÖKTÜRMESİNLER... İlan ediyorum: Yönetim Kurulu ne olursa olsun hadisenin üzerine gidecek ve tüm yasal haklar kullanılacaktır. Türk-İş ve kardeş sendikalarla birlikte gerekirse en etkili eylemler hayata geçirilecek."

Bu sözler Tes-İş Genel Başkanı Faruk Barut'un sendika genel kurulunda yaptığı konuşmadan bir bölüm. O gün koltuk kaygısıyla **"yollara dökülürüz, etkili eylemler yaparız"** diyen Tes-İş yönetimi bu sözleri çabuk unuttu. **"Özelleştirmeye karşı"** yola çıktığını söyleyen yönetim, 1 milyar liraya denk düşen %5 hisse verileceğini duyunca sustu.

Tes-İş yönetiminin üyelerine yaptığı yazılı açıklamada; **"özelleştirmeye karşı her türlü girişim yapılıyor ve yapılacak"** denildikten sonra ekleniyor, **"Ama görüldüğü gibi özelleştirme önlenememiştir"**. Bu da, mangalda kül bırakmayıp susmanın bir yolu olsa gerek. Faruk Barut ve şurekası tarihsel görevlerini yerine getiriyorlar: Patronların suyunda kürek çekip, sınıfın mücadelesini düzen kanallarına akıtma görevi.

Enerji işçileri ise yaşanan bu süreçte devrede, ayakta. TEK'te özelleştirme süreci başladığından beri geliştirdikleri tavır ve eylemliliklerle, genel bir politika olarak özelleştirmeye, özelde ise TEK'te yaşanan gelişmelere "HAYIR" dediler. Tes-İş 1 Nolu Şube'ye bağlı Anadolu Yakası işçileri (yaklaşık 880) işçi şubeleriyle birlikte özelleştirme politikasını, yaşanan ve yaşanması olası gelişmeleri tartıştı, alınacak tavrı ve hayata geçirilecek bir eylem programını birlikte belirlediler.

Anadolu Yakası'nın özelleştirilmesi gündeme geldikten sonra TEK Genel Müdürlüğü'ne tüm işçiler dilekçe yazıp, yaşananların hesabını istediler. Bu arada işçilerin AKTAŞ'a bağlı çalışıp çalışmayacaklarını soran bir tebligatı cevaplamayı reddettiler. TEK Genel Müdürlüğü'nce dağıtılan bu tebligatlar tepki görünce araya Tes-İş Genel Merkezi sokuldu. Cevap yine olumsuzdu.

TEK Anadolu Yakası, ağaların birbirlerine köy satması gibi çalışan işçileriyle birlikte AKTAŞ'a devredildi. Çalışma koşulları, işgüvenliği gibi birçok konu ise şirketin keyfiyetine, **"iyiniyetine"** bırakılıyordu. İşçiler tepkilerini toplu viziteye çıkışla dile getirirken, Tes-İş Genel Merkezi sessiz kalıyor, Anadolu Yakası'ndaki şebekelerde yapılan birkaç toplantıda işçilerden tepki görünce ve kendilerinden net tavır istenince kaçmayı tercih ediyordu.

Tes-İş merkez yöneticileri 30 Mart'ta OTİM'de (Sabri Aktaş'ın sahibi olduğu Ortadoğu Ticaret Merkezi) yapılan devir töreninde de yoktu. Ancak Tes-İş 1 Nolu Şube yöneticileri ve 200 işçi oradaydı. 800 işçinin ise istifa dilekçeleri ceplerinde bekliyordu. İşçiler kendileri dışında bitirilmek istenen bu "alışverişe" müdahale ediyor ve imzalanan sözleşmeye işgüvenliğine ilişkin bir madde eklettiriyorlardı. İşçiler hesap soruyordu. Daha önce gerçekleştirdikleri eylemlerde **"Kendimizi sadece özelleştirmeye karşı olmakla sınırlamadan, uzun soluklu bir mücadele çizgisini yaşama geçireceğiz"** diyen işçiler, 3 Ağustos günü ileri bir adım daha attılar. Kadıköy şebekesinde 250 civarında işçiyle, şube yöneticilerinin yaptığı toplantıyı yarıya bölen ve ellerindeki tebligatları işçilere dağıtmak isteyen işverenler işçilerce kovuldu ve cevaplarını işçilerin toplu viziteye çıkmasıyla aldılar. Üretimi saat 15'e kadar durduran işçiler sadece AKTAŞ işverenine değil, özelleştirme politikasının mimarı egemen sınıflara ve siyasi iktidara da cevap verdiler:

TEK Anadolu Yakası'nın AKTAŞ A.Ş.'ye devredilmesine karşı çıkan Tes-İş'e üye 880 TEK işçisi 10 Ağu... 13.00'ten itibaren istifa dilekçelerini veren TEK işçilerinin akşam saat 18.00'de, diğer işyerlerinin de ka... yürüyüşü"nü polis geniş güvenlik önlemleri alarak engellemeye çalıştı. Polisin öğle saatlerinden itibaren ... sokağı ve çevre sokakları ekip otolarıyla kestiği, kimlik kontrolü yaptığı ve çevrede çok sayıda sivil polisin ... kuvvetin amiri saat 18.00'e yaklaşırken işçileri eylem yapmamaları için "ikna" etmeye çalışıyordu. Çevik... beni aşıyor. Yürürseniz toplarım" dedi. Bu sırada diğer işyerlerinden gelen ve şebekenin bulunduğu sokağ... dövizleri, bildiri ve çiçekleriyle yürüyüşe geçti. "Halkımızı TEK'in özelleştirilmesine karşı çıkmaya çağırıy... işçinin", "TEK'i özelleştirmeyiz", "TEK halkın malıdır, satılamaz", "Senelerce soydular, şimdi talip oldula... deki işçiler de polis barikatını yararak katıldılar. Polis beklemediği bir anda gerçekleşen yürüyüşe, ancak ... kitleyi dağıtmaya çalışan polis, işçilerin direnişi üzerine epey "yoruldu". Polis, döverek, tekmeleyerek, sürü... da işçi sınıfı mücadelesinde dönüm noktası olmaya aday bu aktif tavır alış, enerji işçilerinin işyeri örgüt...

"ÖZELLEŞTİRMEYE KARŞIYIZ. AKTAŞ AŞ'DE ÇALIŞMAYACAĞIZ. GEREKİRSE TOPLUCA İSTİFA EDECEĞİZ."

ENERJİ İŞÇİSİNDEN ÖZELLEŞTİRMEYE İPTAL DAVASI

Enerji işçileri mücadeleyi her boyutuyla sürdürüyor ve patronları kendi yasalarıyla da vurmaya kararlı. Bu yüzden enerji işçisi Vahap Aycan'ın açtığı özelleştirmeyi iptal davasına 800 işçi müdahil davacı olarak katılıyor. İşçiler: **"Siyasi iktidar ve patronlar kendi yasalarıyla da çelişiyorlar"** diyor. iptal davasının gerekçeleri şöyle açılmış:

• KİT'lerin özelleştirilmesinde yetkili organ KAMU ORTAKLIĞI KURULU'dur. KEM'te ise devir işlemi Bakanlar Kurulu'nca yapılmıştır.

• apılacak devrin gazete ilanıyla duyurulması ve ihale açılması gerekirdi. Bu yapılmadı.

• Yasaya göre en çok 15 yıllığına devredilebilirdi. AKTAŞ AŞ'ye 30 yıllığına devredildi.

• Kamudan özel sektöre devir yüzünden işçiler hak kaybına uğruyor. Bu kayıplardan, askerdeki sürenin çalışma süresinden sayılmaması ve kıdem tazminatına ilişkin doğacak kayıplar ilk akla gelenler.

AKTAŞ AŞ'ye "devredilen" işçilerin, kamudan özel sektöre geçiş nedeniyle askerde geçirdikleri süre çalışma süresi içinde sayılmayacak. Yine kıdem tazminatı konusunda da bir kayıp söz konusu. Kıdem tazminatının hesaplanmasında, tazminatın bir kısmının AKTAŞ'tan aldığı son ücret üzerinden, geri kalanının da devir işlemi gerçekleştiği TEK'ten aldığı ücret üzerinden hesaplanması durumunda işçiler büyük kayba uğrayacaklar.

Geleceğe ilişkin bir güvence de söz konusu değil. İşveren yasalara dayanarak rahatlıkla işçi çıkartımına gidebilir. Bu tek tek de olur, topluca da. Enerji işçileri şube yönetimiyle birlikte bu hakların da mücadelesini veriyor. Var olan yasalar işçilerin ümüğüne bastırılmışken işverenin iyiniyetine güvenilemeyeceğinin de bilincindeler. İşçilere pervasızca saldıran, sömürmenin binbir yolunu bulan işverenler, bir yandan da var olan hakları gaspediyorlar. Özelleştirmeyle birlikte enerji işçilerinin uğradığı/uğrayacağı kayıplar buna ör...

na da "Hayır" dedi.

Enerji işçilerinin bu tavrı ... meye değil, işçi ve emekçil... sömürmeye, baskı zincirini ... yönelik politikalara karşı da... başına enerji işçilerinin bu m... leştirmeyi önlemeye yetmese... sajlarla dolu. Bu mesaj sınıf... bu mesaj emekçilere, üzerind... kı döndürülen halka. Enerji... suyunda kürek çeken sendik... ğını deviriyor, enerji işçileri...

Kristal-İş'te olağanüstü genel kurul

"İhtiras genel kurulu"

6. sayımızda, Kristal-İş 10. Olağan Genel Kurulu'nu değerlendirirken "Koro kısmen değişti, ama şarkı aynı kaldı" demiştik. Şarkı, 28-29 Temmuz'da yapılan olağanüstü genel kurulda da değişmedi, ancak koro şefi değişti. Yönetimin tek liste ile belirlendiği genel kurulda, Genel Başkanlığa İbrahim Eren, Genel Başkan Vekilliğine Ziya Karadeniz, Genel Sekreterliğe Cemal Simliova, Genel Mali Sekreterliğe Mehmet Uludağ, Genel Eğitim Sekreterliğine İsmet Konuk getirildi. Divan başkanlığına (yine tek liste ile) Efendi Gülçin'in seçildiği genel kurulda açılış konuşmasını "devrik" başkan Necati Altunkaynak yaptı. Konuşmasında, ülke ve dünya genelinde yaşanan gelişmelere değinen Altunkaynak, "Tepeden inmeciliğe, baskıya karşı tüm dünyada özgürlük mücadelesi yükselirken, ülkemizde her boyutuyla 12 Eylül karanlığı sürüyor. Mücadele yolunu ise Mart-Nisan eylemlilikleri, memur eylemlilikleri gösterdi" dedi. Daha sonra yazısını ... kâğıdı, yazıyı bir kenara bıraktı ve kongre boyunca yapılan konuşmaların hemen tümüne hakim olan bölüme geçti: Kirli çamaşırları dökme faslına. Olağanüstü genel kurula varana değin kör gözlerin bile az çok görebildiği, tahmin ettiği oyunları, bu kez genel başkanın ağzından daha detaylı dinledik.

GENEL KURUL KÜRSÜSÜ, SINIF VE KİTLE SENDİKASINI ANLATMANIN VE BU ANLAYIŞ TEMELİNDE YANLIŞLIKLARI ORTAYA KOYMANIN, YAPILMASI GEREKENLERİ SÖYLEMENİN BİR ARACI OLARAK KULLANILMALIYDI.

Necati Altunkaynak sitemle, öfkeyle dolu konuşmasında yönetimin **"icraatlarını"** bir bir sıraladı. "Bu genel kurul birtakım oyunlarla, oldu bittilerle yapılıyor. Koltuk paylaşmanın dışında, taban nasıl bir yönetim istiyor? Nasıl bir birlik olunacak? Bu konularda hiçbir şey üretilmedi. Ülke sorunlarını tartışıp, yapılması gerekenleri konuşmak yerine sendika kulisleri yaptılar. Öylesine oldu bittiye getirdiler ki, olağanüstü genel kurul kararını alırken, benim imzama bile gerek duymadılar. Dün birbirlerine küfür edenler, bugün yönetime oturmak temelinde birleştiler. Geçtiğimiz aylarda yaşanan işten atılmalar ve buna yönelik yapılan eylemliliklerde koltuk hesapları için kullanıldı... Bu bir ihtiras genel kurulu ve en az 100 milyona mal oluyor. Siz 100 milyona yeni bir başkan alıyorsunuz, hayırlı olsun" diyen Altunkaynak, içindekileri döktü ve "işçi Necati" olarak işyerine döneceğini duyurdu.

Necati Altunkaynak'ın söyledikleri, Kristal-İş bünyesinde yaşanan gerçeklerdi. Ancak kafalara takılan sorular vardı: Necati Altunkaynak bu yanlışların dışında mıydı? Ve neden gerçekleri açıklamayı "harcandığı" ana saklamıştı? Salt yönetim içi birliği sağlamak kaygısı gütmek ve "Ben karşıydım ama bir şey yapamadım. Benim dışımda gelişti" demek Altunkaynak'ı vebalden kurtarır mı? Elbette hayır. Çünkü var olan yanlışlardan ayrımını koymak bir sendikal anlayış düzeyinde olur ve ayrım ancak bu anlayış doğrultusunda mücadele etmekle belirginleşir. Yoksa kişisel tavırlarla, ikili çelişkilerle değil.

BİRİNCİ PERDESİ, BİR YIL ÖNCEKİ GENEL KURULDA OYNANAN OYUNUN İKİNCİ PERDESİ: OLAĞANÜSTÜ GENEL KURUL... PERDE KAPANDI MI?

Necati Altunkaynak konuşmasını bitirdikten sonra Eskişehir, Sinop, Mersin, Paşabahçe şube başkanlarının da aralarında olduğu pek çok delege söz aldı. Ancak yapılan konuşmalar, anlayış temelinde yapılan eleştirilerden uzaktı ve kişileri suçlama, bugüne kadar yaşanan olayları ortaya dökme temelindeydi. Bu suçlamaların merkezinde olan Cemal Simliova ve İbrahim Eren'in konuşmaları bu sebeple ilgi çekti.

Cemal Simliova, kararnamelerle içine girilen durumdan söz açıp, sendikaların en önemli işlevinin tavır almak olduğunu söylerken, kendisine ilişkin suçlamaları reddetti (ki bunların başında, yapılan eylem-

Necati Altunkaynak kirli çamaşırları ortaya dökmek için neden bu kadar bekledi?

Devamı 10. Sayfada

Denizli Cam'da toplu kıyı...

(İşçilerin Sesi - Denizli) — Toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlıkla sonuçlanması nedeniyle 28 Mart'ta greve gidilmiş ve bu grev 72 gün sürmüştü. Yapılan toplu sözleşme işçilerin istediklerinden daha geri düzeyde gerçekleşmişti. Bu olay cam işçisinin gözünde pek yeri olmayan Çimse-İş Sendikası'nı iyice düşürmüştü.

Görüşmelerin anlaşmayla sonuçlanmasının ardından, cam sanayinin patronları 90 dolayında işçiyi tazminatlarını senetle ödeyerek kapı dışarı etti. Zaten işten atılmanın sıkıntısı içinde olan işçiler valiliğe çıkıyor, ardından fabrikaya giderek tazminatlarını para olarak alıyorlar.

Grev süreci, grevden sonra nelerin olabileceği yönünde ipuçları veriyordu. Şube yöneticileri zaten işçilerden kopuk, cam sanayinin patronlarını savunur bir konumdaydı. gelişmelerden yeterince bilgisi olmayan işçiler de polis korkusu yaratarak, İşçilerin Sesi gazetesinin okunmasını engellemeye çalışmışlar, bir seferinde de gazeteyi apar topar kaçırmışlardı. Şube Başkanı Tuncer Aydın tartışmalarda bulunmamanın yollarını buluyordu. Getirdiğimiz tüm öneriler sendika yönetimince dinlenmedi. İşten atılmaların önüne geçilmesi, iş güvenliğinin sağlanması için toplu sözleşmede maddelerin bulunması önerisi işçiler arasında destek buldu, ama sendikada bulmadı. O günlerde tartışma yapan, haklarını arayan, sendika yönetimini eleştiren herkes sendika yönetiminin canını sıkıyordu. Sendika yönetimi o zamanlar, "bunlardan kurtulmayı" kafaya koymuş anlaşılan. Grev biter bitmez, şube yönetiminin tespit ettiği işçiler, birer birer atılmaya başladı. Atılacak işçi sayısının 300 olacağı söylentileri yayılarak çalışan işçilerin tepkileri de törpülendi.

İşten atılmaların sürdüğü ... kişilik bir grup sendika bi... ama binayı kapalı buluyorl... nası o günlerde açılmıyor. D... tiklerinde Tuncer Aydın'ı bu... günlerde işçiler oldukça kız... Aydın'ın neden ortalarda gö... ce anlaşılıyor.

Atılan işçiler, patronların ... şan, Denizli'nin tartışmalı v... göre disiplinsizlik yapmışlar ... siplin kuruluna vermemişler ... diye işten çıkarmışlar. Disi... verilip de işten atılırlarsa bi... mazlarmış. Sanki çıkarılanl... lermiş gibi.

Tazminatlarını alan çoğu... maktan çıktılar. Bir süre, ba... esnaflık vb. yapacaklar. Son... olma yolları görünüyor. İşç... mücadele yapma şansları ... olumlu bir rol oynayan bu ... lik yaparak bu konumların... lar. Böylece, işçi sınıfının ör... gütlü mücadele etme çabası... du. İşten atmalar, atılan işçi... lan işçilerin de zararına oldu... tehdidi altında sessiz bırakılı... lerinin son noktasına kadar ç... lanıyorlar. Moral bozukluğu ... su egemen kalanlarda. Başka... çıkmayınca da onlar da sessi... lar.

Bir kez daha sarı ve gang... ların işçilere sapladığı hançe... çilerin kendi yazgılarını ken... madıkları sürece, sınıf ve ki... nı yani gerçekten işçi sendika... dıkları sürece, komiteler ve k... linde örgütlenmedikleri sürece... lar daha çok uzun zaman y...

...gari ücret: ...e sefalet

ça ortaya koymaktadır. Ülkemiz çalışanlarına reva görülen işte budur. Hükümet ve işveren çevreleri de bunu korkusuzca savunuyorlar. Yabancı finans kuruluşları nezdinde Türkiye'nin dış itibarını (!) ucuz işgücü cenneti diye hep arttırmışlardır(!). İkide bir **"Türkiye'nin dış itibarı artmıştır"** dedikleri de işte budur. Yabancı sermayenin itibar ettiği de zaten budur.

Bununla da sınırlı değil. Aynı zamanda bu durumun istikrarlı bir şekilde devam etmesi de isteniyor. Her gün televizyonda izlenen ve değişmez program haline gelen Türkiye'nin dış itibarının artması ve istikrarlı ülke demeçleri(!) işte böylesi bir gerçekliktir.

İtibar denilince ucuz işgücü, istikrar denilince de bu durumun bu şekilde devam etmesidir.

BU OYUN BOZULMALIDIR

Bu istikrar, bu itibar çalışanların değildir.

Milyonlarca çalışanı ve onların ailelerini yakından ilgilendiren, aynı zamanda da asgari ücret düzeyiyle birlikte sendikalı işçilerin ücret düzeylerinde de reel olarak bir gerilemenin yaratılması tüm çalışanları ilgilendirirken, komisyonda yer alan Türk-İş ne yapıyor?

Türk-İş komisyonda yer alırken, her yıl asgari ücret tespitini işveren hükümet ortaklığında tespit ederek buna karşılık da düzenli bir şekilde bu tespiti kabul etmediklerini açıklıyorlar. Tüm bunlar olup biterken Türk-İş açıklama yapmaktan ne vazgeçiyor, ne de başka bir şey yapıyor. Oysa bu asgari ücret tespitine Türk-İş de suç ortaklığı içinde ve asli faillerden biri olarak katılıyor. Bu tespit Türk-İş'in dışında değildir. Türk-İş yıllar itibariyle koyduğu tavırla, açıklama yapmanın dışında, hiçbir şey yapmayacağının garantisini vermiştir.

Türk-İş'in itiraz açıklamaları ise neredeyse matbu hale gelmiştir. Bundan beş yıl önce de asgari ücret tespitine yönelik olarak yaptığı açıklamayla, 1990'da yaptığı açıklama birbirinin aynıdır.

Bu oyun bozulmalıdır. Ve yine bu oyunu bozacak güç, işçi sınıfının kendi gücüdür. Bu güç işyeri komite ve konseyleriyle devrimci sendikal yapıları yaratarak yükselecektir.

Tek Gıda-İş'te olağanüstü genel kurul

"Demokratik Muhalefet Birliği" nerede?

• *Yaşananlar; "Demokratik Muhalefet Birliği"nin çıkış noktasından bugüne kadar geçen sürecin sağlıklı bir biçimde değerlendirilmesini, kendisini yeniden bir yapılanmaya dönüştürmesini dayatmaktadır.*

Tek Gıda-İş, Türk-İş'in bel kemiklerindendir. Her türlü entrikanın döndüğü, mevcut yapıyı korumak için, en uzlaşmacının en keskin sınıf ve kitle sendikal anlayışını savunduğu bir konumdadır. Ve bu sendikada 12 Eylül sonrası, sendikal çalışmaların serbest bırakılmasıyla birlikte, değişik işyerlerinden ilerici, demokrat-devrimci unsurların bir araya gelmesiyle, sınıf ve kitle sendikal anlayışıyla hareket eden, işyeri komite örgütlülüklerini savunan bir **"muhalefet"** hareketi doğmuş. Genel Merkez yönetimine yönelik tepkileri de örgütleyen **"Demokrat Muhalefet Birliği"** kısa sürede birçok şubenin yönetimine gelmiş ve Bölge Şube Genel Kuruluna doğru azımsanmayacak bir niceliğe ulaşmıştır. Bölge Şubenin de düşürüleceği hesaplarıyla hareket eden **"muhalefet"** 21 Ekim 1989 tarihinde somut gerçekliği yaşamış ve ayakları yere değmiştir. Ve bölge şube seçimlerinde ağırlıklı bir varlık gösterilememiştir.

Sonucun böyle olmasında oluşturulan **"muhalefetin"** şubeler arasında bağları kuramamış olması, kurulan yerlerde tek kişiye dayanan ilişkilerin ötesine geçilememesi en önemli etkendir. Herkesin **"muhalefet"** ettiği bir süreçte kimin ne amaçla geldiği ve **"Demokratik Muhalefet Birliği"**'nin ayrım noktalarının pratik olarak ortaya konamaması ve geniş işçi kitlelerinin kavranıp oluşturulan komitelerin ete-kemiğe büründürülememesi, delegeler üzerinde bu örgütselliğin sağlanamaması kongredeki sonucu (yönetimin kaybedilmesini) getirmiştir.

GENEL MERKEZ VE BÖLGE ŞUBE ATAKTA, "DEMOKRATİK MUHALEFET BİRLİĞİ" NEREDE?

Genel Merkez Genel Kurulu'ndan sonra Türk-İş'in iyice **"sağa yatması"** ve Tek Gıda-İş'in Orhan Balta ile Türk-İş yönetiminde temsil edilmesiyle, sendikalarda olağanüstü genel kurullar dönemi yaşanmaya başlanmıştır. Yönetimde olmanın verdiği güven ve avantajların da kullanılarak Demokratik Muhalefet Birliği'ni bulunduğu mevzilerden geriletmeye, daha açık deyişle **"temizlik harekatı"**'na girişmiş ve atağa geçmiştir.

Yönetimin böyle **"temizliğe"** ve saldırıya; işten atılmalar, sürgünler, olağanüstü genel kurullarla geçeceği **"Demokratik Muhalefet Birliği"** tarafından tespit edilmesine ve bu saldırıların da ancak işçilerin devreye girmesiyle göğüslenip, püskürtülebileceğinin vurgulanmasına karşın bu doğrultuda pratik adım atılmamıştır. Meydan Merkez ve Bölge Şube yönetimlerine kalmış ve olağanüstü genel kurullar gündeme girmiştir.

İlk saldırı üç nolu Yaprak Tütün Şubesi'nden başlatılmış ve **"Demokratik Muhalefet Birliği"** ile hareket eden birkaç işçiyi yönetimden düşürmek için olağanüstü genel kurula gidilmiştir. Sonuç: Yönetim tamamen genel merkez ve bölge şubenin istemi doğrultusunda çıkmıştır.

Aynı şekilde Trakya Şubesi olağanüstü genel kurula götürülmüş, ama merkez ve bölge şube burada seçimleri kaybetmiştir. Son olarak 6 Nolu Nakliyat Şubesi aynı durumu yaşamış ve sonuç; **"Demokratik Muhalefet Birliği"**'nin seçimi kaybetmesidir.

Saldırının diğer boyutu kamu sektöründe sürgün, özel sektörde işten atmalar biçimindedir. En son Kent Gıda'nın üç işyerinden 147 işçinin iş akti feshedilmiştir. Ve atılan işçilerin çoğunluğu **"Demokratik Muhalefet Birliği"** ile hareket eden işçilerdir.

Yaşananlar, **"Demokratik Muhalefet Birliği"**'nin çıkış noktasından bugüne kadar geçen sürecin sağlıklı bir biçimde değerlendirilmesini, kendisini yeniden bir yapılanmaya dönüştürmesini dayatmaktadır. Bu yapılanma, salt üst düzeyde birkaç kişiyle değil, sınıfın devrimci sendikal yapısını yaratmayı ve bunu işyeri komite ve konseyleri üzerinde yükseltmeyi hedefleyen en geniş işçi kitlesiyle oluşturulmalıdır. Görev, işyerlerinde komite ve konseyleri oluturarak, bu örgütsellikleri ete-kemiğe büründürmektir.

USAŞ'ta işkolu değişikliği

• *Çalışma Bakanı, Çalışma Bölge Müdürü, İbrahim Öztürk, Toleyis ve Türk-İş tarafından hazırlanan oyunlarla USAŞ işçileri Hava-İş'ten kopartılmak isteniyor.*

• *USAŞ çalışanlarının SAS'a örgütsüz bir şekilde peşkeş çekilmek istenmesi ülkede sürdürülen sendikasızlaştırma çabalarından ve sivil gayretlerinden bağımsız düşünülemez.*

25 yıldır sivil havacılık işkolunda olan ve Hava-İş Sendikası'nda örgütlü USAŞ çalışanları siyasi iktidarın ve Türk-İş'e bağlı Toleyis'in isteği ve Yargıtay'ın kararıyla **"Konaklama ve Eğlence Yerleri"** işkoluna geçirilmeye çalışılıyor.

Turgut Özal'ın Ankara Sanayici ve İşadamları Derneği'ndeki eski MESS başkanlığı günlerini de hatırlatarak **"Sendikaların ve derneklerin rolü azaltılmalıdır"** demesinden sonra daha da yoğunlaşan saldırılar Çelik-İş'in sözleşme yetkisinin düşürülmesi sonucunu doğurmuştu. Şimdi de ikinci kurşun USAŞ çalışanları nezdinde Hava-İş'e sıkılıyor. Amaç işçileri ve sendikal örgütlenmelerini teslim almak.

Kasım 1989'da Hava-İş yönetimindeki uzlaşmacı - sarı sendikacıların devrilip, sınıf ve kitle sendikası anlayışını savunan bir ekibin yönetime gelmesi saldırıların başlangıç naktası da oldu. Türk-İş içinde nicel (sayısal) olarak küçük de olsa, nitel anlamda ciddi bir güç haline gelen Hava-İş bazı çevreleri rahatsız etmişti. Yönetimin değişmesinden bir ay sonra (Aralık 89'da) Çalışma Bakanlığı'na bağlı Çalışma Bölge Müdürlüğü, 25 yıldır sivil havacılık işkolunda olan USAŞ'ın Konaklama ve Eğlence Yerleri işkoluna girdiğine karar verdi.

Bu karara karşı İş Mahkemesi'ne yapılan başvuruda mahkeme kararı bozarak USAŞ'ın sivil havacılık işkolunda kalmasına karar verdi. Bu karara Türk-İş üyesi Toleyis itiraz ederek davayı Yargıtay'a götürdü ve Yargıtay USAŞ'ın Konaklama ve Eğlence Yerleri işkoluna girdiğine karar verdi.

Bu kadar kavga-gürültünün sebebi neydi acaba? İşine geldiği yerde Türk-İş üyesi olmaktan dolayı kardeş sendika ilan ettiği Hava-İş'le Toleyis'in uğraşmasının arkasında ne yatıyordu?

Yaşananlar birkaç yönden değerlendirilebilir. Bir yanıyla eski Hava-İş Başkanı, şimdi ANAP milletvekili olan İbrahim Öztürk'ün de devrede olması olayın siyasi iktidarla sarı sendikacı anlayış arasındaki bağlantısını gösteriyor. Yıllardır sürdürülen sendikasızlaştırma / sendikaları etkisizleştirerek düzene ekleme çabaları sınıf ve kitle sendikası anlayışını temel alan bir işleyişe tahammül edemiyor. İşçi sınıfından yana böyle bir anlayışı etkisizleştirmek için azgınca saldırıyor. Ve Hava-İş'e bağlı USAŞ'ta yaşananlar ülkede pekiştirilmeye çalışılan sivil dikkatörlükten ayrı düşünülemez. Ülkedeki diktatörlüğün pekiştirilmesine bağlı olarak Yargıtay'ın kararı aynı zamanda yargının bağımsızlığı ilkesinin ne ölçüde işlediğini de gösteriyor.

1700 USAŞ çalışanının kendi iradeleri dışında alınan bu karar bir diğer yönüyle özelleştirme (yabancılaştırma) kapsamında yer alan işçi kıyımına da zemin hazırlıyor. Yani özelleştirme programıyla sadece işçi sınıfının ve emekçi kesimlerin ürettikleri değerler değil, bizzat kendileri de emperyalizme peşkeş çekiliyorlar. Toplu Konut ve Kamu Ortaklığı'nın SAS'la yapmış olduğu anlaşma her yıl %5 tensikatla USAŞ'ı en fazla 800 işçi ile çalıştırmayı hedefliyor. Bu hedefine ulaşmak için de işçileri kendi sendikaları Hava-İş'ten kopartarak, sarı sendikacılık zincirine hapsetmek istiyor. Üstelik tam da toplu sözleşmenin gündeme geldiği bir sırada alınan bu karar işçileri teslim almak, işçi kıyımına gitmek, işçileri yoksulluk ve örgütsüzlüğe mahkûm etmek, kısacası emperyalizme dikensiz gül bahçesi hazırlamak amacını güdüyor.

Çalışma Bakanlığı, İbrahim Öztürk ve Toleyis'in hazırlayıp, Yargıtay'ın onayladığı bu oyunda Türk-İş de yerini almakta gecikmiyor. Türk-İş'e bağlı Toleyis, Hava-İş'in örgütlülüğüne yönelik saldırılarda siyasi iktidarla birlikte davranmasına ses çıkarmayan göz yuman Şevket Yılmaz, şimdi Türk-İş'in bütünlüğünü sağlamak adına devreye giriyor. Türk-İş'in bütünlüğü için USAŞ işçilerinden peşkeş çekilmelerine ses çıkarmamalarını istiyor. Peki, Toleyis 1700 işçinin geleceğini, belirsizliğe iterken, Hava-İş, Türk-İş üyesi değil miydi?

Aslında yaşananlar da yapılması gerekenler de fazlasıyla net. Şimdi işçilerin önünde iki seçenek var. Ya bu saldırılara boyun eğmek, işten atılmayı, sefaleti, örgütsüzlüğü ve köleliği benimsemek, ya da sonuna kadar mücadele etmek. 1700 USAŞ işçisi açısından kendi iradeleri dışında, keyfi bir şekilde alınan bu kararı kabul etmek mümkün değildir. Bu kararın kabul edilmesi SAS'a peşkeş çekilmeyi kabul etmek demektir. Yapılacak tek şey direnmektir. İşçiler üzerinde böylesine pervasızca oyunlar oynayanlara verilecek tek cevap, işkolu değişikliğine ilişkin alınan kararları kâğıt üzerinde bırakacak bir örgütlenme ve mücadeledir. Kendi içinde birliğini ve işyerini, işçilerin kendi güçlerini temel alan bir örgütlenmeyi yarattığı oranda USAŞ işçileri, sefalet ve kölelik zincirini kıracaktır. Sözleşmesini bu örgütlülüğüne dayanarak gerçekleştirebilecektir. Ve dosta - düşmana birlik içindeki işçilerin her türlü engeli aşabileceğini gösterecektir.

...elüx ...hikâye hepimizin

...'te son iki ayda 700'e ...inin iş akti feshedil-

...larını engellemek, iş-... ...gütlü güçlerini yarat-... ...mümkündür.

İşyeri patronu Hasan Gürel **"Bey"**'e gerçekten diyecek birşey yok. Namuslu mu namuslu, sözünün eri bir adam. Basına verdiği demeçte işten atmayı **"namus borcum"** demişti. Namusunu bilmiyoruz, ama borcunu temizliyor adam. Dile kolay iki dalda 700'e yakın işçiye kapıları arkadan kapattırmış, anlayacağınız yiğit mi yiğit bir adam. Her iş yerine lazım cinsinden. Hikâye gittikçe uzayacağa benziyor. Bazı sorular sorarak hem hikâyeyi bitirelim, hem de işyerinin neresi olduğunu tahmin ettirelim dedik. Yolda ilk rastladığımız bir işçi arkadaşa hikâyeyi anlatıp, işyerinin neresi olabileceğini sorduğumuzda **"Ya bu fabrika bizimki olmasın"** diye karşılık verdi.

Anlayacağınız hikâye hepimizin içinde çalıştığı o veya bu benzer yanları olan bizim hikâyemiz. Günün sekiz saatini vardiyasıyla da yarım günümüzü verdiğimiz herhangi bir işyeri ve bu işyerinde yaşadıklarımız olabilir.

Hatırlatmak için biraz yardımcı olalım. Televizyonda Havai sahillerinde güzel dilberlerin üzerlerine giydikleri bikininin markası. Hâlâ anlaşılmadı mı? Kaliteli bir iç çamaşırı mı almak istiyorsunuz **"bizden alın"** diyen şirket. Evet buldunuz: İşyerimiz PENYELÜX!

İŞÇİ KIYIMLARINA KARŞI SUSMAMAK GEREKİR

Teksif Sendikası'na bağlı PENYELÜX'te yakın zamana kadar 1700 işçi çalışıyordu. İç pazar ve ihracata yönelik penye, iç çamaşırı, mayo, kazak vb. üreten PENYELÜX Fabrikası'nda son iki ayda üç etapta 700 işçinin iş akti feshedildi. İşten çıkarmalara neden olarak da işyerinin daraltılması gösterildi. Oysa asıl neden toplu iş sözleşme görüşmelerinin yaklaşması ve kıdemleri sıfırlamaktı. İşçi kıyımları da bu doğrultuda gerçekleşti. Bu **"operasyonu"** işveren büyük bir yüzsüzlükle **"namus borcu"** olarak addetti. Basına da bu yönde demeçler verdi.

Teksif Eyüp Şubesi ise işten atılmalara karşı **"Kıdem ve ihbar tazminatlarını veriyorlar, elimizden bir şey gelmez"** diyerek işverenle işbirliğini açıkça ilan ediyordu. Duyarlı işçiler, üçüncü etap toplu işten atılma öncesi olayları protesto etmek için yemek boykotu organize etmeye çalıştılar. gerekli ilişkilerin kurulamaması, eylemin yeterince örgütlenememesi ve baş temsilcinin eylemi provake etmesinden dolayı yemek boykotu kırıldı. Katılım oldukça azdı. Penyelüx'te yaşananlar, birçok işyerinde yaşananlara örnek oluşturmaktadır. İşçilerde ilk dönem "Nasıl olsa ben işten atılmıyorum, beni ilgilendirmez" tavrı genel bir suskunluğu, tepkisizliği, duyarsızlığı beraberinde getirdi.

Sessiz kalış, sıra bu defa **"beni ilgilendirmez"** diyenlere gelince artık ses çıkaracak, tepki gösterecek kimse ortada yoktu.

Sermayenin özellikle her yönden baskısının olduğu, sarı gangaster, faşist sendikaların bulunduğu işyerlerinde böylesi olaylar doğal bir şey kabul edilmektedir. Penyelüx'teki işçi kıyımları direnilmeyince, örgütlenmeyince, sesi güçlü bir yumruk haline getirmeyince saldırıların arkasının kesilmeyeceği, kıyımların durmayacağını göstermektedir.

İşçi arkadaşlar özellikle bulundukları işylerlerinin ve sendikalarının yapılarına dikkat ederek, gelişebilecek saldırıları görerek ilişkiler kurmalıdır. Çalışmalarını faşist, gerici sarı sendikaların bulunduğu işyerlerinde yapan işçi arkadaşlar, böyle yerlerde sermayenin pervasız saldırılarıyla da karşılaşacaklardır. Faşist, gerici sarı sendikaların bir işveren gibi hareket ettiğini göreceklerdir. Bundan dolayı işyeri temelinde örgütlenme çabalarına girdiklerinde saldırılara göğüs gerebilmek için örgütlülüklerini koruyabilmelidirler.

İlk başta korunma anlamında ilişkilerini de gizlilik yönü ağır basan bir tarzda kurmalı, seçici yaklaşmalıdırlar. Örgütlülüklerin yükseltilmesiyle ilişkiler doğal bir gelişme seyri izleyecektir. Saldırılara eş biçimde yanıt vermek, ancak saldırılara karşı örgütlü bir güç olarak çıkmakla mümkündür.

Öziplik-İş Sendikası Yalova Şube genel kurulu

Tehditlere rağmen muhalefet kazandı

Yalova Öziplik-İş Şube kongresi muhalefetin zaferiyle sonuçlandı

(İşçilerin Sesi - İzmit) — Yalova Öziplik-İş Sendikası 3. olağan genel kurulu 15-7-1990 günü yapıldı. Sadece Yalova Elyaf Fabrikası'nda örgütlü olan sendikanın genel kuruluna merkezin desteklediği eski yönetim ile muhalefet listesi çıktı. Tüm engellemelere karşı muhalif listesi 44'e karşı 70 oy alarak şube seçimlerini kazandı.

Kongrede ilk konuşmayı Şube Başkan Vekili Şükrü Uçar yaptı. Konuşmasında hizmet dönemlerinde hedeflenenleri **"yasal platformda"** en iyisini yaptıklarını belirtti.

Misafirlerin konuşması bölümünde Yalova Laspetkim-İş Kadınlar Komisyonu'ndan Vicdan Karabudak yaptığı konuşmasında kadınlar komisyonu olarak yapmayı hedeflediklerini anlattı ve seçimler sonrasında Öziplik Sendikası'nda da işçi hanımların çalışma yapmasını istedi. Ayrıca delegelere seslenerek, **"İşçinin denetimini ensesinde hissetmeyen sendika başkanı işçileri satabilir. Sadece kongreye gelerek oy vermekle işinizin bittiğini düşünüyorsanız yanılıyorsunuz. Önemli olan işçinin karar almasıdır. Başkanın yetkisi alınan kararlara resmiyet kazandırmasıdır"** dedi.

Daha sonra Öziplik-İş Genel Başkanı Yusuf Engin mikrofona gelerek ayakları yere basmayan, temeli olmayan **"birlik"** üzerinde durdu. **"38 yıllık geçmişimizde arpa boyu yol kat edemedik. Ayrılık tohumları ekiliyor. Alınteri döken arkadaşlarımız bölünüyor, parçalanıyor. Haklarını savunacak arkadaşını seçemiyor"** şeklindeki konuşmalarıyla şube yönetiminin sözcülüğünü yapmaya çalıştı.

Delegelerden Cevat Akbaba da konuşmasında Genel Başkan Yusuf Engin'in konuşmasını ve geçmiş yönetimin yaptıklarını eleştirerek, işçinin söz ve karar sahibi olduğu organların yaratılmasının gerekliliği ve grup sözleşmesi yerine işyeri düzeyinde bir yıllık toplu sözleşme yapılması gerektiğini söyledi.

Delegelerin eleştirisi esnasında Divan Başkanının engellemeleriyle karşılaşıldı. Konuşmaları cevaplandırmak üzere tekrar kürsüye gelen Genel Başkan Engin, **"Eğer canımı feda etmem gerekiyorsa onu da veririm. Ben insana hizmet için buradayım"** şeklindeki savunmasının yanında **"Bazı art niyetli mihrakların başınızdaki lider insanlara yönelttiği karalamalara kanmayınız. Bu mihraklar oturuyor karanlık odalarda emekçi insanların parçalanması için senaryolar hazırlıyorlar ve oynatıyorlar, dikkat ediniz."** şeklindeki tehditlere rağmen seçimler sonucunda Kemalettin Özbay'ın başkanlığındaki muhalif liste seçimi kazandı.

SHP'li Başkan'dan grev kırıcılığı

Eskişehir Belediyesi ile Belediye-İş Sendikası arasında yapılan toplu sözleşme görüşmelerinde taraflar anlaşma sağlayamayınca grev kararı alan sendika, bu kararı 2.7.1990 günü uygulamaya koydu.

Temizlik İşleri, Park Bahçeler, Fen İşleri ve Mezbaha'da çalışan toplam 1120 işçiyi kapsayan grev, işçilerin coşkun katılımıyla başladı. Fakat daha sonra bu coşku Belediye Başkanı Selami Vardar'ın grev kırıcı tavırlarıyla bir anda öfkeye dönüştü. Belediye memurlarını işçi gibi çalıştırarak çöp arabalarıyla sefere çıkaran başkan, tüm tepkileri üzerine çekti. Temizlik işçileri şantiyesinin önünde toplanan yüzlerce işçi bu olayı protesto ederek, çöp arabalarının sefere çıkmasını bir an için engelledi. Bu arada orada bulunan siyasi polis zor kullanarak işçileri dağıttı ve arabaların sefere çıkmasını sağladı. Bu uygulamayı yasalara aykırı değil diyerek savunmaya çalışan belediye başkanı, işçilerin hakları karşısında burjuva yasalarına sığınarak gerçek yüzünü bir kez daha göstermiş oldu.

Grev yerinde sohbet ettiğimiz işçiler ise **"Toplu sözleşme görüşmeleri ve grev başladıktan sonra sendikanın kendilerine sahip çıkmadığını bildirerek, sendika yöneticileri çok pasif hareket ediyorlar, geliş-**

Devamı 10. Sayfada

Dolduruşa gelip Cola'yı, eti, yabancı sigarayı boykot eden sendikalar, 1400 işçinin atıldığı fabrikanın ürünlerini boykot etmeyi neden düşünmezler?

Sağra'da direniş var

- *1400 Sağra işçisi sendikalaşmadan dolayı kapı önünde bırakıldı.*
- *Bir boyutuyla hukuki hak arayışı devam ederken, diğer boyutuyla başka mücadele yöntemleri devreye sokulmalıdır.*
- *Sendika: "ekonomik ve Sağra ürünlerini boykot" kampanyasını başlatmalıdır.*

"Sağra... Fındık ezmesi... Doyumsuz lezzet... Çocukların sevgilisi... Enerji kaynağı..." Bu sözleri TV'de hemen her gün duyuyoruz. Ve bu isim bizlere son günlerde değişik biçimde çağrılar yaptı. Günlük gazeteler sendikalaşan 1400 Sağra işçisinin işten atıldığını kısa haberlerle verdi. Sağra ürünlerine ilişkin koca ilanların yanında bu kısa haber çoğumuzun dikkatini fazlaca da çekmedi. Çektiyse de olağan bir uygulama olarak değerlendirdik. Ve Sağralarımızı ekmeklerimize sürerek büyük bir iştahla yemeğe devam ettik... Bu ürünleri üretenlerin içinde bulundukları koşullar hakkında hiç düşünmedik belki de... Oysa Sağra işçileri dayanışma çağrısı yapıyorlar... Bu çağrıyı günlük basın, siyasal iktidarın borozanı TV vermiyor... Vermesi de beklenmemeli. Ama ya işçiler, ya sendikalar... Sanki onlar da sağırlaşmıştı... Sanki onlar da kanıksanmış bir olay olarak bakıyorlardı 1400 işçinin işten atılmasına... Oysa böyle olmayacağını, olmaması gerektiğini çok iyi biliyorlardı.

Evet! Bizlere Sağra ürünlerini hazırlayan 1400 işçi anayasal haklarını, sendikalaşma haklarını kullandıklarından işten atıldılar.

Sağra, Ordu'da yıllardır işçileri asgari ücretle köle gibi çalıştıran, 15 yıllık tarihinde 8 işçinin emekli olduğu ve 1500 işçinin çalıştığı bir işyeri.

İşçiler; işverenin zorbaca davranışlarının önüne geçmek ve ekonomik - demokratik haklar elde etmek için sendikalaşıyorlar. İşveren bu durum üzerine sendikanın bakanlığa müracaat etmesinden önce işçilerin çıkışını veriyor. 1400 işçi hiçbir hak verilmeden kapı önüne bırakılıyor. İşçiler, sendika genel merkezinin bakanlığa başvuruyu geciktirmesinin nedeninin anlaşılamadığını vurguluyor. Ve **"Bizler haziran ayında çoğunluğu sağlamıştık"** diyorlar. Bilindiği üzere yetki konusunda müracaat tarihi önemlidir. Başvuru tarihinde çalışan işçidir yetki konusunda belirleyici olan. Genel Merkezin yavaş davranması işin uzamasına ve işverenliğin itirazına (başvuru tarihinde bu işçiler benim işçim değildi gibi) neden olmuştur.

İşten atmayakarşı birçok mücadele yöntemi uygulanabilecek iken, hiçbir (bir kez fabrikanın önüne gitmenin dışında) eylemlilik ve çalışmanın yapılmaması ve mahkemenin beklenilmesi bir başka olumsuzluktur. Oysa; çevre halkıyla dayanışma, eylemliliğinbirlikte eşleriyle, çocuklarıyla, ana - babalarıyla, hiçbir şekilde üretimin yapılmaması doğrultusunda bizzat işçiler sendikalarıyla birlikte birçok çalışmayı yapabilirlerdi.

Bunları yapmak için zaman geçmiş değil. Bir boyutuyla hukuki hak arayışı devam ederken, diğer boyutuyla başka mücadele yöntemleri devreye sokulmalıdır. Özellikle, dayanışma yaygınlaştırılmalıdır. **Öncelikle sendika merkezi olarak; işten atılan ve ekonomik zorluklar i çinde olan işçiler için ekonomik dayanışma başlatılmalıdır.** 150 binin üzerinde işçiye sahip Tek Gıda-İş, her işçinin biryevmiyesini Sağra işçilerine verme kampanyası açmalıdır. Ki, en az 10 Bin liradan düşünürsek bir buçuk milyar eder. Bu meblağ da 1200 Sağra işçisine hem moral hem maddi olarak bir güç verecektir. Ayrıca, "et, kola, yabancı sigara boykotu"na katılan sendikalar 1400 işçiyi hiçbir hak vermeden kapıya bırakan **Sağra işverenine karşı Sağra ürünlerini boykot kampanyası başlatılmalıdır.**

Tüm bunların organize edilmesinde işçiler devrede olmalı. Bu devrede oluş örgütlülüğe dayanmalı. Bu örgütlülükler ise; komite ve konseylerdir.

İşten atmaya karşı birçok mücadele yöntemi denenebilecekken, fabrikanın önüne gitmek dışında eylem yapılmaması olumsuzluktur. Oysa çevre halkıyla dayanışma içinde üretimin durdurulması mümkün olabilecekti.

İşçilerle Görüşt

"Anti-demokratik yollarla işten atıldık, mağdur edildik. Atılma gerekçesi sendikal çalışmalar içinde yer almamızdı. İlk olarak 200 arkadaşımızın işine son verildi. Fabrikada çalışan 1419 işçiden 985'i sendikaya üye olunca, işveren sendikalı sendikasız bakmadan 1419 kişiyi topluca işten çıkarttı. Daha sonra da bizi iyice sindirmek için, sendikadan istifa belgesini getiren işçiye işbaşı yaptıracağını duyurdu. İşe geri dönüş için aranan koşullar şunlardı:

— Noterden, sendikadan istifa ettiğine dair belge getirilecek,

— Boş kâğıda imza atılacak,

— Çalışan şeflerin seçeceği kişiler işe alınacak,

— İlkokul mezunu olanlara işbaşı yaptırılmayacak (ki çalışanların birçoğunun okuma yazması bile yok),

— İşe döndükten sonra tazminat dahil hiçbir hak talep edilmeyecek.

İşveren bu yöntemle işçileri bölmeyi amaçladı. Bu koşulları kabul eden işçilere de 3 ay sonra çağrılacakları söylendi. Bu arada, işveren makineleri çalıştıran operatörleri satın alıp, el altından da işçi alıp fabrikayı çalışır hale getirmişti.

İşe geri alınsak da tekrar atılacağımızı, mağdur edileceğimizi biliyoruz. İşverenin amacı çalışmalarımızı baltalamak. Ama biz sonuna kadar mücadele edeceğiz ve Sağra'ya dönersek de sendikalı olarak döneceğiz."

İ.S.: Talepleriniz neler?

"Sendika işçinin güvencesi, ekonomik - demokratik mücadelenin bir aracıdır. Bu nedenle sendikalaşma ve Sagra'da sendikalı olarak çalışmak istiyoruz. Ayrıca işverence gasp edilen haklarımızı da istiyoruz. Haziran ayı maaşlarımız ve vergi iadelerimiz ödenmedi. Zaten maaşlar dört ayda bir ödeniyordu. İçeride 1 milyon alacağı olan arkadaşımız var. Asgari ücret verdiği yetmiyormuş gibi, bunu da gaspediyor.

En önemlisi insanca yaşamak istiyoruz. Sağra'da çalışırken bir bayan işçi sorumlu şefinden izin alarak günde ancak iki kez tuvalete gidebilirdi. Bu koşullarda çalışmak istemiyoruz."

İ.S.: Bugüne dek sesinizi duyurmak, hakkınızı almak için neler yaptınız?

"İnsan Hakları Derneği'nin de desteğiyle fabrika önünde oturma eylemleri yaptık. Önümüzdeki günlerde açlık grevine başlayacağız. Bir dilekçeyi de imzaya açtık. Cumhurbaşkanlığı, Başbakanlık ve Çalışma bakanlığı'na göndereceğiz.

Mücadele içinde çok şey öğrendik. Dostu düşmanı gördük, ihaneti yaşadık. 1200 işçi tarafından seçilen 3 temsilci işverenle anlaşıp işbaşı yaptı. Hatta mücadelemizi kırmaya bile çalıştılar. Ama yılmadık. Çünkü işçiyiz.

Son olarak söyleyeceklerimiz: Güçlüyüz, haklıyız. Birlikteliğimizi koruduğu-
muz oranda direneceğiz. V
ğe geri dönmeyeceğiz. Y
yoruz. Geleceğimizi kendi
ceğiz. Tüm kurum ve kurul
olacak dayanışmamız biz
artıracak. Ekonomik yard
Çok ihtiyacı olan arkadaşl
delemiz sürecek."

SAĞRA'DA YAŞANAN G
İLİŞKİN, TEK GIDA-
ŞUBE BAŞKANI İLYA
ŞUNLARI SÖYL

İ.S.: İşçilerin sendikal
rı ne zaman başladı?
"Bu çabalar 4-5 yıl önce
Uzun süreli bir çalışmanı
ran ve temmuz ayları için
işçi sendikaya üye oldu. B
ra da mücadele hız kaza
saldırıları da (daha önced
sına karşın bu topluca üy
ra başladı. İdari personel
1419 işçinin çıkışı ve
2.7.90'da tebliğ edildi."
İ.S.: Sendika ne zama
"Çalışma Bakanlığı'na
90'da müracaat ettik. 2 gü
yetki belgesini aldık. İşye
ğimiz tespitte işçilere işb
dığını belirledik. Ancak iş
ti. 13 Temmuz'da tebliğ
İ.S.: İşveren neye da
ye itiraz etti?
"Üye görünenler bizim
dir. Üye olmadan
çıkartılmışlardır' diyerek
etti. 3 Eylül'de mahkem
İ.S.: Bu zamana dek
kaya geri döndü?
"300-350 civarında. Ta
istifa ederek. Ancak yine
düşmesi 3 aylık bir zam
arada geri döndüğü fabri
rılıp sendikaya üye olan
İ.S.: Sendika ne tür ç
tı?
"Fabrika önünde otu
Cumhuriyet Savcılığı gib
yalog içindeyiz. İşyerin
yaptırdık. İşçilerle haftad
tılar yapıyoruz. Türk-İş
kanlığı'yla görüşmeler ya
Tek Gıda-İş ile birlikte bir
latmayı düşünüyoruz. Ha
ladık. Eylül ayı içinde s
yapacağız."
İ.S.: Bugüne dek işve
nüz mü?
"Hayır. Ancak işvere
şüp, sendikadan istifaya
ri. Bu bir demokrasi sına
renişe olan duyarlılığı, de
delesine olan duyarlılığı
gesi olacak."

Basın-İş ve Devlet Kitapları Müdürlüğü'nde Neler Oluyor?

- *Hükümetin çok yönlü saldırıları karşısında sendikaların iki seçeneği var. Ya işçilere her şeyi açıklıkla anlatacak ve işçilerin örgütlülükleri ile doğrudan devreye girmeleri sağlanarak, saldırıları püskürtecekler, ya da hükümete teslim olacaklar. Basın-İş Genel Başkanı Ali Ekber Güvenç teslim olmayı seçti.*
- *Bakanlık kapısındaki pazarlıklar sonucu, Basın-İş Genel Başkanı kendi koltuk sevdası için işçileri sermayeye peşkeş çekti.*
- *Devlet Kitapları Müdürlüğü Çalışma Bakanlığı'nın kararı ve bu kararın Yargıtay'ca onaylanmasıyla büro işkoluna dahil edildi.*

80 yayıneviyle Türkiye çapında hizmet veren Devlet Kitapları Müdürlüğü, Çalışma bakanlığı'nın kararı ve bu kararın Yargıtay'ca onaylanması sonucunda Basın-Yayın işkolundan alınıp büro işkoluna verildi.

1987 yılında Basın-İş'e yetki veren bakanlık, bu kez Koop-İş Sendikası'nın işkolu tespiti müracaatına Devlet Kitapları Müdürlüğü'nün **"ticaret yaptığı"** gerekçesiyle büro işkoluna girdiği kararını 23.2.1990 tarihli Resmi Gazete'de yayımlamıştı.

Basın-İş İstanbul bölgesi, Bakanlığın bu kararına 8.3.1990 tarihinde itiraz etmiş ve 18 Mayıs 1990'da İstanbul 1. İş Mahkemesi, Bakanlık tespiti iptali ile sonuçlanmıştı. Dava Yargıtay'a intikal etmiş, Yargıtay 22 Haziran 1990'da Devlet Kitapları Müdürlüğü'nün 10 Nolu işkolu olan Basın-Yayın işkolundan alınıp, 17 Nolu işkolu olan büro işkoluna girdiği kararını vermişti.

SİYASAL İKTİDARIN SENDİKAL ÖRGÜTLÜLÜKLERE SALDIRILARI YOĞUNLAŞIYOR

Hukuki çerçevede yürüyen bu gelişmelerin arkasında, siyasal iktidarın sendikalar üzerinde baskı-yıldırma, sendikal örgütlülükleri parçalama politikaları vardır.

Siyasal iktidar, yeni girilen sözleşme dönemi ve siyasal durum nedeniyle kendisine muhalefet eden sendikaları susturmayı hedeflemektedir. Çelik-İş, Hava-İş sendikalarına saldırılarda bu çerçevede algılanmalıdır.

Siyasi iktidar, faşist MHP ve Ülkü Ocakları'nın belirleyici bir etkinliğinin olduğu Koop-İş'le işbirliğine girmesi ve Tez Koop-İş'e karşı Koop-İş'i tercih etmesinin nedenleri, burada yatmaktadır. Basın-İş örneğinde olduğu gibi hükümetin çok yönlü saldırıları karşısında sendikalar iki seçenekle karşıkarşıyalar: Ya işçilere her şeyi açıkça anlatarak ve işçilerin örgütlülükleriyle doğrudan devreye girmelerini sağlayarak saldırıları püskürtecekler ya da hükümete teslim olacaklar. Basın-İş Genel Başkanı Ali Ekber Güvenç teslim olmayı seçmiştir." (İşçilerin Sesi Sayı 14 / 14 Mart 1990)

Bu teslim olmayı da kafasında var olan sendikal anlayışa göre (**"Onlar iki işyerini birden alıp bizim barajımızı düşürerek sendikayı ortadan kaldıracaklardı. Ben parasıkla sendikayı kurtardım...**) hareket etmiştir.

Gelişmelerin boyutu uzun bir dönem sendika şube yönetimleri ve işçiler devre dışı bırakılarak yukarıdan sermayeyle uzlaşarak **"kotarılmaya"** çalışıldı. Koltuklarının sıcaklığıyla Basın-İş genel Başkanı ve Yönetim Kurulu basın işçilerinin üzerinde tezgâhlar kurdu. Bakanlık kapılarında pazarlıklar yaptı.

BASIN İŞÇİLERİ ÜRETİMDEN GELEN GÜCÜ DEVREYE GİREMEMİŞTİR. SON SÖZÜ İŞÇİLERİN SÖYLEDİĞİNİ GÖSTEREN EYLEMLER GERÇEKLEŞEMEMİŞTİR.

İstanbul Basın-İş Şubesi'ne bağlı ve özelde Devlet Kitapları işçilerinin tepkisiyle genel merkezin yetkisinde olan hukuki prosedürün işlemesi İstanbul Şubesi tarafından gerçekleşmiştir.

Demokrat, ilerici, duyarlı işçiler gelişmelere nasıl yaklaşılması gerektiğini, saldırının altında nelerin yattığı ve saldırıların ne yönde gelişebileceğini belirten bir değerlendirme yazısı çıkarmışlardır. Bu değerlendirmede özelllikle **"1980 sonrasında yargı bağımsızlığının ortadan kalktığı"** vurgulanmış, hukuki anlamdaki çalışmaların yanında bütün işyerleri ve şube yönetimleri düzeyinde tepkiselliğin organize edilmesi gerektiği belirtilmiştir. Buna rağmen her şey hukuki çerçevede değerlendirilmiş, diğer çalışmalar yapılmamıştır.

İstanbul Şubesi de olayın hukuki boyutuna bel bağlamış, siyasi iktidarın ve işbirlikçi kurumlarının bütünsellik taşıyan saldırılarını püskürtecek eylem program oluşturmaktan kaçınmıştır.

Gelişmelerin bütün boyutlarıyla kavramamasından dolayı basın işçilerinin üretimden gelen gücü devreye girmemiş veya son sözü ancak ve ancak işçilerin söyleyebileceği eylemlikler gerçekleşmemiştir.

Böylesine bir eksiklik başta sınıf bilinçli önder işçilerin yetersiz çalışması, gerekli ve iradi müdahaleleri yapmamalarından kaynaklanmaktadır. Gelişmelerin yönünün saptanması ve bunun deklere edilmesine rağmen olması gerekenler pratiğe geçirilememiştir.

Bu aşamadan sonra masa başlarında paylaşılan ve artık yasal görüntüsü de verilen Devlet Kitapları Müdürlüğü'nün Koop-İş'e bağlanması çabalarına, basın işçileri ve özellikle Devlet Kitaplığı'nda çalışan işçiler gerekli yanıtları vermelidir. Devlet kitapları işçilerinin Koop-İş'e bağlanması organizasyonunu yapan Çalışma Bakanı, Ali Ekber Güvenç'e masa başlarında alınan kararları kâğıt üzerinde kalacağı göstermelidir.

Bir işyerinde hangi sendikanın yetkili olabileceğini yalnızca işçiler karar verebilir. Söz söyleme, karar verme işçilerin kendi öz iradelerinin ürünüdür. Koop-İş sendikasının siyasal iktidarla işbirliği niteliğini açığa çıkartmaktadır. Peşi sıra Devlet Kitapları Müdür Muavinlerinin Koop-İş'e üye olunması doğrultusunda tehditleri, baskıları boşa çıkarılmalı işçiler sözün, yetkinin, kararın kendilerinde olduğunu dosta düşmana göstermelidirler.

Basın-İş üyesi işçiler de işçilere güvenmeyen kendi koltuk sevdaları için işçileri sermayeye peşkeş çeken yönetimlerden hesap sormalıdır. Böyle yöneticilerin işçilere verebileceği hiçbir şey yoktur.

Bugün kasti olarak sürüncemede bırakılan Milli Eğitim Basımevinin mahkeme durumu, özelde M.E. Basımevi işçilerinin, genelde tüm basın işçilerinin insanca yaşam mücadelelerinde başlarının üzerinde Demokles'in kılıcı gibi, siyasi iktidarın elinde bir tehdit unsuru olarak durmaktadır. Toplu sözleşme görüşmelerinde satış kılıfı olarak dün **"grev hakkı netleşmedi"** diye sözleşmeleri ucuza kapatılan Milli Eğitim Basımevi işçileri şimdi de bilinçli bir şekilde askıda tutulan mahkeme tehdidi ile karşı karşıyadırlar.

Basın-İş Sendikası'nın üzerinde oynanan oyunların boşa çıkarılması işçilerin tek bir yumruk, tek bir ses olabilmeleriyle mümkündür. Sendikal yaşamın bütününde işçiler, devreye girmeli, örgütlü güçlerini yaratmalıdırlar.

Basın işçileri İstanbul temsilciler kurulundan çıkan karara göre deklere ettikleri fakat pratik bir faaliyete dönüştürülemeyen işyeri komite ve konsey yapılanmalarının oluşturulması kaçınılmaz bir görevdir. İşyeri temelindeki bu örgütlülüklerin yaratılması doğrultusunda bütün işçiler aktif bir şekilde devrede olmalıdır. Ancak böyle bir örgütsellikle basın işçileri kendileri üzerinde oynanan oyunları boşa çıkarabilir.

Basın-İş Sendikası üzerinde oynanan oyunların boşa çıkarılması işçilerin tek bir yumruk, tek bir ses olabilmeleriyle mümkündür. Sendikal yaşamın bütününde işçiler devreye girmeli, örgütlü güçlerini yaratmalıdır.

Yeni harç yasası ve öğrenci dernekleri

"İstersek engelleriz!"

İzmir Öğrenci Dernekleri Platformu tarafından Dikili'de festival programı dahilinde **"Yeni Harç Yasası ve Öğrenci Dernekleri"** konulu bir panel düzenlendi. İzmir'den iki, İstanbul, Ankara ve Eskişehir'den birer öğrencinin konuşmacı olarak katıldığı panelde; gündeme getirilen kararnameler zincirinden öğrenci gençliğin ne ölçüde etkilendiği, kararnameler ile nelerin amaçlandığı, asıl mantığının ne olduğu ve gelecek dönemde kararnamelere karşı neler yapılabileceği örgütlenme çerçevesi içerisinde öneriler şeklinde sunuldu.

Toplumsal muhalefeti susturma programının bir parçası olarak 418 sayılı KHK ile sessiz sedasız getirilmeye çalışılan **"paralı üniversite"** sistemine karşı öğrenci gençlik, yaşadığı yoğun baskılar nedeniyle organize ve bütünlüklü bir tepki gösteremedi. Bu anlamda **"hesaplaşma"** gelecek döneme kaldı. İzmir Öğrenci Dernekleri Platformu da yaz dönemi boyunca gündemi sıcak tutmak ve kamuoyu oluşturmak amacıyla bir dizi etkinliği gündemine aldı. Bu etkinlik çerçevesinde düzenlenen panelde paralı üniversite ve gençlik için oldukça önemli bir sorun olan örgütlenme konusu tartışıldı. Tüm konuşmacılar paralı üniversite sistemine karşı önümüzdeki dönem ülke çapında bir dizi eylemliliğin, eşgüdümlü ve birbirine bağlı olarak yaşama geçirilmesi gerektiğini belirten konuşmalar yaptılar. Örgütlenmenin temel taşı olarak görülmesi gereken birimlerin sağlıklılaştırılması ve merkezileşmenin birimlere yaslanan federasyonlaşma şeklinde olması gerektiği belirtilen panelde kitle insiyatifini geliştirici örgütlenme modeli olarak, Devrimci Gençliğin doğrudan demokrasi anlayışının bir ürünü olan **"ANFİ KOMİTELERİ"** önerildi.

Festivalin son günü olmasına rağmen panele katılımın oldukça fazla oluşu, gelen mesajların ve sorulan soruların kapsamlı ve çeşitli oluşu, paneli Dikili Festivali'nin genel atmosferinin dışına taşıyabildi. Bunda konuşmacıların aktüel konulara demokratik öğrenci hareketinin içinden gelen unsurlar olarak canlı bir biçimde değinmeleri de oldukça etkili oldu. Tüm bu canlılık ve coşku önümüzdeki döneme ilişkin olumlu bir mesaj niteliğindeydi.

PARALI EĞİTİME HAYIR!
BU ÇEMBERİ KIRALIM!
İSTERSEK ENGELLERİZ!

İzmir Üniversitelerinden
Devrimci Gençlik

Halkın evlerine saldırılar sürüyo

DKÖ'ler, Halkevleri birbiri peşisıra sudan gerekçelerle aranıyor, üyeleri gözaltına alınıyor, kapılarına birer birer kilit vuruluyor. Siyasi iktidar en ufak demokratik kıpırdanmaya, muhalefete tahammül edemiyor.

Siyasi iktidarın saldırılarının son halkasını Üsküdar Halkevi oluşturdu. **"Çevre halkını rahatsız ediyor"** gerekçesiyle kapatılan Üsküdar Halkevi'nin 3 üyesi de bir gün önce **"kapatılmaya ilişkin ifadelerini almak üzere karakola davet"** edilip oradan 1. Şube'ye sevkedildiler. 1 gün gözaltında tutulan üyeler daha sonra serbest bırakıldı. 13 Ağustos günü İstanbullu Halkevciler, Üsküdar Halkevi önünde bir basın toplantısı düzenleyerek **anti-demokratik uygulamaları** kınadılar. Halkevleri
Genel Başkanı Ahmet Y
toplantısında şunları sö
"Askeri iktidarlar Halk
hiçbir zaman tahamm
edememişlerdir. Ama
"sivil" diyen bu iktida
tahammülsüzünü gör
rejim üniformalı, sivil
ama aslında sivil olma
Halkevlerine saldırıyor
iktidar değil, kendisine
diyenler de saldırıyor.
saldıranı değil, saldırıy
tutup götürüyor, Halke
kapısına 'halkı rahatsı
diye kilit vuruyor. Hiç
evi halkı rahatsız eder
Uğradığımız yasadışı,
demokratik uygulama
tarafından destek g
istiyorum."

Dündar Tekstil'de tensikat

"Hak almak için kork yenmek gerek."

(**İşçilerin Sesi - İzmir**) — Dündar Tekstil işyerinde, haksız gerekçeler gösterilerek işten çıkartılan işçilerin, İHD İzmir Şubesi binasında yaptıkları basın toplantısında, son günlerde işçilerin gündeminde, işten çıkartılma olaylarının ve işten çıkartılırım korkusunun yaygınlaşmasının olduğu belirtildi.

Dernek Sekreteri Av. Mustafa Ufacık, **"İHD olarak işçilere ve sendikalara yönelik davranışlardan dolayı sürekli şikâyetler alıyoruz"** diyerek düşüncelerini şöyle açıkladı:

"1982 Anayasası'na bağlı 2821-2822 sayılı yasalardan güç alan işverenler, sendikaya üye olmak isteyenler de dahil toplu iş sözleşmeleri görüşmeleri sonunda işten çıkarma cezaları uygulamaktadır. İşçilere gözdağı verilmek istenmektedir. Son olarak Lukas Dizel işyerinden 80, Deltaş ve Antilop Deri işyerinden 180, sendikal örgütlülüğü dahi olmayan Salhane'deki Dündar Tekstil işyerinden 150 işçi işten çıkartılmıştır. Dündar Tekstil'de, haziran ayı maaşlarıyla, eski aylara ait fazla mesai, vergi iadeleri, sosyal haklar ödenmemektedir. Boş kâğıtlara imza attırılarak hakların ödenmemesi çabası gösterilmektedir. Amaçları işçi potansiyeline kendi isteğiyle işten ayrıldı görüntüsünü vermek, diğerlerinin de yasal haklarını ödemeden çıkarmak hesapları vardır" dedi.

Bayan işçilerden K. Yerlikaya "1987'de **işe başladım. Boş bir kâğıda imza atmam istendi. İmzalamak istemediğim için bana kızdılar. Mayıs - Haziran aylıklarımızı alamadık. Ramazan bayramını, verilen**
10.000 (onbin) lira ile ge
bırakıldık. Vergi iadeleri
alamadım' gerekçesiyle öd
gumuza göre işyerindeki
rılmış. Buzdolabı vardı on
ler. Manisa'da bir başka
sökülen makinelerin oraya
söylüyorlar."
Bir başka işçi "Ali Dün
stil işverenleriyle çok yak
ğunu, işten çıkartılan işç
yerde işe girmeme korkusu
şı hak isteminde bulunma
ledi. İşten atılan 150 kişid
nesi burada bulunuyor. H
veren korkusunu yenmek
güçlü ses çıkarmak gerek
İşverenin, çoğu 20 yaşını
işçileri kapıları kilitleyerek
rını getirtmeyerek mesaiye
dığını belirten işçiler, 180
böylesi ağır ve zor koşulla
işçisine tahammül edemeye
mahkemeye vereceklerini

İHD İşçi Komisyonu'nd
yapılan açıklamadı ise,
"12 Eylül sonrası işçi kıy
lışanlarla birlikte yaşandı.
rinde işten atılmalarda dah
karşıtı davranışları etkisi
edecek birim örgütlenmeleri
Kendisini işyeri komite ve
tanımlayan böylesi örgüt
ancak var olan haklara sa
İnsanca yaşama mücadeles

bahar savaşları

verenler, sorunun gerçek sahipleri olarak işçi sınıfı mücadele kararlılığıyla işyeri komitelerinde örgütlerece müdahale etmek durumundadırlar.

Sayfada

ğının ipuçlarını göstermek- 420 işyeri ve 135 bin işçiyi ılu sözleşmeler aynı zaman- ıtil, kimya ve gıda işkolla- ıeleri de etkileyecek bir ko- ıttadır. Öz deyimiyle; giri- f ve sınıfın sendikal müca- n azımsanmayacak birçok ğanacağı ve zengin dersler- özelliktedir. Tüm bunlar- emi "sonbahar savaşları" irmenin yanlış olmayacağı

MİYİ İŞVERENLER, İDARLARIYLA ATTI

1990 tarihinde Türk Metal nda 249 işyeri ve 85.000 iş- rülerek toplu sözleşme gö- başlama döneminde TİSK n Sendikaları Konfederas- Refik Baydur, **"üretim için- yetinin 12,5 milyon/yıl** rtince işçiler tarafından yu- kış protestosu ile konuştu- emiştir. Ama Türk Metal a Özbek işçileri "önce din- n" biçiminde azarlayarak, nin yanında olduğunu gös-

nda ortalama brüt ücret geçen net ise 245-300 bin nektedir. Durum bu kadar Refik Baydur'un bizzat bu n işçilerin gözlerinin içine naliyetinde söylediği yalan, nde 20.7.1990 tarihinde ya- -İş / Çelik-İş / Özdemir- üşmelerinin başlama töre- şkanı Bahri Ersöz tarafın- **larımızı çok iyi yapmamız ölçüsünü kaçırırsak, sonu eren için hüsranla bitecek- işçi çıkarlarında dengeyi** iminde **"Aba altından so-** şekline dönüştürmüştür. rından Türk Metal Başka- ek alınan ücretin düşüklü- ş, "Geçimimizi sağlayacak diyoruz" derken **"Birlik"** omobil-İş / Özdemir-İş / nları da yaptıkları ortak ıada belirtildiği gibi, bir üc- ıan herkesin sendikaya üye çalışma saatinin 40 saate ulin kurullarının demokra- ağlığı-iş güvenliği, bugün- çimimizi temin etmeye ye- ve işsizlik sigortası gibi" -İş Sendikası'nın %10'luk ibi gösterilmesini protesto atanın derhal düzeltilmesi getirmişlerdir.

yaptıkları konuşmalarda, **işlar köpekleri salmışlar", verenler neden korkuyor", n kapatılıp, sonra denge- si", "ideolojik ve politik ak bakılması"** biçiminde nlarını açıklamışlardır.

SİYASİ İKTİDAR ASTIRIYOR!

e tüm boyutlarıyla hazır- tekellerin sözcüsü siyasal eler başlamadan kamuoyu saldırmaya başlamıştır. a savaş ilanı, Devlet Bakanı üç tarafından demir-çelik rini "Demir Çelik Birliği" araya getirdiğini açıklama- r. 25 Haziran'da Ankaralı neği'nde (ASİAD) konuşan başkanlık yıllarını anlata- MESS'de büyük mücade- Hem de DGM'yi ezdik, sı- ganlarının atıldığı ve yazıl- de" hatırlatmalarını biz o ndik. Her şeyin sizin lehi- ır dönemde kesinlikle taviz nin ve bizler de sizin yanı- nızdayız demeye getirerek moral güç vermiş ve aynı toplantıda, "... Sendikalar artık politika ve Türkiye üzerindeki eski ağırlıklarını kaybedecekler" sözleriyle de devletin işverenlerin yanında olduğunu çok açık biçimde ifade etmiştir.

28 Haziran'da MESS Başkan Vekili Erdoğan Karakoyunlu "parasal talepler akıl, ölçü ve hesap sorunları içinde kalmalıdır, dışta 3-5 milyon işsiz ve asgari ücretle çalışmaya hazır işçi var", "Bunun sonucu işçi sayısında azalma olabilecektir" diyerek açıktan tehdidini savurarak konuyu ya kölece çalışırsınız ya da işsiz kalırsınıza getirmiştir.

29 haziran'de prenslerden Güneş Taner, Sheraton Oteli'nde 14 büyük işadamıyla 4.5 saat süren birtoplantı yaparak "patronlar kabinesi kurulması"nı gündeme getirmiştir. Bu kabinenin, 12 kişiden oluşmasını ve iktidarın ekonomik politikalarını yönlendirmesinin yerinde olacağını belirtmiştir.

Yine Özal, **"sosyalizmin iflas ettiğini bu nedenle uzun grevlerin yaşanmayacağını"** belirterek, grevlere ideolojik yaklaştığını beyan ediyor. Böylece MESS Başkanı iken 50 bin işçiyi greve zorlayanın kendisi olduğunu açıklamış oluyordu.

Son olarak, MESS Başkanı Bahri Ersöz, "sözleşmeler üç yıllık olmalı" diyerek MESS'in yeni dayatmasını gündeme getirdi.

Otomobil-İş, Çelik-İş ve Özdemir-İş'in birlikte masaya oturmaları olumlu bir gelişme ama "birlik" yönetimlerle sınırlı kalmazsa..

Bu belirtiler bir bütünlük içinde değerlendirilirse karşımıza işverenlerin ve onun sözcüsü olan siyasal iktidarın soruna, sınıfsal açıdan yaklaştığı ve ideolojik bir mantıkla baktığı çıkar. Uygulanan ekonomik politikaların, bu doğrultuda çıkarılan yasa, kararname ve bunların pratik uygulamalarını baskı-yıldırma-terör ile yerine getirme çabalarını soygun-yalan-sömürü düzenini yerleştirme olarak değerlendirebiliriz. Yani sistem oturtuluyor.

YA SENDİKALARIMIZ NE YAPIYOR?

İşveren örgütlülükleri ve siyasal iktidar; soruna açık olarak ideolojik yaklaştığını, kim ne derse desin sistemi oturtacağını özelleştirmelere devam edeceğini, ülkeyi emperyalizmin açık pazarı yapacağını, bunun için onbinlerce işçinin açlığa terk edilebileceğini, baskı-tenkil-terör uygulayabileceğini açıkça ilan etmektedir.

Bunun karşısında sendikalarımız; soruna ideolojik yaklaşmadıklarını, politika yapmadıklarını, "masumane" taleplerde bulunduklarını döne döne söylemekten bıkmıyorlar. Ve bunları 429 - 425 sayılı Kararnamelere dayanarak grevlerin ertelendiği, bir yıl içinde 137 bin işçinin işten atıldığı keyfi olarak toplu sözleşme yetkilerinin düşürüldüğü, işyerlerinin işkollarının değiştirildiği ve grev tüzüğüne dayanarak Valilik / MİT / Emniyet ve işverenlerin oluşturduğu "İşçi Hareketlerini İzleme Komitesi"nin çalışmaya başladığı ve tüm bunları bizzat kendilerinin yaşadığı bir ortamda söylemekteler.

Evet! Sendikalar ekonomik-demokratik talepler doğrultusunda çalışma ve mücadele yürütürler. Ama sendikalar sadece toplu sözleşme imzalayan kurumlar değillerdir. İşçilere sınıf olduklarını, sınıfsal açıdan bakmaları gerektiğini kavratmak göreviyle de karşı karşıyadırlar. Sendikalar ve önder işçiler, "... geçinebilecek kadar para istiyoruz... sınıfsal bakmıyor... ideolojik yaklaşmıyoruz..." demenin yanlış olduğunu ve sorunların aşılmasına yetmediğini yaşadılar, yaşıyorlar. Çünkü tekelci burjuvazi yani sermaye sınıfı, kendi sistemini korumak ve oturtmak için sınıfsal bakmaktadır. **Bu nedenle sınıf olunduğunu ve her gelişmeyi, her olayı sınıfsal açıdan değerlendirip bunu bilince çıkarmak gerekmektedir. Böyle yaklaşmadığımız sürece girilen dönemde gelecek saldırıları, oynanacak oyunları, uğranılacak ihanetleri aşmamız "bir hırka bir lokma"dan kurtulamayacağımız, sendikal yönetimler ve işçiler tarafından bilinmelidir. Ve "sonbahar savaşları"nın sınıf olarak, örgütlü sınıf olarak kazanılacağı beyinlere kazınmalıdır.**

ÖRGÜTLÜLÜK, İŞYERİ KOMİTE VE KONSEYLERİDİR...

Girilen dönemin, zorlu, çetin, sert ve acımasız geçeceği açıktır. Bu dönemde tüm oyunların oynanacağı da bilinen bir gerçektir. Bir başka gerçeklik ise, Otomobil-İş / Özdemir-İş / Çelik-İş'in birlikte masaya oturmuş olmalarıdır. Bu, olumlu bir gelişme olmasına karşın, yönetimlerle sınırlı kalması, kalıcı birlikteliklerin oluşturulması doğrultusunda işyeri komite ve konseylerinin örgütlenmemiş olması bir eksiklik ve aynı zamanda bir olumsuzluktur. Bir başka olumsuzluk ise Türk Metal'in yönetimidir. Bilindiği üzere bu sendikal yönetim; her zaman işverenlerin yanında saf tutmuş ve sınıfı her zaman hançerlemiştir. Ki, Türk Metal'in yönetimi 12 Eylül öncesi siyasi platformda faşistlerin partisi olan MHP ve yan kuruluşlarıyla birlikte hareket etmiştir. Ve bugünkü yönetimde aynı düşünce doğrultusundadır. **Siyasal iktidarın, MESS'in oyunlarının, saldırıların bu sendika yönetimi vasıtasıyla devreye sokulabileceği unutulmamalıdır.** En kritik bir anda genelde sınıfı, özelde metal işçilerini arkadan hançerleyeceği bilinmelidir. Bunun yanında daha birçok kurum ve kuruluşun devreye gireceği, grev tüzüğünün bütünüyle uygulanacağı işten atmaların gündeme geleceği, toplumun diğer kesimlerinin (bakkal, kasap, manav, yani esnafın) işçilere karşı bir tavrın içine sokulacağı bugünden görülmelidir.

Tüm bunların üstesinden gelmek üç sendikanın yönetimlerinin tek başlarına aşabileceği sorunlar değildir. Bütün bunların üstesinden gelmek, ancak ve ancak işçilerin komite-konsey örgütlülükleriyle doğrudan devreye girmeleriyle mümkündür. Bukonuda öncelikli görev sınıf bilinçli önder işçilere düşmektedir.

Hiç vakit kaybetmeksizin her işyerinde - sendika ayrımı yapmadan- işyeri komite ve konseyleri oluşturulmalıdır. Sadece kendi sendikasıyla, kendi bölgesiyle, şubesiyle, vilayetiyle sınırlı kalmamalı tüm Türkiye'yi kapsamalı, haberleşme ağını kurmalı, sendikal yönetimler üzerinde denetimi eksiksiz sürdürmeli, işçinin onayı olmadan toplusözleşmelerin bağıtlanmaması gerektiğini işlemeli ve işçilere kavratmalı. Gelişmeleri takip etmeli, sözleşme masalarına işçinin iradesi doğrudan gitmelidir. Sınıfın sınıf bilincini kavraması için çalışmalar yapmalı, sosyalizme sahip çıkmalıdır. **İşte, çok yönlü saldırıların, çok yönlü görevlerle donanmış işyeri komite - konseyleri ve bu örgütlülüklerle metal işçilerinin doğrudan devreye girmeleriyle aşılacağı açıktır.**

Bilindiği gibi "sonbahar" ikili bir özellik gösterir. Bir yönü "**hasat**"ın toplanması, diğer yönü "**hazan**" (dökülme - savrulma) mevsimi olmasıdır. Evet! "**Sonbahar savaşları**"nda "**hazan**" olmak istemiyor ve "**hasat**" yapmak istiyorsak, işyeri komite ve konseylerini oluşturarak, bütün bu görevleri yerine getirmeliyiz.

GREV BEKÇİSİ

Tepe Mobilya'da grev ve üretim

Tepe Mobilya, YÖK Başkanı İhsan Doğramacı'nın mütevelli heyeti başkanı olduğu vakıfların iştirakiyle oluşan Bilkent Holding'e bağlı Tepe grubu işletmelerindendir.

Tepe grubu 20 yıldır faaliyet göstermektedir. Tepe Ağaç, Metal ve İnşaat Sanayi A.Ş.'de 1200 işçi, Tepe Prefabrik İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de 370 işçi olmak üzere, toplam 1570 işçi çalışmaktadır.

20 yıl içerisinde, 1974'te DİSK'e bağlı Asis Sendikası yetki almış ve bir süre devam eden grevden sonra TİS imzalanmıştır. 12 Eylül 1980'le birlikte, DİSK ve DİSK'e bağlı sendikaların faaliyetlerinin dağıtılmasıyla birlikte, buradaki örgütlenme de dağıtılmıştır.

Öz Ağaç-İş Sendikası, Tepe Mobilya'da 24 Ekim 1989 tarihinten itibaren "örgütlenmeye" başlamıştır. 16 Şubat 1989'da Tepe Mobilya'da işletme düzeyinde TİS görüşme yetkisini alan sendika, 22 Mart 1990'da TİS görüşmelerine başlamıştır. Sendika işletme düzeyinde görüşmelere başladığında Tepe grubunda çalışan işçiler ortalama 140-160 bin lira ücretle çalışıyorlardı. İşçilerin 140 - 160 bin lira kölelik ücretine, bu çalışma koşullarında çalışmanın, yaşamlarını sürdürmenin mümkün olmadığı ortadaydı. İşverenle sendika arasında sürdürülen görüşmelerde, işveren net 425 bin lira teklif ediyor. Öz Ağaç-İş ise 425 bini taban ücreti kabul edip %100 zam yapılmasını istiyordu. İşveren ise mevcut 140-160 bine %100 zam teklifinde diretince, TİS görüşmelerindeki anlaşmazlık 1.5.1990 günü uyuşmazlık tutanağının tutulması noktasına geldi. 26 Temmuz'da da greve başlandı.

TEPE GRUBUNDA YASA: İŞVEREN SALDIRISI

YÖK Başkanı İhsan Doğramacı'nın sahibi olduğu, Tepe Mobilya kendine bağlı 15 ayrı taşeron firma aracılığıyla üretim yaptırmaktadır. Öz Ağaç-İş Sendikası ise Tepe grubunda işletme düzeyinde yetki aldığını belirtmektedir. Tepe grubundaki işçilerde, taşeron firmalardaki işçiler de sendika üyesi olmalarına rağmen, işletme taşeron işçilerini görüşme kapsamı dışında tutmak istemektedir.

Taşeron firmalarda, Tepe grubuyla kendilerinin bir ilişkisinin bulunmadığını bildiren ve kendilerinde çalışan işçilerin greve katılmalarının yasal olmadığını, katıldıkları takdirde de iş akitlerinin ihbarsız ve kıdem tazminatsız olarak fesh edeceklerini duyuralarla açıklamaktadırlar. Tepe Mobilya işvereniyle, taşeron firmalar manevralar yaparak sendikayı ve grevi etkisizleştirmeye ve kırmaya çalışmaktadırlar. İşveren ve taşeron üretimi sürdürmeye çalışmaktadır. Şu anda grev yerinde 100 işçi (taşerona bağlı işçiler) üretime devam etmektedir.

Öz Ağaç-İş Sendikası ise Tepe Mobilya'da açığa çıkan bu handikapı ve işveren saldırısını boşa çıkartabilecek bir program ve müdahale olanağından uzak gözükmektedir.

BAŞARININ GÜVENCESİ İŞYERİ KOMİTELERİDİR

Tepe Mobilya'da grevde olan işçilere yönelik çok yönlü olarak sürdürülen saldırılar ülkemizde sınıfa yöneltilen diğer tüm saldırılardan ayrı düşünülemez. İşverenin greve yönelik saldırı politikalarını boşa çıkartabilmek için, sorunu sendikanın iyi niyetine bırakmayan ve işçilerin kendi güçlerini doğrudan devreye sokabilecekleri işyeri komite ve konseylerini yaratmak gerekmektedir. Sınıfa yönelik saldırı politikalarını ezip geçecek güç işyeri komite ve konseylerinde örgütlenmiş sınıfın kendi özgücüdür.

...GAR MOTOR'da jandarma işgali

...otor'da çalışan Otomobil-İş ...mücadeleyi ve direnmeyi öğ... Denizli işçi sınıfı içinde ayrı ... Uygar Motor işçileri, işve... ...rlü baskı, yıldırma, işten at... ...kastızlaştırma tehditleri kar... ...erdikleri direnme tavrını bu ... aşamasında gösterdiler. ...otor işçisi çeşitli zamanlarda ... iş yavaşlatma, toplu vizite, ...otu, servis araçlarına binme... ...rini gerçekleştirmişti. Şimdi ...zırlanıyorlar.

... başlarında başlayan yeni ...me döneminde, Otomobil- ... arasında yapılan görüşme... ...ukla sonuçlanınca, sendika ...aktı. İşçiler, görüşmeler bo... ... sözleşmeye büyük bir ilgi..., işyeri komite ve konseyle... ...rmış olmalarına karşın söz... ...inin hazırlanmasında aktif ...lamışlardır.

...ler boyunca idari konular... ...tık çıkarmayan işveren, pa... ...arda ve 1 Mayıs'ın tatil gü... ...ibi maddeler üzerinde uyuş... ...ldı. Ortalama saat ücretinin ...duğu işyerinde, sendika saat ...00 + 300 artış önermiş, iş... ... ise %56'da kalmış. Arabu... ...ı uzlaştıramayınca grev ka... Ardından, işverenin bitmeyen ... Demagoji ve yalan bunun bir parçasıydı. Uygar Motor işvereni, sürekli zarar ettiklerinden söz ediyor, işçilere sendikanın çok fazla ücret istediğini söylüyor; işçiler de **"Biz talebimizi sendikaya iletttik, onlarla görüşün"** diye yanıtlıyordu.

Bunlar sökmeyince, grev oylaması yaptırmak için zorla imza toplamaya çalışan işveren kapsam dışı personelden topladığı imzalarla yetinmedi. Ev, ev dolaştı ve sünnet şöleni tertipledi. Ama buna rağbet edilmedi. İşveren baskısıyla imza atan işçiler dışlanmadı. Kazanılmaya çalışıldı. Bunda da başarılı olundu.

Grev oylaması günü işveren jandarmayı getirmeyi unutmadı. Çünkü jandarmaya ihtiyaçları vardı. O gün kiralık 52 kişi getirmişlerdi. Fabrika güvenlik görevlileri de kapılara yığılmıştı. Ama yapılan tartışmalarda "greve hayır" demenin açlığa ve yoksulluğa "evet" demek olduğu anlatıldı. İl, yardıya işçileri fabrikaya geldiklerinde kiralık işçileri görüyor, bunu da **"Bize para yok deniyor, ama kiralık işçi tutmaya para buluyorlar"** diyerek protesto ediyor ve işvereni yuhluyordu. Grev oylaması sırasında ortalık iyice gerilmişti. İşçiler, kiralık işçilerin üzerine yürüyünce onlar da apar topar kaçtılar. **"Satılmışlar!", "Namussuzlar", "ekmeğimizi size kaptırmayız"** diye bağırarak yürüyen işçilere jandarma müdahale etti ve namlulara kurşun sürdüler. Ama fazla bir olay yaşanmadı. İşveren başarılı olamayacağını anlamıştı. Böyle bir atmosferde yapılan oylamada, işçiler greve büyük bir çoğunlukla "evet" dediler. Karar 81'e karşı 188 oyla alınmıştı.

Uygar Motor işvereni 12 Eylül yasalarını kendisi için uyguluyordu, ama unuttuğu bir şey vardı: Meşruiyet. Üretenlerin insanca yaşam hakkı her şeyin üstündeydi.

Grev sonrasında işveren lokavt kararını asmakta gecikmedi. Grev 2 Ağustos'ta uygulanacaktı. İşveren düzmece bir anketle işçileri birbirine düşürmeyi denedi, ama o da geri tepti.

Uygarlıktan nasibini almamış Uygar Motor işvereni, bu kez de ülkede belki de ilk kez görülen saçma bir gerekçeyle mahkemeye başvuruyor ve greve tedbir kararı çıkartıyordu. Gerekçe **"Bölge Çalışma Müdürlüğü arabulucu raporunu sendikaya taahhütlü değil de adi mektupla gönderilmiş olması"**ydı. 3 Ağustos'ta yapılan duruşmada mahkeme grevi 4 gün ertelemiş ve 7 Ağustos duruşmasında yetkisizlik kararı çıkmıştı. Dava Aydın Bölge İdare Mahkemesi'ne götürüldü. Adliyeden hoşnutsuzlukla ve kızgınlıkla çıkan işçiler grev gününe kadar yeni eylemlilikler deneyecekler. İşçiler örgütlü ve kararlı. Zafer onların olacak.

Devamı 10. Sayfada

İşportacılar belediyenin keyfi uygulamalarına "hayır" dediler

Zabıta-polis işbirliği işportacılara karşı

işportacı tezgah açtı

Geçtiğimiz günlerde yaşanılan bir dizi olayla gündeme girdi işportacılar. Bir grup işportacı belediyenin keyfi uygulamalarına direnerek Eminönü'nde tezgâh açtı ve günlerce süren görüşmelerden sonra tezgâh yerlerini aldı.

Gelişmeler, Eminönü Belediyesi'nin bir grup işportacıya önce tezgâh yeri verip daha sonra bu kararından vazgeçmesi ve keyfi uygulamalarla tezgâhları kaldırmasıyla başladı. Alışılmamış bir olay değildi bu. Tezgâhını, işini kaybetme korkusunu hemen tüm işportacılar yaşıyordu. Ancak bu kez tezgâh yerleri ellerinden alınmaya çalışılan işportacılar bu keyfiliğe karşı çıktılar. Belediye ile yapılan görüşmelerde sonuç alınamayınca, daha doğrusu belediye yönetimi oyalama yoluna gidince işportacılar daha önce kendilerine verilen yerde tezgâh açtılar. Çok geçmeden duruma hızlı bir biçimde müdahale edildi. Eminönü Zabıta Müdürünün öncülüğünde olaya el koyan zabıtalara kısa süre sonra polis de katıldı. Ve zabıta-polis ittifakıyla tezgâhların kaldırılması "rica edildi". Ancak işportacılar belediyeden net, dürüst bir cevap bekliyorlardı ve bu cevabı almadan tezgâhları kaldırmayacaklarını bildirdiler. Tezgâhların kaldırılması için çeşitli yollar denendi. Örneğin Eminönü Zabıta Müdürü Hamit Doğan: "Ben de senin kadar demokratım" diyerek (polisi çağırmayı da ihmal etmeyerek) işi çözümlemeye çalışırken, polis "Olay bize intikal ederse kötü olur" diyerek orada bulunuş sebebini hatırlatıyordu. İşportacılarla belediye arasında yapılan görüşmeler 3 saate yakın sürdü. Ve eminönü Belediye Başkanı'nın tatil yaptığı kamptan telsizle verdiği talimatla tezgâhlar toplatıldı. Tezgâhları ellerinden alınan işportacılar olayı bir açıklama yaparak ve alkışlarla protesto ettiler. Yaptıkları açıklamada: "Gittikçe artan işsizlik ve yaşam koşullarının ağırlığı nedeniyle işsizinden, işçisine, memuruna, öğretmenine kadar işportacılık yapmaya mecbur bırakılıyoruz. 26 Mart seçimlerinde 'Halkın belediyesiyiz, halkın yanındayız' diye bulundukları yerlere gelenler, ANAP belediyelerinden farklı olmadığını gösterdi. Bugün yaşamak için yapmak zorunda olduğumuz işimize engel olunuyor. Belediye bizim düşüncelerimize aldırmaksızın, söz söyletmeksizin keyfi biçimde tezgâhlarımızı elimizden alıyor. Hakkımız olan bu yeri belediyeden almak için mücadele etmeye, onları zorlamaya devam edeceğiz" dediler.

Sohbet ettiğimiz arkadaşlar sorunların çözümünün birlikte ve örgütlü hareket etmekten geçtiğini söyledikten sonra şunları eklediler, "Bizim yaşadıklarımız diğer arkadaşlarımızın yaşadıklarından farklı değil. Biz de bu sorunların çözümü için Tüm İşpor-Der adlı işportacılar derneğini kurma çabaları içindeyiz. Böyle bir derneği yaşatacak olan da işportacılık yapan, tezgâhların arkasındaki arkadaşlar olacak. Kendi çalışmamızla, kendi geleceğimizle ilgili kararları kendimiz vermek istiyoruz. Dernek de bu amaca hizmet edecek, sorunların çözümünde yine işportacılar devrede olacak. Bu alanda bugüne dek yaşanan zaaf ve hataları yaşamamaya kararlıyız. Bu yüzden Tüm İşpor-Der'i kurmanın çabası içindeyiz."

Sonraki günlerde belediye ile yapılan görüşmeler devam etti ve işportacıların kararlı tavrının sürmesi üzerine, daha önce kendilerine verilen yerde tezgâh açtılar. Ancak sorunun tezgâh açıp, mal satmakla sınırlı olmadığının bilincinde olan işportacılar, esas noktanın, yaşadıkları süreçte söz ve karar sahibi olabilmek ve bunu örgütlü bir güvenceye kavuşturmak olduğunu vurguluyor.

İŞPORTACILAR NE DİYOR?

"Ölmeden yaşayabiliyoruz"

Birbirine karışan sesler, birsüre dinlendikten sonra aynılaşır ve birbiri ardına uzayıp giden tezgâhlar aynı görüntünün değişik karelerini sunar bize. tezgâhların önünde alelacele denenen ayakkabılar, pantolonlar, yapılan pazarlıklar ve eksiksiz kalabalığıyla paylaştığımız bir dünyadır işporta pazarı. Dargelirli, mağazaları seyretmekle yetinirken işporta tezgâhlarına koşar. Mağaza sahipleri de bunu bildiklerinden özellikle son yıllarda mallarını işportaya açıyor.

Ve Eminönü. Yıllardır sessizce tanıklık eder bu kalabalık dünyaya. İşportacı bu dünyada, tezgâhının arkasında neler yaşıyor? Bunu işportacılar cevapladı.

"ÖLMEDEN YAŞAYABİLİYORUZ"

Kaset satıcısı sohbetimize tedirgin başlıyor. Cümleleri dikkatli seçiyor, "tezgâh açabilmek için belediye ile çok uğraşıyoruz. Belediyede bir hemşerinin olması tezgâh açmayı çok kolaylaştırıyor. Ben bu tezgâhı açabilmek için iki yıl mücadele ettim, sonunda başardım. Buraya her gün yeni işportacılar geliyor, yer alamıyorlar. Tezgâhı olanlar da bunu kaybetmenin tedirginliğini yaşıyor. Belediye de çözüm getirmiyor. Tezgâh alanlara geçici işgaliye veriliyor. Ama dediğim gibi arkanız sağlam değilse bunun iptal edilmesi tehlikesi her zaman için var. Büyük tezgâhların sahipleri ANAP'lı ya da MÇP'li. Belediye bunlara müdahale edemiyor. Zabıta bir şey söylediğinde polis korumaya geliyor.

Burada seyyar ya da kalıcı satıcılık yapanların çoğu ya işsiz ya da bunu ikinci bir iş olarak yapıyor. Ben de işsiz olduğum için işportacılığa başladım. Önce seyyar satış yapıyordum. Zabıtayla az kovalamaca oynamadım, çok tokat yedim zabıtalardan. Binbir güçlükle bu tezgâh yerimi aldım ve ölmeden yaşayabiliyoruz. Ailem 5 kişilik. Benim dışımda bir de kardeşim çalışıyor... Zabıtalarla ANAP döneminde de uğraşırdık şimdi de uğraşıyoruz. Ancak şimdi "demokrat" görünümündeler.

İşportacı tezgâhının arkasında pekçok sorun yaşıyor. Güvencemiz yok, yer bölüşümü sorun oluyor. Mal bulmak ve bunların korunması sorun. Büyük mağazalar bu işe de el attılar ve alanımızı daraltıyorlar. Yaşadığımız sorunların çözümünde dernek olayını olumlu görüyoruz. Ama dernek içinde çalışan insanlar işportacılar olmalı, dışarıdan gelenler değil. Ve dernek faaliyetlerini Eminönü dışına da taşımalı. Bu, yeni yerler açılmasında da etkili olur. Buradaki işleyişte düzenlemeleri biz yapabilmeliyiz."

Sohbet ettikçe tedirginliği çözülen kaset satıcısı fotoğraf çekmek istediğimizde yerinden fırlayıp objektiften kaçıyor, "Ben bu tezgâhı kolay kazanmadım" diyor bu durumu açıklarken.

"DERNEK HERKESİ ÇAĞIRIYOR AMA GELMEYENLER OLUYOR"

Sohbet ettiğimiz ikinci işportacının tezgâhı kapalı. "Satış yok. Müşterilerin çoğu zaten dargelirli. Bu durum bize de yansıyor" diyor. Boş tezgâhın çevresinde 3-4 kişi daha var. Onlar da katılıyorlar sohbete. "Buradaki tüm işportacıların sorunlarını kavrayan bir dernek faaliyeti yürütülmeli. Dünya görüşleri öne çıkmamalı. Ama bugüne değin bu yaşanmadı. Mal bulma, tezgâhını kaybetme tehlikesi var" diyen bir işportacıya diğeri müdahale ediyor, "Ben İşpor-Der üyesiyim. Yer bölüşümünde İşpor-Der etkin. Derneğe üye olan hiç kimse tezgâhını kaybetme tehlikesi yaşamaz. Ayrıca derneğin belediyeyle diyaloğu iyi. Dernek herkesi bünyesine çağırıyor, ama gelmeyenler oluyor."

"Bana en çok dokunan zaman zaman tezgâh başında yalan söylemek zorunda kalmak. Orta halli bir mala kaliteli demek zorunda kalmak üzüyor beni" derken kapalı tezgâhının önünde oturuyor bir işportacı.

"BİZİM SORUNUMUZ YOK"

Bir de büyük tezgâhlar var. 1,5-2 metrelik tezgâhların yanında oldukça dikkat çekici butezgâhlar. "Bizim sorunumuz, söyleyecek bir şeyimiz yok" deyip kestirip atıyor birincisi.

"KAÇMAKTAN YORULDUK"

Eminönü'nde bu yerleşik tezgâhların yanında bir de seyyar satıcılar var. Mallarını serdikleri muşambaların ipini çekip zabıtadan kaçıyorlar. En büyük umutları ise günün birinde bir tezgâh sahibi olabilmek, "O zaman zabıta korkusu azalır, az da olsa bir güvencemiz olur. Geçinmek için bu işi yapmak zorundayız, ama kaçmaktan da yorulduk. Bir tezgâhımız olsa bu dertten kurtulurduk" diyen bir terlik satıcısı, o ara terliklerin fiyatını soran kadına "On bin lira abla" derken sohbeti bitiriveriyor.

Ve işportacılar kimi endişeli, kimi şakat, sorunsuz(!) akşam, tezgâhlarını sarıp sarmalıyor, muşambalarla kapatıyorlar. Seyyarlar mallarını emanetçiye bırakıp evlerine dağılıyor. Erken sabah erkenden "ya nasip" deyip tezgâh başına geçecekler. Ve Eminönü sessiz tanıklığına tekrar başlayacak.

Doğan Madencilik'te direniş

- *Doğan Madencilik'te sendikalaşan işçilerden 46'sı işten atıldı.*
- *193 maden işçisinin başlattığı direniş biçimlenerek sürüyor.*

(Yozgat-İşçilerin sesi) — Sorgun/Ayrıdam Doğan Madencilik'te çalışan maden işçileri sendikalaşmaya karar verdiler ve Türkiye Maden İşçileri Sendikası'na üye oldular. Sendikanın Sorgun Şubesi ile sendikalaşmaya giden işçiler, işverenin oyunlarını dikkate alarak belirli bir gizlilik içinde başlatmışlardı. İşyerindeki kötü çalışma şartlarının, düşük ücretlerinin sendikalaşma istemini gündeme getirmesi bilgi düzeylerinin yükselmeye başlaması ile kararlılıklarını da arttırmıştı. Yasal haklarını kullanmalarına karşın işverenin yasa tanımaz tavırlarına karşı da önlemlerini almışlardı.

İşverenin sendikalaşmayı öğrenmesi, sendikalarının yetki istemiyle birlikte oldu. Kayseri Bölge Çalışma Müdürlüğü üyeliklerdeki karışıklığı ileriye sürerek yetki verilmesini Ankara'ya bırakması sendikalaşmaya karşı saldırının başlangıcı oluyordu. Bunu 26 ve 29 7.1990 tarihlerinde 46 maden işçisinin işten atılması izledi.

İşçiler atılan arkadaşlarına ve sendikalaşma haklarına sahip çıkarak topluca direnişe geçtiler. Üç gün süren direniş siyasi polisin, jandarmanın, kaymakamlık emriyle başlattığı sorgular baskılarla karşılaştı. İşçiler en temel yasal haklarını kullanmışlardı. Sendikalaşmışlardı, ama işveren bu yasal hakkı tanımıyordu, işçilerin bu haklarını kullanabilmek için direnmelerini ise kolluk kuvvetlerinin baskıları ile kırmaya çalışıyordu. Sendika Sorgun Şube başkanının işçileri ziyareti, işverenle görüşme istekleri engelleniyor, sorguya çekilmeye çalışılıyordu. İktidar demokrasiden söz ediyor, ama demokrasinin göstergesi örgütlenme hakkı bir yandan işverenin diğer yandan devletin kolluk kuvvetlerinin saldırı ve baskıları ile sürüyordu. Ancak işçiler haklarını kazanmak ve korumakta güçlerinin sonuna kadar direnmekte kararlı olduklarını söylüyorlar, **"İşverenlerin kandırmaları, satın alma çabaları, baskıları bizleri yıldırmaz"** diyorlardı. **"Mücadeleyi değişik biçimlerde, içinde bulunduğumuz koşullara ve gücümüzü dikkate alarak sürdüreceğiz"** diyorlar.

Sorgun ilçesinde **"demokrat"** olarak kendilerini tanıtan ve siyasi arenada da koşturarak ortalığı tozutmaktan başka bir şey yapmayanlar da bu durumu seyrediyorlardı. Çünkü bağlı oldukları başkanları Doğa Madencilik'le ekonomik ilişki içindeydiler. İşçiler bunlara **"demokratım" deyip bizim en temel yasal hakkımızı alma mücadelemize sırtını dönenleri şimdi daha iyi tanıyoruz"** diyorlar.

Şimdi yapılması gereken direnmeyi yükseltmek tir. İçinde bulundukları koşulları ve kendi güçlerini, işverenin gücünü dikkate alarak mücadeleyi çok çeşitlilik taşıyan biçimleriyle yürütmektir. Çünkü bu işverenlerin kayıtlarının gizlilik taşıdığı, işçilerin sigortalarını bile tam ödemediklerini, kurdukları paravan şirketlerde çalışır gösterip yetki tespitini istedikleri şekle sokmak isteyeceklerini bilmek gerekmektedir. İşte bu oyunları bir tek şey, işçilerin kararlı gücü bozacaktır. Bıkmadan, usanmadan öğrenerek, örgütlenerek direnmek mücadele etmek başarıyı getirecektir.

Düzenin sendikası TEKSİF'in son oyunu Balıkesir'de oynandı

İş-Bir işçilerine TEKSİF destekli kıyım

Toplu sözleşme döneminin başlamasıyla birlikte bütün Türkiye'de olduğu gibi Balıkesir İş-Bir'de de işverenler işçi kıyımına giriştiler. İşçilerin kurduğu şirketten daha fazla kâr sağlamak için toplam 203 işçi işten atıldı.

Almanya'da çalışan 3500 işçinin yıllarca alın teri, göznuru dökerek kendi ülke ekonomilerine katkı sağlamak, çocuklarının ve yakınlarının geleceğini temin etmek amacıyla kurdukları işçi şirketinin binbir türlü entrikayla birkaç gözüaçığın eline geçmiş, onların çiftliği olmuştur. Şirket tüzüğünün ana amacının ilk maddesinin şirkette hissesi bulunanlara, çocuklarına, yakınlarına öncelik tanınmasına rağmen, ilk olarak kapı dışarı atılanlar da bunlar olmaktadır.

Türkiye'de sentetik çuval üretiminde en fazla kâr eden ve ihracatı en yüksek olan bu işletmede işçilerin 250 ile 290 bin arasındaki komik sayılacak ücretlerine bile tahammül edilmemektedir. Vampirler kana doymazlar, işverenler de kâra doymuyorlar. Kendi kiraladıkları adamlarla birkaç kuşu birden vurmak istiyorlar. Bir taraftan işletme adına taşınmaz mal alacaksın, bunu vergiden kaçıracaksın, diğer taraftan asgari ücretten günde 12 saat işçi çalıştıracaksın, üstelik sendikasız ve yemek, servis gibi masraflardan kurtularak, böyle tatlı kâr dostlar başına. "Netekim, biz bu ihtilali neden yaptık" diyenlerin kulakları çınlasın. Sizin yaptığınız bu "ihtilal" de bunlara yetmiyor. Getirdiğiniz o çok "demokratik" yasaları da tanımıyorlar artık. Toplu sözleşmeye attıkları imzayı da tanımıyorlar. O imza ki insanların namusudur, ona sahip çıkamıyorlar. Yasalarmış, protokollermiş, imzalanmış antlaşmalarmış, bunların hiçbiri bunları bağlamıyor. 12 Eylül'ün yarattığı dehşet ve korkudan, kitlelerde yarattığı depolitizasyondan yararlanmak istiyorlar. Çünkü 12 Eylül karanlığı artık yavaş yavaş çatırdıyor. Halk muhalefeti gelişmeye başlıyor. Çünkü işçiler hak alma savaşı veriyor. Köylüler ürettiği ürünün hakkını istiyor. Memurlar sendikalaşmak istiyor. Üniversite gençliği demokratik özerk üniversite mücadelesi veriyor. İşte yüreklerine düşen korku bundandır. Balıkesir İş-Bir'de çalışanlar Türkiye'de yaşanan bu gelişmeler içinde elbette yerini alacaktır. Aylar öncesinde işverenin işçiler üzerinde alabildiğine kurduğu baskı adım adım ilerleyerek hedefine ulaşmıştır. Burada en büyük zaaf Teksif sendikasının gerçek işçi sendikası olmaması ve işverenin çizdiği sınırlar içinde onu gücendirmeme çabası içinde olmasındadır. İşveren önce servislere her vardiyada iki olan çay saatini bire indirmekle başladı. Daha sonra sigarayı günde ikiye indirdi. Sigara içmek ya da ihtiyacını gidermek için tuvalete giden işçilerin isimleri alınmaya başlandı. İşletme müdürü başta olmak üzere müdür ve şefler tuvalet kontrolleri yapmaya, gece baskınları düzenlemeye başladılar. İşten atma tehdidine de başvurdular. Bütün bunlar olurken sendika uysallığını devam ettiriyordu. TİSK ile Türk-İş arasında yapılan anlaşma gereği durumu iyi olan işletmelerin işçilere 350 bin lira ek zam verme kararına da itiraz ettiler. Bütün bunlar birikince işçilerin tepkisi de büyümeye başladı. Bu yaşam koşulları içinde hiç olmazsa rahat bir soluk alabilmek için diretiyorlardı. Sonunda eylem kararı alındı. Bu kararın alındığı saate yakın anlaşma sağlandı. Hemen ertesi gün 9 işçi işten çıkarıldı. Sebebi hâlâ belli değil. Sendikaya sorduğumuzda "Bizim yapabileceğimiz bir şey yok. Tazminatlarını ödedikten sonra işten atabilir" cevabını aldık. İşverenin hazırlık içinde olduğu açıktı. Toplu sözleşmeye yakın toplu işten çıkartma yapabileceği ve sendikanın buna önlem alması gerektiği defalarca söylendi. Fakat sendikanın vurdumduymazlığı devam etti. Zaman bizleri haklı çıkardı. 350 bin lira ek zam verildikten sonra (bu da borç karşılığı senet imzalatılarak, iki taksitte ödendi) 60 kişinin daha işine son verildi. İşten atılanlardan da verilen para kesiliyordu. Sendika tam bir acizlik içindeydi.

Sendikanın yapamadığını işçiler yaptı. Servislere binmeyerek 3 km. yolu yürüyerek şehre girdiler. Sendikanın "Aman provokasyon olur. İşverenin oyununa gelmeyelim" safsatalarını da boşa çıkarttılar. Bu süreçte örgütlülüğün olmadığı yerde eylemin sürekliliğinin de olamayacağını gördük.

İşyeri Komite ve Konseylerinin gerekliliğini hayat bize bir daha gösterdi. İşverenin yüreğinde korku vardı. İşçiler örgütsüzlüğü konuşuyor, 12 Eylül'ün amacını, sendikasızlığı konuşuyor. Sadece işim, ekmeğim demiyor, özgürlüğü de konuşuyor. Sendikayı meydana çekmeye çalışıyor. İşveren bunları gözlüyor ve biliyor ki bir sel gelirse her şeyi silip süpürecek. O yüzden gelecek selin önüne bendleri çekmeye çalışıyor. Ve son hamlesini de yapıyor, 143 işçiyi işten atıyordu. Bu durum bardağı taşıran damla oldu. Karar alındı: Hiçbir işçi verilen zarfları almadı. Pazartesi işe gelişte işten çıkarılan işçiler işyerine sokulmazsa hiç kimse girmeyecekti. Ve beklediğimiz tabloyla karşılaştık. Kapıya jandarma dikilmiş, servis araçları içeri alınmıyor, iş akitleri fesh edilenler indiriliyordu. "Diğer işçiler de yürüyerek işe gidecek" deniyordu. İşçilerin hiçbiri içeri girmeyerek, kapının önünde bekliyordu. Daire amirleri müdürler ve avukatlar kapıda durmuş, işçileri işe davet ediyorlardı. İşverenin oyunları bitmemişti. Servisler nizamiyetinin iç kapısına alınıp, işçilere yürüyerek işyerine girmeleri söylendi sendikacılar tarafından. Yürüyen işçilerin yolu ise jandarma tarafından kesilerek önde kadınlar olmak üzere tüm işçiler dipçiklenmeye başlandı. Tüm çabalara rağmen işçiler paniğe kapılmadan servislere binip araçları işgal ettiler. Ve bitmez tükenmez görüşmeler başladı. Bir süre sonra açlık sıkıntısı başladı. Ama kimse mevziyi terk etmiyordu. Bu arada Teksif Genel Merkez Genel Sekreteri de gelip direnişi kırmaya çalışıyordu: "Tekstil işkolunda bir kriz yaşanıyor. Biz işten çıkartmalara karşı değiliz. Ama hukuka uygun, sözleşmeye uygun yapsınlar bunu" diyerek gerçek yüzünü sergiliyordu. Görüşmelere o da katıldı. 14 saat sonra görüşmeler bitince işçiye şu cevabı veriyorlardı: "Amaçları 48 Saati doldurtup hepinizi tazminatsız işten atırmak. Onların oyununa gelmeyin. Sükunetle dağılıp işimize dönelim. Zaten arkadaşlar için yapacak bir şeyimiz yok."

Jandarmanın, polisin, işverenin yapamadığı şeyi Genel Sekreter Zeki Polat yaptı. Ve şehirden çağırdıkları servislerle jandarma kordonu altında direnişe son verdirdi. İşçi şunu çok iyi anladı ki sizde yürek yok. Siz işçi sınıfının temsilcileri değil, ceplerinize para dolu zarflar sıkıştıranların temsilcisisiniz. Ve işçi ihaneti yaşayarak gördü. İhanete uğramamanın yolu da: İşyeri komite ve konseylerini yaratmak.

Lukas-Dizel işverenine jandarma desteği

(İşçilerin Sesi - İzmir) — İşçi kıyımları tüm hızıyla sürüyor. İzmir T. Otomobil-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu LUKAS-DİZEL A.Ş.'ye ait işyerinde "ekonomik darboğaz" gerekçe gösterilerek değişik tarihlerde toplam 80 işçinin iş akti feshedildi.

13. maddeyi uyguladığını bildirmesine rağmen ihbar ve kıdem tazminatlarını ödemeyen işverene, hem çalışan hem de işten çıkartılan işçilerden eylemle cevap verildi. 22.6.1990 ve 23.6.90 günleri üretimi tamamıyla durduran işçiler karşılarında işverenin çağırdığı jandarmayı buldular. Jandarmanın müdahalesi eylemin şeklini değiştirdi. İşçiler tezgâhlarının başında, ama üretmeden paydos saatine kadar eylemlerini sürdürdüler.

Otomobil-İş Sefaköy şube kogresinde gene[l sek]reter Mahmut Karakoç "Savaşa Hayır" b[aşlıklı] önergeyi hasıraltı etti.

Savaşa "Evet" m[i]

- *Kongrede söz alan Genel Başkan Celal Özdoğan, "...Türkiye'nin Ortadoğu'nun bekçiliğine soyunmasına izin verilmemelidir" derken Genel Sekreter Mahmut Karakoç "Savaşa Hayır" başlıklı önergeyi hasıraltı ederek "savaşa izin" verdi. Ülkenin gündemine müdahale etmek, söz söylemek işçinin ne haddine dercesine önergeyi yetkisi olmadığı halde delegelerin oyuna sunmayan Mahmut Karakoç, dolaylı yoldan "savaşa evet" mi diyor?*

Otomobil-İş Sefaköy Şubesi 3. Olağan Genel Kurulu 12 Ağustos Pazar günü yapıldı. "Şube yönetiminin uyum içinde çalışmadığı" gerekçesiyle "güvensizlik" imzalarının toplanması üzerine toplanan kongrede eski şube başkanı Yavuz Tekin ve eski şube sekreteri Hüseyin Karataş iki ayrı listeden başkan adayı oldular. Yapılan seçimler sonucu Hüseyin Karataş şube başkanlığına getirilirken, diğer yönetim kurulu üyeleri de Turgut Kaba, Ali Şahinli, Fazlı Çelik, Sabri Avcı olarak belirlendi.

Eski şube yönetim kurulunda birlikte görev yapan ve aynı sendikal anlayışı savunan Yavuz Tekin ile Hüseyin Karataş'ın neden iki ayrı listeden aday oldukları açıklığa kavuşmadı. Delegeler sık sık "Düne kadar birlikte hareket edenler bugün neden ayrıldı? Ayrılıklar bugüne kadar neden gizlendi?" gibi soruları gündeme getirdiler. Şube Başkanlığı'na seçilen Hüseyin Karataş bu soruyu yanıtsız bıraktı. Eski şube Başkanı Yavuz Tekin ise "Her ne hikmetse 2 yılda bir yapılması gereken kongre güvensizlik imzası toplanarak özellikle MESS sözleşmesi öncesine getirildi. Güvensizlik imzası toplayanlar yönetim kurulunun muhalefet şerhi koyduğu bir tane hatalı karar göstersinler. Yapılan işler, alınan kararlar ortak alınmıştı" diyerek bu sorunun cevabının kendisinin de bilmediğini ifade etti ve "Aslında yok birbirimizden farkımız" demeye getirdi.

Kongrede söz alan delegelerden Sarı Koçali "birlik, çatı birliği olarak anlaşılmış, sendika sınıf örgütü niteliğinden çıkarılarak bir yığın örgütüne indirgenmiş, 'Yönetim elimizde olsun da ne olursa olsun' mantığı ilişkilerin bütününe hâkim olmuştur" diyerek şöyle devam etti; "Görevimiz, söz, karar sahipliğimizi yaşama geçirecek yapıları, işyeri komite ve konseylerini oluşturmak ve bu örgütlülüğümüzü sınıf ve kitle sendikasını yaratmak doğrultusunda hep ileriye taşımaktır. Bu anlamda genel kurulumuzda mevcut anlayışa hayır demekle, oy kullanmakla görev bitmiyor. MESS'in alabildiğine saldırdığı, savaş çığırtkanlığının alabildiğine yapıldığı bir dönemde bizlerin işyeri komite ve konseylerinde örgütlenmemizin aciliyeti açıktır. Görev, tüm bu saldırılara işyeri komite ve konseylerini oluşturarak karşı koymaktır."

Söz alan delegelerden Veli Selçuk ise "1983'te maden işçilerinin de katılımıyla Otomobil-İş'te bir patlama olmuştur. O dönemlerde eğitim çalışmaları vb. son derece yoğunken bugün hiçbir şey yapılmıyor... Nedense son 1 yıldır örgütlenme tamamen durdurulmuştur. Zahmete ne gerek var deyip rahatlarına mı b[...]
diye sordu.

Kongreye 3 ayrı önerge sun[...]
gelerden 2 tanesi delegelerin [...]
nuldu ve oybirliği ile kabul edi[...]
şa Hayır" başlıklı önerge ise [...]
kanı Mahmut Karakoç tarafın[...]
edildi. Birinci önerge "Kar[...]
Çelik-İş'in yetkisinin düşürül[...]
yor, tüm kamuoyunu soruna [...]
ya çağırıyoruz". ikinci önerg[...]
"Harb-İş ve Laspetkim-İş gr[...]
telenmesini kınıyoruz."

Öte yandan delegelerin oy[...]
lan "Savaşa Hayır" başlıklı ö[...]
Başkanı Mahmut Karakoç [...]
okunmadı. Genel Başkan Cel[...]
da dahil olmak üzere söz ala[...]
nuklar ve kimi delegeler Irak-[...]
yını kınar, "Olası bir savaşa [...]
ken, divan başkanının yetkisi [...]
de sunulan önergeyi hasıraltı e[...]
deni anlaşılamadı. Önergeleri[...]
edilmek istenmesi üzerine div[...]
na itiraz eden önerge sahiple[...]
Karakoç'un kızgın bakışlarını[...]
lar ve "Yarın sendikaya gel[...]
cevabını aldılar. Önerge sahip[...]
rı üzerine "Biz divan üyeler[...]
rar aldık" diyen M. Karakoç[...]
ğer divan üyeleri önergeden [...]
madıklarını söylediler. Sınıf [...]
dikal ilkelerinden söz eden iş[...]
karar sahipliğinden söz eden [...]
Sendikası'nın Genel Merkez [...]
rulu üyesinin bu tavrı nasıl a[...]
Kürsülerde sendikaların akti[...]
layan baskıcı yasalara karşı ç[...]
varolmalarının yegane koş[...]
demokratik yasalar değil ise[...]
nasıl aşmayı, delmeyi, değişt[...]
nüyorlar? Yoksa böyle bir d[...]
varmış gibi görünmek zoru[...]
diyorlar kendilerini. İşte, ne[...]
legelerin oyuna sunulmak[...]
önerge:

"Bugün ülkemizde tedirg[...]
bekleyiş vardır. Bu ortadoğ[...]
Kuveyt'i işgal etmesi üzerine[...]
sorundur. Bu ülkemize de[...]
Emperyalist ABD "müdahale[...]
le ama aslında emperyalist-[...]
temin bir üyesi olarak müd[...]
bir rol üstlenmektedir. Ve g[...]
şa gidilebileceği en yetkili ağ[...]
lanmaktadır. Bu savaştan ülk[...]
işçilerin çıkarı yoktur. Aksin[...]
vaş veya atmosferin sürme[...]
grevlerin yasaklanması (ki La[...]
İş grevleri kaldırılmıştır), to[...]
düzeninin, insan haklarının[...]
dırılması, şovenizmin yüksel[...]
rımlara yönelinmesi demekt[...]
lere getireceği açlık, yokluk, [...]
gaspıdır. En ufak bir muha[...]
rulması, ezilmesidir. Tüm [...]
biz işçiler egemen güçlerin p[...]
layışıyla savaş çığırtkanlığı ya[...]
nemde savaşa karşı çıkmalı [...]
yır demeliyiz. Genel kurulda[...]
rarı, yani savaşa hayır karar[...]
ülkemiz hakkında söz ve ka[...]
duğumuzu ilan etmeliyiz."

Bu kongreyle Sefaköy şub[...]
kez farklı sesler işitildi, fark[...]
anlayışlara tanık olundu. B[...]
"tek liste, tek ses" ile gerçe[...]
reler dönemi böylece kapan[...]
cak, doğru tespitler, doğru [...]
tirenlerin bir güç oluşturama[...]
le doğrular sadece "söylenm[...]
yeri komite ve konseylerini d[...]
spektifle önerenler, bu önerm[...]
ce yaşama geçirmek göreviyl[...]
ya.

Kutsan işçisi kavgayı öğreniyo[r]

(İşçilerin Sesi - İzmir) — İzmir'e bağlı Tire ilçesinde kurulu bulunan ve kâğıtçılık işkolunda çalışan Kutsan işyerinde Nisan '90'da başlayan sendikalaşma çalışmaları, Ağustos ayında yaşanan toplu işten çıkartmalarla yeni bir boyut kazandı. Kurulduğu günden bu yana sürekli işten çıkartmalara sahne olan işyerinde, sendikanın işyerine girmesini engelleme çabasında olan işverenin işçi çıkartma uygulaması sonucu işten çıkartılanların sayısı en son 65 kişiye ulaştı. **"Lokmasını ben verdim, almasını da bilirim"** diyen yönetim kurulu üyelerinin de bulunduğu işyerinde son günlerde üretim yapılmıyor.

Nisan ayı başlarında Selüloz-İş Sendikası'na üye olmaya başlayan işçilere ilk ceza 36 kişinin işine son verilerek kesildi. Hızını alamayan işveren, sendikanın sözleşme çağrısına **"yetki"**ye itiraz ederek cevap verdi. Durum mahkemeye intikal etti. İşçiler bu haksız uygulamaya karşı sakal bırakma eylemiyle tepki gösterdiler.

Bu olayları izleyen günlerde işverenin 150 kişilik bir liste hazırlayıp toplu işten çıkartma yoluna giderek sendikanın yetkisini düşürmeyi amaçladı, ama bunda başarılı olamadı, bunun üzerine sendikaya üye olanları tek tek yanına çağırarak üyelikten istifa etmelerini istediği, bunda da başarılı olamayınca 65 işçiyi işten çıkardı.

7 Ağustos tarihinden itibaren işçiler vizite eylemine başladılar. Katılım oldukça yüksek oldu. 3-5'er kişilik gruplar halinde fabrikayla hastane arasındaki yaklaşık 4 km'lik yolu yürüyerek hastane önünde toplandılar. İşyerinde üretim tamamen durdu.

Bu Tire'deki ilk işçi eylemiydi. Haber çok kısa sürede tüm Tirelilere ulaştı. Tüm Tireliler işçileri desteklediklerini gösterdiler. **"Yine mi sendika yüzünden işten çıkartmalar?"** sözleri, yıllardır işverenin güttüğü çirkin politikanın Tire halkı üzerindeki etkinin dışavurumuydu. Bunu gören siyasi parti yöneticileri hemen olayın üzerine giderek, böylesine halkın tam desteğini alan hareketliliğe sahip çıkabilecekleri politik bir malzeme olarak gördüler.

Gelişmeler sırasında Selüloz-İş İzmir Şube Sekreteri, SP'li bir yönetici ve birçok işçi yaptıkları konuşmalardan dolayı gözaltına alındılar. Polis, işçilerle görüşen görebildiği herkesi **"tahrik edici"** gördüğü için gözaltına almak istedi.

İşçileri eyleme ne sendikacılar ne de dışardan birileri sokmuştu. İşçiler kendileri gerekli gördüğü için ve kendileri karar alarak eyleme geçtiler. Eylemin türünü, ne zaman başlayacağını, nasıl sürdürüleceğini işçiler bizzat kendileri kararlaştırdılar.

Hem işveren hem de **"güvenlik güçleri"** tarafından tüm işçiler potansiyel suçlu olarak gösterilmeye çalışılıyordu. Sözde **"ekonomik krizde"** olduğunu söyleyen işverenin bir aylık uçak bileti, otel ve yemek masrafları, işten atılan 65 işçinin 3 aylık maaşlarının toplamına eşitti. Devletten 1 milyar 600 milyon TL alacağını alamayan işverenin ekonomik krizi gerekçe göstererek 65 işçiyi işsiz bırakması, işten çıkartılanların tümünün sendikalı olması ve çoğunun sendikaya üye olma döneminde fiili öncülük yapmış olmasını dikkate alırsak işverenin asıl amacı açıkça anlaşılıyor.

Tire halkı, Kutsan'ın istifa eden bir yönetim kurulu üyesinden sonra diğerlerinin de istifa etmesini ve işten çıkartılan işçilerin tümünün işe geri alınmasını istiyorlar.

Yaklaşık 420 işçisi olan Kutsan işyerinde işçiler, işyerine gidiyorlar, ama makinalarının başında çalışmıyorlar, üretimden gelen gücünü kullanıyorlar. [...]
**günden itibaren atacağımız h[...]
yeni geri adımların başlangıcı [...]
ler sonuna kadar kararlıyız. [...]
mız işe geri alınıncaya kadar [...]
sürecek"** diyorlar.

Sokaklarda jandarmalar "[...]
tüfekleriyle dolaşıyorlar. Siy[...]
çilerin bulunduğu yerde onl[...]
Tire'de hava gergin ve işçile[...]
hazır barut fıçısı, alabildiğine [...]
lisin işçilere davranışları onla[...]
cı ve yıldırıcı boyutlarda.

İşyerlerinde işyeri komiteler[...]
maya başlandığı, bazı birimle[...]
ya başladığı bir sırada böyles[...]
çen işçiler, kendi sınıfsal den[...]
rübelerinden yola çıkarak ha[...]
**"Hakkın verilmeyip alındığını [...]
lı davranışlarını birlik içinde s[...]
rinde hep beraber yaşayıp gör[...]
görev, bu örnek eylemliliği k[...]
ni işten atmaların başlatılabile[...]
şünerek halkın desteğini de al[...]
ulaşılabilir. Yıllardır yaşıyoru[...]
ruz. Yıllardır haksızlıklara kar[...]
renenler kazandılar, hedefe b[...]
larla ulaşılır.**

İŞÇİ ARKADA[Ş]
GAZETENİ OKU
VE ARKADAŞLA[RINA]
ULAŞTIR

doğu-Irak, Türkiye

yfada

kilenecektir. "Sıcak
ıtılması emperyalizmin
stratejinin gereğidir.
gemonik ilişkilerindeki
deneylerini bugün Or-
ermektedir. Doğu Av-
faktörlerindeki geliş-
olarak metropoller ara-
yeniden biçimlenme-
ıfus ve ekonomik alan
anmıştır. ABD askeri
ının genişliğine bağlı
tün durumdadır. Orta-
alanını genişletirken
omonik üstünlük pe-
diğer metropollerin
ikeleri, özellikle Birle-
aret ve finansal gücün-
gözardı edilmemelidir.
ünkü gelişmeler ABD'-
belirleyiciliğinde olması,
tarafından kabul edile-
değildir. Fakat konjonk-
çenekleri de yoktur. Di-
n örneğin Japonya'nın
er ekonomik ambargo
nı bildirmesine rağmen
tmesi, Almanya'nın Bir-
r kararına yalnızca
olabilir.
siyasi kontrol alanını
si izlerken, askeri kont-
NATO'lar yaratarak sağ-
Türkiye, İsrail ve Mısır'ı
ğerlendirebiliriz." (bkz.
ı 18 syf 9)
tarafından işgaliyle do-
çinde, ABD Liberya'ya
piyadesi çıkararak mü-
u. İç savaşta hangi ta-
doğrultusunda seçene-
müdaheleden sonra, 7
(Gambiya, Gine, Nijer-
Sierra Leone) Liberya'-
ç savaşa son vermek
reket kararı aldı. ABD'-
k müdahalesi ve bu ül-
ının tahliyesinden son-
rla Batı Afrika ülkeleri
ğu üyesi askeri kuvvet-
du oluşturulacak.
de olduğu gibi ABD si-
geliştirirken gereğinde
erde yapıp ama gere-
"sıcak bölgenin" çev-
eye sokup bu çerçeve-
ağını oluşturuyor.)
bölgesi savaş strateji-
buluyor. Ortadoğu'nun
rojesinde "gerginlik",
yaşanması anahtar bir
sorunu, etnik etken,
rginliğin ana başlıkla-
bölgenin sıcaklaşmasın-
devreye girmesi her za-
" (İşçilerin Sesi Sayı 18
Yangını Ortadoğu'yu

işgal ve ilhakı bölgenin
oldukça iyi bir zemin
bölgeye yoğun bir aske-
bölgeyi ablukaya alır-
etlerden ekonomik am-
kmasında NATO'nun
sında, uluslararası as-
rulmasında belirleyici
irdi. Bu insiyatifi açık
ılmasında ve sonuçla-
tır. ABD Ortadoğu'da
sını kuruyor. Askeri gü-
oluşturuyor.
rabistan'ı korumak ve
çıkması doğrultusun-
üdahale kararı aldığını
mik ambargo, abluka,
il hedef Saddam ve Ba-
ması bölgenin bundan
tek söz sahibi olmaktır.
IA'ya bu konuda görev
ndan Saddam'a karşı
edi. Zaten geçici bir ko-
ablukaya Suudi Arabis-
raklarında izin vermesi
ğildir.
tinin ortadan kalkması
ve Ortadoğu'da güçler
şmesine neden olabile-
gelişmedir.

çte bölgedeki küçük NA-
u ülkeleri (Mısır ve Türk-
doğrultusunda devreye

miası özellikle ABD'dan
çinde olmaktan kaçınır-
Milletlerin ekonomik am-
uydu. Daha sonra olağa-
20 ülkenin katıldığı Arap
Libya ve FKÖ'nün karşı
ayir ve Yemen'in çekim-
ağmen Arap askeri gücü-
ası kararı alındı.
'e saldırısını kınayan ve
ını kabul etmeyecekleri-
p ülkesi liderleri, Kuveyt'-
timin ülkeye geri dönme-
irken "Irak'ın Suudi Ara-
rinin" sınıra asker yığma-
Suudi Arabistan'ın çok
et etmesi kararını destek-
e ülkeleri ile dayanışma-
r. On bin kişilik Arap gü-
nünü oluşturan Mısır ve
udi Arabistan'a gönderil-
da gelişmelere özellikle
riye'de Arap gücüne ka-
dı. Böyle bir sonucun çık-
n belirleyici bir insiyatifi
aşından beri diplomatik
hil bütün Arap ülkeleri ta-
edilmiştir. Mısır bu doğ-
erde bulunmuştur. Arap
n karar ABD tarafından,
müdahaleye meşruiyet ka-
büyük bir memnunlukla

ülkeleri içersindeki güç
iştirdiğini gösteren bu
n sonra Mısır'ın Ortado-
ğı belirleyici, tayin edi-
ercisidir. Hele de Orta-
am rejiminin devre dışı
eç yaşanırsa Mısır'ın bu
öne çıkacaktır. Suriye ile
inin geliştiği düşünülürse

Suriye, Mısır'ın kontrolünde Doğu Akdeniz'de yer edinebilir. ABD'nin Suriye Baas rejimi ile ilişkilerinin iyi olmadığı düşünülürse ilerki süreçte Hafız Esal'ı sorunlu günler beklediğini düşünmek yanlış olmayacaktır.

Türkiye'de, Ortadoğu'daki gelişmelerde Irak'la sınır komşusu olması ekonomik ilişkileri, Irak Kürtlerinin, ülkede yaşanan Kürt sorununa etkilerini hesaplayarak "temkinli, bir politika izlemeye çalıştı. Şimdi ABD'den ve NATO'dan aldığı güvencelerle daha aktif bir sürece girmiştir. Birleşmiş Milletler kararını uygulayarak vanaları kapatmış ekonomik ambargoyu başlatmıştır. "NATO çerçevesinde İncirlik üssünün kullanılması için ABD'ye izin vermiştir. Belki de uluslararası gücün içinde yer alacaktır. NATO, ABD ve AT tarafından dikte edilen stratejik ağırlığın bundan böyle yerinin neresi olacağı kendini göstermiştir. "Güney" olarak tanımlanan bu yer Ortadoğu'dur ve Ortadoğu'da ABD'nin aparatı (aleti) olmaktır. Mısır ve Türkiye'nin Körfez krizinde kilit rolü üstlenmesi, bölgedeki küçük NATO'nun iki ayağının Ortadoğu'da yeni şekil alışta yerini ve aktivitesini daha da ortaya çıkaracaktır. Kriz dönemlerinde Türkiye'nin bu yeri önem taşırken, kalıcı belirleyici ilişkiler geliştirmesi Mısır'a göre daha talidir.

VE TÜRKİYE

İlk önce Irak'la Türkiye arasında ekonomik ilişkileri inceleyelim. Türkiye yılda 150 milyon varil (21 milyon ton) varil petrol tüketimi yapıyor. Türkiye bu miktarın ancak onda birini yurt içinde üretiyor. 18-19 milyon ton ise ithalatla karşılanıyor. Bu ithalatın %40-45'ini yani 8 milyon tonluk bölümü Irak'tan karşılanıyor. Türkiye, OPEC güvencesine sahip. Türkiye, Irak'tan 2 petrol boru hattından "taşıma parası" alıyor. Varlil 50 cent olan para, tonda 3.5 doları buluyor. Bu yıllık olarak 250 milyon doları ifade ediyor. Ayrıca liman hizmetleri de döviz bırakıyor. Türkiye savaş sırasında Irak'a yaptığı 1 milyon dolarlık yardımı, ham petrol olarak karşılıyor. Kısacası Türkiye ile Irak'ın ekonomik ilişkisi yıllık 2 milyar dolar hacminde.

Irak petrolünün %90'ını 3 boru hattından ikisi Türkiye'den geçmektedir. Irak ham petrol ihracatının %46'sını Kerkük-Yumurtalık petrol boru hattından yapmaktadır.

- *Emperyalist-kapitalist sistemin isteklerini yerine getiren Doğu Avrupa ve Sovyetler'e şeker politikası uygulanırken, emperyalizme ve faşizme karşı mücadele veren ezilen halkların mücadelesinin engellenmesi için sopa politikası bundan böyle bütün şiddeti ile uygulanacaktır.*

Irak için Türkiye'den geçen boru hattı stratejik önemde. Ayrıca Irak'a en yakın NATO üslerinin Türkiye'de bulunması Irak'ı tedirgin edebilmektedir. Su sorununu da başka bir etken olarak değerlendirebiliriz. ABD ve AT bu noktaları hasaplayarak Türkiye'nin "NATO içindeki stratejik önemini ve bölgedeki istikrarlı ülke olduğunu" bir defa daha farkettiler. AT Türkiye'den Avrupalı olmasını göstermesini istedi. Tabiki bu önem, stratejinin "Güney"e Ortadoğu'ya göre belirlenmesiydi. Özal bu doğrultuda temaslara girdi. BM kararına uyan Türkiye, Irak'ın daha önce kapattığı vanaya ek olarak ikinci vanasını kendi kapattı ve ekonomik ambargoya katıldı. ABD dışişleri bakanı Baker Türkiye'ye geldi. İncirlik üssünün kullanılmasını istedi ve onay aldı. Irak'tan gelebilecek olası bir saldırı için NATO'nun güvencesi sağlandı. NATO ülkelerinin dışişleri bakanlarının katıldığı Brüksel'deki olağanüstü toplantısında bu konu teyid edildi. (Zaten NATO'nun 5. maddesinde varolan Türkiye'ye yapılacak bir saldırının ittifaka karşı yapılacak bir saldırı olarak algılanması) ayrıca Türkiye'nin ekonomik zararını karşılamak için Kuveyt Emirinden şahsi güvence alındı. Baker AT'ye Türkiye'nin üyeliğini destekleyen mektup yazdı. Körfez krizinde ülkedeki siyasi gelişmeler genel hatlarıyla böyle bir gelişim seyri izledi.

- *Türkiye'nin stratejik ağırlığının yönü "Güney"dir, Ortadoğu'dur. Türkiye Ortadoğu'da emperyalizmin istemlerinin emir komuta çerçevesinde gerçekleştirecek bölgedeki Ortadoğu halklarına yönelecek projelerin hayata geçmesinde özellikle kriz dönemlerinde emperyalizmin dayanak noktalarından birini oluşturmaktadır.*

Bu gelişmelerin arka planını incelediğimizde;

1- Türkiye'nin stratejik ağırlığının yönü "Güney"dir, Ortadoğu'dur. Türkiye Ortadoğu'da emperyalizmin istemlerinin emir komuta çerçevesinde gerçekleştirecek bölgedeki Ortadoğu halklarına yönelecek projelerin hayata geçmesinde özellikle kriz dönemlerinde emperyalizmin dayanak noktalarından birini oluşturmaktadır. Türkiye'nin Ortadoğu'da Arap Camiasında siyasal manevra imkanlarının azlığı, bölgede insiyatif geliştirecek politik performansının olmayışı, Türkiye'yi kriz dönemlerinde kilit noktalara getirebilir. Bunun dışında bölgenin "sıcaklaşması"nda aparat olarak kullanılması muhtemeldir. **Körfez krizi ne surette çözülürse çözülsün Kürt sorunu özellikle uluslararası etkileri yanında Suriye, Irak, İran ve Türkiye'yi yakıcı bir şekilde etkileyecektir. Dış ve iç politikaların gündeminden inmeyecek, daha belirleyen bir konuma gelecektir.** Türkiye bu durumu, Irak'ın Körfez krizinden "başarılı çıkması Türkiye aleyhine olur, zayıf düşerse Kürt meselesi, Barzani kuvvetleri önem taşıyacaktır" "Saddam bu müdahaleden ne başarılı ne zayıf çıkmaması gerekir. Türkiye izleyeceği stratejide buna dikkat etmelidir." diye belirtmektedir. Buna parelel bir vurguyu da Özal yapmaktadır. "Orduyu modernize etmemiz lazım hareket kabiliyeti vermemiz lazım, sayıca az olabiliriz. Ama önemli olan teknik ve hareket kabiliyeti yüksek bir gücü elimizde bulundurmalıyız ki caydırıcı olsun."

Bugün Ortadoğu'da sözsahibi olmak için kılıçları kuşanmak gerekir. Bu kılıçlar başta olmak üzere Ortadoğu halklarının kanıyla bulanacaktır. Türkiye kılıçları kuşanarak hem ülke içi hem de ülke dışında askeri makina olmanın gereklerini belirtmektedir. Dışarda askerileşmek, içerde de askerileşmeyi peşi sıra getirmek zorundadır.

2- "Bugün Cumhurbaşkanı, Genel Kurmay, MİT karar mekanizmalarını oluşturmaktadır. 12 Eylül sonrasında yürütme erkinin daha ileri götürülmesinde bugün bir sıçrama yaşanmaktadır. Parlamento ve siyasi partiler, siyasal tabloda güçsüzlüğü temsil etmekte ve neredeyse devre dışıdırlar. Parlamento bir aksesuar niteliğiyle, karar organlarının(!) aldığı kararları onaylamak ve onlara "yasal" bir görüntü kazandırmakla mükelleftir.

Cumhurbaşkanı, Bakanlar Kuruluna sürekli başkanlık yapmakta, ülke, Kanun Hükmündeki Kararnamelerle yönetilmektedir. Hükümet "yarı savaş"daki düzenlemenin içinde yerini almaktadır. Askeri düzeyle siyasal düzeyin içiçe geçmesini ifade eden bu gelişmeler, askeri otoriteyi ile siyasal otoriteyi birleştirmiştir. Ülkemizde siyaset, siyaset kurumu/kurumları askerileşmiştir." (İşçilerin Sesi Sayı18 Zirveler Askeri nitelikli) Saldırı koşuluna bağlı olarak Özal'ın parlementodan savaş ilanı izni alması, 413,424, 425 K.H.K. devamı niteliğindedir. Parlementonun, Yarı Savaş hükümeti niteliği artık açığa çıkmıştır.

3- Türkiye Ortadoğu'da ilk kurşunu işçilere sıkmıştır bile. Lastik, Harb-İş grevlerinin ertelenmesi bunun ilk örneğidir. İkinci kurşunun 130 bin metal işçisinin, 110 bin tekstil işçisinin, 75 bin maden işçisinin ve kimya, gıda işçilerinin toplu sözleşme masalarına sıkılması beklenilmelidir.

Bugün Türkiye'de kısmi bir seferberlik yaşanmaktadır. Körfez krizinin yarattığı atmosferle milliyetçi, şöven politikaların artacağı bir döneme giriyoruz.

Bunun Doğu yakasına yönelik yüzü soykırımdır. Türkiye'de ise toplumsal muhalefetin boğulması ve bunun maddi zeminlerinin oluşturulmasıdır. Demirel'in demeçlerinde bile gördüğümüz Misak-ı Milli'nin yeniden belirlenmesi. Mısır, Kerkük projeleri kitlelerde milliyetçi-şöven bir motivasyon içine sokulması olasılığını artırmaktadır.

Bu politikayla bir yanda soykırım yaparak kırılmaya çalışılırken, diğer yandan sorununun ABD istemleri doğrultusunda kendilerince çözmeyi de içinde taşıyabilir. Ortadoğu'da "olmaz olmaz".

Irak'ta Talabani ve Barzaninin ABD destek istemesi İsrail'le ilişkiler kurması ve İsrail'in onay vermesi, bölgede her ülkenin kendi sınırında kalan ABD denetimli otonom yapıların oluşabileceği de gözden ırak tutulmamalıdır.

SONUÇ OLARAK: EMPERYALİST SAVAŞA HAYIR

Gelişmeler Irak'la savaşa girme olasılığını yükseltmektedir. Ortadoğu halkları için ölüm-köleleştirme anlamına gelecek bu savaşa hayır demeliyiz.

Böylesi bir savaştan özellikle Irak, Türk ve Kürt halkı etkilenecektir. Kürt direniş hareketinin bastırılması için her yolun denenmesi imkanı doğacaktır. Kimyasal bombalar, toplu kitle katliamları gibi. Toplumsal muhalefetin boğulması pasifize edilmesi için zeminler yakalanacaktır.

Savaş, Türkiye halklarının özgürlük ve demokrasi mücadelesine atılan ilk kurşunla başlayacaktır ve başlamıştır bile. Emperyalistler bölgedeki kalıcı hegemonyalarını kurmak için Türkiye halklarını kendilerine alet edemez.

Türkiye halkları emperyalizmin uşağı ve maşası değildir. İtler ve Kurtlar arasındaki bir savaşta ilerici-demokrat ve devrimci güçlerin tavrı ne olmalıdır?

- *Oysa bu hesaplaşma bölgenin itleri ve bölgenin efendisi olmak arzusunda olan kurtların arasında bir hesaplaşmadır. Halkların hiçbir çıkarı yoktur. Tarafımız, Arapv e Kürt halklarının tarafıdır...*

İtler ve kurtlar arasında süren "hesaplaşma"da dünya halkları, itler ve kurtların hesaplaşmasında "taraf" durumuna getirilmek isteniyor. Deniliyor ki; ya itlerden ya da kurtlardan yana olacaksınız... Oysa bu hesaplaşma bölgenin itleri ve bölgenin efendisi olmak arzusunda olan kurtların arasındaki bir hesaplaşmadır. Halkların hiçbir çıkarı yoktur. Tarafımız, Arap ve Kürt halklarının tarafıdır... Çözüm bölge gericiliğinin yıkılması ve emperyalizmin bölgeden uzaklaştırılmasıdır...

Çelik-İş'te Yetki Oyunu

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nca hazırlanan ve 17 Temmuz 1990 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanan istatistikle Bağımsız Çelik-İş Sendikası'nın 42368 üye ve %9.54'le işkolu düzeyindeki %10 barajının altına çekilmiş olduğu görüldü.

Ocak 1990 istatistiğinde, 46947 üye ve 10.92 ile barajı aşan Çelik-İş Sendikası, bu tarihten 7 ay sonra barajın altına düşürülüyor. Sendika ise gerçek üye sayısını 51342 olarak açıklıyor. Sendikanın açıkladığı rakama göre %11.56 sonucuyla %10 barajının üzerinde olması gerekmekte.

Çelik-İş Sendikası Genel Başkanı Metin Türker, basına yaptığı açıklamada;

"Çelik-İş Sendikası ahlaksızca düzenlenen bir oyun ile karşı karşıyadır. 137 günlük yasal grevimiz sonrasında tezgâhlanan çirkin oyunların son halkasını teşkil eden 1990 Temmuz istatistiğinde yüzde on barajını aştığımız halde, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Sayın İmret Aykut'un düzmece rakamları ile barajın altına düşürüldük" demektedir.

Bununla birlikte, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Ocak ve Temmuz 1990 istatistikleri karşılaştırıldığında metal işkolunda Türk-Metal Sendikası dışındaki diğer sendikaların üye yüzdeliklerinde de bir düşmenin söz konusu olduğu da görülebilmektedir.

BAKANLIK / MESS / ŞEVKET YILMAZ / TÜRK-METAL DÖRTLÜSÜ

12 Eylül 1980 sonrası, metal işkolunda birçok sendika kapatılırken, Türk-Metal'in bu koşullarda giderek millileşmesi(!) ve onun önlenemeyen yükselişi(!) 12 Eylül ideolojisiyle bütünleşmesinden kaynaklanıyordu. Türk-Metal'in faşist sendikal yapı ve anlayışı, siyasi iktidar ve sermaye çevrelerinin gözdesi olarak, işçi sınıfını içten içe kemiren bir kurt rolünü de yerine getirmesini sağlıyordu.

1989 yılı içerisinde T.D.Ç. İşletmelerinde grev sürmekte iken, Türk-Metal Sendikası'nın, 1989 yılı Temmuz istatistiklerine itiraz ederek, Çelik-İş Sendikası'nın yetkisini düşürüp, demir çelik grevini kırmaya çalışması, Türk-Metal yöneticilerinin işçi düşmanı faşist sendikal anlayışını da ortaya çıkartıyordu.

Ayrıca Türk-Metal'in İskenderun - Karabük grevini kırma girişimine karşı Şevket Yılmaz Türk-İş kongresine yönelik olarak ve Mustafa Özbek'in adaylığına karşı tüzük değişikliği yaparak metal işkolundaki bağımsız sendikalara kapının açılacağını ilan ediyor. Çelik-İş ve çelik işçisinin yanında olduğunu belirterek grevi sahipleniyordu. Ve bununla Mustafa Özbek'e gözdağı verirken, başkanlık yarışında bir rakibini ebediyyen ekarte etmek istiyordu. Fakat, Türk-İş içindeki dengeler nedeniyle ve siyasal iktidardan da gelen sinyallerle Şevket Yılmaz / Mustafa Özbek birleşmesi sağlanınca, tüzük değişikliği gündemden kaldırılıyor. Genel Kurul'un hemen sonrasında ise Şevket Yılmaz Türk-Metal dergisinde **"metalurji işçilerini Türk-Metal'de birliğe çağırırken"** Mustafa Özbek aynı dergide manşetten **"Karabük ve İskenderun'dayız"** diyordu.

MESS, metal işkolunda huzur ve istikrar(!) istiyor. MESS'in istediği huzur ve istikrar, 12 Eylül huzur ve istikrarıdır. Kölece bir çalışma düzeni ve sefalet ücretine mahkûm edilmiş, uysal ve sessiz bir işçi kitlesi isteniyor.

Metal işkolunun ağır çalışma koşulları ve sömürünün bu işkolunda korkunç boyutlara ulaşması, işçiler arasında giderek büyüyen bir hoşnutsuzluğa ve tepkilere yol açmaktadır.

Özellikle geçen İskenderun - Karabük grevlerinde MESS'in uzlaşmaz tutumu, grevin sürmesini istemesi ve grev süresince MESS üyelerinin siyasal iktidarlarının sağladığı kolaylıklarla demir-çelikteki vurgun / talan / soygunlarının işçilere verilecekleri kat kat aşan bir boyutta olduğunun kamuoyuna sergilenmesi, siyasal iktidarın sözcüsü olduğu MESS'i devreden çıkararak sözleşmeyi bağıtlamasına neden olmuştur. İşte, MESS'i ve sözcüsü siyasal iktidarı çileden çıkaran durum budur.

Ayrıca 31.12.1990'da sona eren İskenderun - Karabük sözleşmelerinin Eylül 1990'dan itibaren sözleşme sürecinin başlaması ister istemez geçmişte oynanan oyunların kamuoyunda tekrar tartışmaları canlandıracağı açıktır. Açık olan bir gerçeklik de Demir-Çelik işçilerinin 137 günlük grevden çelikleşmiş olarak çıkmaları ve yeni süreçte, yaşadıklarının ışığında daha kararlı ve donanımlı olarak yer alacaklarıdır. Bu durum MESS ve siyasal iktidarı ürkütmektedir. Bu nedenle MESS ve siyasal iktidar, Çelik-İş ve çelik işçilerini cezalandırmakta, Türk-Metal'i devreye sokarak sözleşme masasında Çelik-İş'i görmek istemediğini yetki düşürerek dile getirmektedir.

OYUN İÇİNDE OYUN

MESS'in ve siyasal iktidarın bu tercihi sonucu, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'nın Temmuz 1990 istatistiğindeki manevrayla, operasyonun tamamlanması sağlandı. MESS ve siyasi iktidar böylece mesajını vermiş oluyordu. Bu, metal işkolunda yetkili diğer iki sendikaya, Otomobil-İş ve Özdemir-İş'e de mesajdır. Temmuz 1990 istatistiğinin gösterdiği, küçük bir rakam oyunuyla her iki sendikanın da barajın altına çekilebileceğidir. Uslu durmayan, %10 barajının altına çekilir tehdidi yapılmaktadır. Ki, Çelik-İş Başkanı Metin Türker'in MESS'le başlayan yeni grup sözleşmeleri töreninde yaptığı konuşmada İmren Aykut'un grevler sırasında kendisine söylediği **"İstediğin noktaya geldin. Kamuoyunda popüler oldun. Artık grevi bitirelim. Bizim dediğimiz şekilde biterse, Türk Metal'e yardımcı olduğumuz gibi size de yardımcı oluruz"** sözleri sendika yönetimleri ve özellikle işçileri düşündürmelidir. Ayrıca Basın-İş'ten Devlet Kitapları müdürlüğü'nün, Hava-İş'ten yer hizmetlerinde çalışan 1700 işçinin işkollarının Çalışma Bakanlığı'nca değiştirilmesi, Tez Koop-İş'e SSK sözleşmelerinin baraj tehdidi ile imzalatılması vb. sendikal yönetimleri ve **özellikle işçileri** düşündürmelidir.

Ve bugün 15'e yakın sendikanın **"baraj tehdidi"** altında olduğu bilinmelidir. Bunları bakanlık ve siyasal iktidar bilinçli olarak açıklamamaktadır. Bunun iki nedeni vardır: **İlki**, bu tehdidi sözleşme masalarında koltuğuna düşkün sendikal yönetimlere (Ali Ekber Güvenç - Kenan Gürbüz) vb.) karşı kullanarak işçilerin iradesi dışında sözleşmeleri imzalatmak, **ikincisi**; %10 barajın sendika seçme özgürlüğüne vurduğu darbenin ve sendikal hak gaspının gözler önüne serilerek iç ve dış kamuoyunun da **"demokrasi"** yutturmacalarının açığa çıkmasının getireceği sıkıntılardır.

- *Bu oyun içinde oyunların sergilenmesi, irdelenmesi sonucunda karşımıza siyasal iktidar, MESS, Şevket Yılmaz, Türk-Metal dörtlüsü çıkmaktadır. Daha oyunlar bitmemiştir. Önümüzdeki dönemde de bu oyunların yeni biçimleriyle karşılaşılacağı unutulmamalıdır.*

Bir düşündürücü durum da temmuz istatistiğinin açıklanmasından 5 gün önce, 12 Temmuz 1990 tarihinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanının odasında Türk-Metal Sendikası yöneticileriyle bir toplantının yapılmasıdır.

Çelik-İş Sendikası yöneticilerinin, İskenderun ve Karabük şubelerinden gelişen muhalefete karşı, kendi koltuklarını sağlama almak için genel kurullarında, İstanbul Şubesi'nin üye ve delegasyonunu yüksek göstermesi, sonuçta Çelik-İş Sendikası yöneticilerinin koltuklarını kurtarmalarını sağlamakla birlikte, %10 barajının altına düşürülmelerinde de malzeme oldu. Bu durumun bilinmesine karşılık genel kurula, resmi makamlarca ve Çalışma Bakanlığı'nca itiraz edilmemesi olayın bir başka boyutudur.

Tüm bu gerçeklik ve gelişmeler sendikalar ve Türk-İş yönetimlerince bilinmesine karşın, hiçbir tepkinin gelmemesi bir başka acı gerçektir. Şevket Yılmaz'dan bir şey beklemek yersiz. Çünkü, çevrilen tezgahın içinde. Mustafa Başoğlu'nun ise "... **tespitin Çalışma Bakanlığı'ndan alınarak yetki tespit kurumuna verilmesi"** talebi utangaçlıkla verilen bir demec olmaktan öteye bir anlam taşımıyor. Ama kendisini sınıf ve kitle sendikası olarak tanımlayan ve Türk-İş yönetimine muhalefet eden ve özgür sendikalaşma hakkı isteyen sendikaların düştükleri durumu açıklamalarının izahı yoktur.

Bu oyun içinde oyunların sergilenmesi, irdelenmesi sonucunda karşımıza siyasal iktidar, MESS, Şevket Yılmaz, Türk Metal dörtlüsü çıkmaktadır. Daha oyunlar bitmemiştir. Önümüzdeki dönemde de bu oyunların yeni biçimleriyle karşılaşılacağı unutulmamalıdır

GÖREV YİNE İŞÇİLERİN

Metal işkolunda her yeni gün, çok yönlü ve yeni bir saldırı yaşanmaktadır. Bu saldırıları boşa çıkartabilmekteki görev işçi sınıfınındır. İşyeri komite ve konseyleriyle örgütlenmek, bu saldırıların karşısına örgütlü bir güç olarak çıkabilmek, sendika içi demokrasiyi işletebilmek, işyeri örgütselliklerini sendikal yönetimlere taşımak ve gerçek anlamda sınıf ve kitle (devrimci) sendikal yapıyı yaratmak özelde metal işçilerinin genelde işçi sınıfının karşı karşıya olduğu bir görevdir. Özdemir-İş, Otomobil-İş ve Çelik-İş sendikaları, MESS üyesi işverenleri için ortak TİS önerisi hazırlamışlardır. **Özdemir-İş ve Otomobil-İş üyesi işçiler, Çelik-İş Sendikası üyeleriyle, bu saldırı karşısında birlikte olmak durumundadır. Bu birliktelige Türk Metal işçileri de dahil edilmeli, katılmalıdır.**

Bu çok yönlü saldırılar karşısındaki tek yol, işyerlerinde kalıcı örgütlülükler yaratmaktır. Bu örgütlülük metal işçilerinin, işyerlerinden başlayarak, sendikal mücadelenin her aşamasında, söz ve karar sahibi olunduğu, metal işçilerinin devrede olduğu bir süreci başlatacaktır. Çeliğe su verenler, sorunun gerçek sahipleri olarak, işçi sınıfı bilinci ve mücadele kararlılığıyla, işyeri komitelerinde örgütlenerek, sürece müdahale etmek durumundadırlar.

Belediylerde işçi ücretlerinin ödenmesinde sancılı günler

'sözleşme kâğıt üzerinde kalmasın'

Belediyelerde gerçekleşen toplu sözleşme, birçok açıdan sözleşme sürecinde yer alan işçileri memnun etmese de, genel işçi kitlesi özellikle de ücretlere bakarak sözleşmeyi olumlu karşılamıştı. Ve sözleşme sonrasında belediye işçilerinde genel bir rehavet havası oluştu. Sendika da üzerinden bir yük atmış olmanın rahatlığıyla bu rehavet havasını daha da körükledi.

Ne var ki, sözleşmeye ilişkin eleştirilerin ve geleceğe yönelik önerilerin dikkate alınmaması, şu an karşılaştığımız sorunların çözümünü güçleştiriyor.

Bizler Zeytinburnu Belediyesi işçileri toplu sözleşmeden doğan maaş farklarımızı hâlâ alamadık. Üç taksitte ödenmesi gereken sözleşme farkları kaynak yokluğu ve kredi alamamak, gibi gerekçelerle ödenmiyor. Belediye Başkanı Hasan Yılmaz'la yaptığımız toplantılar bir sonuç getirmediği gibi son toplantıda belediye başkanının açık tehdidine maruz kaldı. **"Halkın belediyesi, katılımcı belediyecilik"** gibi süslü sözlerle propaganda yapan SHP'li başkanlar gerçek yüzlerini süreçte ortaya koydular. Belediyelerde demokratik bir işleyiş halkın denetimini savunduğunu söyleyenler bugün sözleşmeden doğan haklarını isteyen işçilere, şunları söyleyebiliyorlar: **"Ödeyemezsem, siz de direnişe geçersiniz. Siz direnişe geçerseniz, ben de gerekeni yaparım. Kendimi her şeye hazırladım."**

Seçim öncesinde Zeytinburnu Belediyesi'nin gelirlerinin **"Birkaç Zeytinburnu'na yeteceğini"** söyleyen başkan, bugün işçi ücretlerinin yükselmesinden yakınıyor. Fakat imar, iskan, ruhsat gibi belediye gelirlerinin bu süre içinde ne kadar yükseldiğini anlatmıyor. Birçok örnek ve belgeyle belediyenin, gelirlerinin oldukça yüksek olduğunu ispatalayabiliriz. Fakat bu gelirlerin nasıl kullanıldığı da herkes tarafından biliniyor.

Bugün farkları ödemeyen **"sosyal demokrat(!)"** belediye yarın maaşları da ödemeyecektir. Ve gündemde belediye hizmetlerinin özelleştirilmesi vardır. Bu ise kazandığımız birçok hakkın gaspedilmesi ve işten atılma anlamına gelecektir.

Bu gelişmelere karşı keskin sol ifadeler arkasında SHP kuyrukçuluğu yapan sendika yöneticileri ne düşünüyorlar? Sözleşmeye konulan birkaç maddenin uygulanmasının güvencesi olan işyeri örgütlenmelerinin yaratılması gerçekleştirilmeden bu maddeler SHP'nin iyiniyetline mi bırakılacak? İşçilerin işverenle toplantısına çağrıldığında **"Bizim işlerimiz çok, kendi işinizi kendiniz halledin"** diyen sendikacılar, yarın da **"Bizim keyfimiz yerinde, siz kendi başınızın çaresine bakın"** mı diyecekler?

İşçiler görev başına!..

"Halkın belediyesi" diyerek, bu kavramın içini boşaltanları artık iyice tanıyoruz. SHP kuyruğunda sendikacılık yapmaya kalkanları biliyoruz. Kendi mücadelemizle kazandığımız hakları, gene ancak biz koruyabiliriz. **"Kendimi her şeye hazırladım"** diyenlere **"Biz de hazırız, hodri meydan"** diyelim. Düzen partileri arasındaki çekişmenin kurbanı olmayı kabullenmeyelim. Haklarımızı almak için mücadele edelim. Sözleşmeyi kâğıt üzerinden çıkartıp, hayata geçirelim, geliştirelim.

Zeytinburnu Belediyesi
Fen ve Temizlik İşçileri

İlk Kurşun İşçilere

Baştarafı 1. Sayfada

Her savaşta savaşan en az iki taraf vardır ve herkes bir tarafı tutmak zorundadır. Şimdi işçiler için, memurlar, öğrenciler tüm demokratlar için yakıcı sorun bu savaşta hangi tarafın tutulacağı değildir. Çünkü taraflar zaten bellidir. Bu savaş namuslu-demokrat herkese çalışan işçi, memur ve tüm kesimlere karşı ilan edilmiş ve yürürlüğe konmuştur. Savaşın ilk şehitleri lastik ve Harp-İş grevlerindeki işçilerdir ve namlular şimdi herkese yönelmiş durumdadır. Bizim taraf seçmek ve savaşa hazırlanmak gibi bir lüksümüz yoktur. Yapılacak tek şey elimizdeki tüm örgütlülüklerle var olan tüm gücümüzle bulunduğumuz her yerde kendimizi savunmaktır. Kendimizi savunurken de örgütlülüğümüzü pekiştirip gücümüzü arttırmak için çaba sarfetmektir.

Kent Gıda'da tensikat

(İşçilerin Sesi - İZMİT) — "36 yaşındayım, 22 yıllık işçiyim, 3 yıldır da burada çalışıyorum. Bir ay önce toplu olarak izine ayrılmıştık, döndüğümüzde fabrikaya giremedik. Ben bu yaşımda bir daha nerede iş bulabilirim. İşveren bunca yıl bizi asgari ücretle çalıştırarak kanımızı emdi, şimdi bir kenara atıyor. Mücadele etmemiz gerekiyor, direnmemiz gerekiyor, kendimiz için olmasa bile çocuklarımız için, nasıl olsa onlar da işçi olacaklar."

Bunları söyleyen Çayırova Kent Gıda'da çalışan ve işten atılan 82 işçiden biri... Geçtiğimiz günlerde Çayırova'daki fabrikanın dışında Kartal'daki fabrikadan 3, Şişli'den de 27 işçi atılmış. Çayırova Kent Gıda Sanayii dört yıldan bu yana üretimde. Bugüne kadar 500'e yakın işçiyi asgari ücretle çalıştırmış. 1 Ocak'tan itibaren geçerli olan yeni sözleşmeyle maaşlar 650 bin liraya yükselmiş durumda. Ancak ne 650 bin liralık maaşlarını, ne sözleşme farklarını ne de yakacak paralarını alabilmişler. **"İşçi fazlalığı"** nedeniyle atılan 82 işçi de maaşlarını, farklarını ve tazminatlarını 40 gün sonra alabilecekler. İşten atılmalar sonrası gruplar halinde fabrika önünde bekleyen işçiler sendikadan yakınıyorlar. Bağlı oldukları Tek Gıda-İş Sendikası'nın işverenle ortak hareket ettiğini, atılmalarda sendikanın da parmağı olduğunu söylüyorlar. Fabrikanın önüne eylem yapmak amacıyla geldiklerini ancak atılan 82 işçiden 20-30'unun sorunlarına sahip çıktıklarını, fabrikada çalışan arkadaşlarından da bir yardım göremediklerini söylediler. **"Yarın bir gün aynı olay sizin de başınıza gelecek, Kent'in 35 yıllık tarihinde emekli olabilen işçi yoktur, bizi destekleyin"** türündeki konuşmalara rağmen içerideki sınıf kardeşlerinden herhangi bir destek göremediler.

"Bilinçlenmemiz gerekiyor, örgütlenmemiz gerekiyor, patronlar nasıl kendi çıkarları için birleşiyorlarsa, biz işçiler de, örgütlenmeliyiz, ancak böylece bir şeyler kazanabiliriz" bir işçi bunları söylerken diğerleri kafalarını sallayarak bunu onaylıyorlardı.

İzmir'de memurlar

Baştarafı 2. Sayfada

delerini bile almadan serbest bıraktı.

Bu defa eylem sırası sağlık çalışanlarına gelmişti. İzmir'deki dokuz hastanede, 15 temmuz günü tamama yakın bir katılımla yemek boykotu yapan sağlık çalışanları, **"Sendika hakkımız söke söke alırız"**, **"İşçi-memur elele genel greve!"** yazılı dövizlerle hastane içinde yürüyüş yaptılar, bordrolarını yaktılar.

Belediye memurları Büyükşehir Belediyesi önünde toplandı ve davul zurna eşliğinde halay çekti. Bine yakın memurun katıldığı eylem sırasında bordrolar yakıldı, **"657 zincirini kıralım!"**, **"Memur köle değildir!"** yazılı dövizler taşıyan memurlar sendika taleplerini dile getiren sloganlar attılar. Memurlar polis müdahale etmeden dağıldılar. Ertesi gün Demiryolları memurları Türkiye çapında yemek boykotu yaptı:

Kamu çalışanları yaptıkları eylemler sırasında halktan ve özellikle işçilerden büyük destek gördüler. Gerek fiilen eylemlere katılarak gerek gazetelere ilanlar vererek memurların yanında olduklarını gösterdiler. Başlangıçta yüzde 25'lik zammı protesto etmek amacıyla başlayan eylemler bir süredir çalışmalarını sürdüren sendika için oluşturulan koordinasyon komitesi sayesinde kısa sürede grevli toplu sözleşmeli sendika talebine dönüştü. 10 yıldır ilk kez kitlesel biçimde sokağa çıkan memurlar, güçlerini sınadılar, hedeflerini netleştirdiler, en önemlisi çalışan kitlelerin dayanışmasının güzelliğini yaşadılar...

Zirvelerle Türkiye

Ilgaz zirvesi, hükümet - siyasi partiler ve cumhurbaşkanı zirvesi, Türk-İş, TİSK ve Bakanın GAP zirvesi derken bu zirvelere yenileri eklenerek ortaklıklar devam ettiriliyor.

Karamameler zirvelerden çıkıyor. Yine bu zirvelerde sınıfa yönelik her türlü pazarlıklar yapılıyor. Buralardaki pazarlıklar, günlük yaşama inerek bedelleri çalışanlara ve bütün ülke insanına ödettiriliyor.

Zirveler tren vagonları gibi birbirini izliyor. En üstte Çankaya'nın zirvesindeki köşk, tek şef sistemiyle iç ve dış politikayı MESS'ten gelme alışkanlıklarla belirliyor. Tek şef sistemi, temel atma törenlerindeki bir başbakanı devre dışı bırakarak günlük yaşamın bir parçası halini alıyor. Çankaya'nın zirvesini diğer zirveler tamamlıyor.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut'un Türk-İş ve TİSK temsilcileriyle 20 temmuz'da Şanlıurfa'da yaptığı GAP zirvesini, 4 Ağustos'taki Yıldırım Akbulut'un katıldığı zirve izliyor.

SOMUT SONUÇ, ZİRVENİN KENDİSİDİR

Toplumsal uzlaşma, milli mutabakat, iş barışı ve uzlaşma (konsensüs) oluşturmak gibi kavramlar, zirve trafiği içerisinde hızla yıpranarak, yenileriyle değiştiriliyor. Tüm bu kavramlar baskı ve sömürünün sınıfa onaylatılması çabalarının ürünüdür. Zirveler ise, bu politikaların günlük yaşamımıza kadar uzanan araçları konumundadır. Zirve bir sonuç ilişkisidir. Zirve, tek şef sistemiyle, sömürü, baskı ve talanın bütün bir topluma kabul ettirilmesi çabalarının aracı konumuyla, işte bu politikaların açığa çıkarttığı bir ilişki biçimidir.

ISINDIRMA TURLARI

20 Temmuz'da Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut, TİSK ve Türk-İş temsilcileri Şanlıurfa'da bir araya gelerek GAP zirvesini oluşturdu. Atatürk Barajı tesislerinde gerçekleşen zirveye Türk-İş, Bölge İstişare toplantılarıyla gitti. Zirveye işçilerin taleplerini götürüyor izlenimi yaratmaya çalışan Şevket Yılmaz, bunda da başarılı olamadı.

7 saat süren zirvede 12 konu üzerinde mutabakata varıldığı açıklaması çıktı. Bu konular ise **"kaçak işçi çalıştırılmaması,"**, **"ücretten kesilen konut edindirme yardımının artırılan oranının uygulanmaması"**, kimi kurumlardan **"sigort aprim borçlarının tahsili"**, **"Şanlıurfa'da 500 yataklı bir SSK hastanesi yapılması"**, **"ilaç israfının önlenmesi için çalışmalar yapmak"**, **"sağlık tesislerinin bakım, onarım ve inşaatlarının hızlandırılması"** konularında girişimlerde bulunulması şeklinde özetlendi.

Bu zirveyi, 4 Ağustos zirvesi izledi. Başbakanlık konutunda yapılan ve 2 saat süren bu zirveye Yıldırım Akbulut da katıldı.

4 Ağustos zirvesi ise; Yıldırım Akbulut'un istikrar isteğiyle özetlenebilmekte. Yıldırım Akbulut, uzun süren grevlerden yakınarak, **"Öyle bir anlayış ortaya koymalıyız ki, Türkiye'den bunu kaldırmalıyız"** diyor. Akbulut, Ortadoğu'daki istikrarsızlık ve en son Irak - Kuveyt olayına da temas buyurarak(!), **"Birliği, beraberliği, istikrarı, kalkınmayı, güçlenmeyi sağlayabilmek içinde her kesimin temsilcilerine görevler düştüğünü vurgulamak istiyorum"** diyor.

Akbulut'un planı, Ortadoğu'daki istikrarsızlığı, ülkede istikrar sağlayarak aşmak(!), yani Ortadoğu'ya açılan kapıda **"dimdik ayakta durmak"** şeklinde. Bunun için de önce **"uzun süren grevlerin"** önüne geçmek gerekiyor. Sonrası da elbette düşünülecek(!). Akbulut, bundan sonra yapılacak olan zirvelerin de ipuçlarını veriyor.

SALDIRI GELİYOR

Yapılan bu son zirveler, kamuoyunda yıpranan zirve imajı karşısında, âlâde bir görüntü çizerek, işçi sınıfı içerisinde zirveleri olağanlaştırıp, meşrulaştırma girişimleri şeklinde belirmekte. Bunun için ısındırma turları düzenleniyor.

Bundan sonraki zirveler ise ısındırma turları şeklinde olmayabilecektir. Egemenler yeni saldırılara hazırlanırken, Türk-İş yönetimi de tüm bu politikalara yedeklenerek ortaklık sağlıyor. TİSK'in patronu Refik Baydur, Türk-İş Başkanı Şevket Yılmaz ve Teksif'te daha önceleri Şevket Yılmaz'a danışmanlık yapan Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı İmren Aykut, Eylül ayı içerisinde yeni bir zirvede buluşmak üzere ayrılıyorlar.

Gizli toplantılarla, zirvelerle saldırı geliyor. Gelmekte olan saldırının ayak sesleri bugünden duyulmakta. Onlar sonbahar saldırısına hazırlanıyor. İhanet kapıda bekliyor. O halde biz de bugünden hazırlanmalıyız. Saldırılar karşısında işyerleri birer barikat olmalı. Mevzilerimizi korurken, yeni mevziler elde etmenin kavgasını da vermeliyiz.

Haydi işyerlerine, İşyeri Komitelerine!

Halkevleri 11. Genel Kurulu

Baştarafı 3. Sayfada

Akın Birdal, **"Ülkemizde insan hakları ihlalleri hayatın her düzeyinde bir devlet politikası olarak sürdürülmektedir. Son kanun hükmünde kararname SS kanunlarıyla daha da yoğunlaştırıldığı"**'nı anlatarak konuşmasını bitirdi.

Diğer konuk konuşmacılar da işçilerin, memurların, öğrencilerin ve demokratik kitle örgütlerinin üzerindeki yıldırma, sindirme ve baskılara değinerek, mücadele edilmesi gerekliliğini anlattılar.

Halkevleri Bursa delegesi, Adalet Bakanlığı'nın cezaevlerine yönelik olarak gönderdiği son genelgeyle ilgili olarak, Bursa Cezaevi'nden gönderilen Halkevleri genel kurulunda iletilmesi istenilen mesajı okudu. Mesajı gönderen Artvin Devrimci Yol davası sanığı ve aynı zamanda Artvin Halkevi şubesi eski Başkanı Sabri Çamur, genel kurula bir çağrıda bulunuyordu:

"12 Eylül adaletsizliğinin sonucu olarak cezaevlerinde bulunan biz devrimcilere, ortadan kaldırılması gereken bu adaletsiz yargılama yetmiyormuşçasına, yeni baskılar ve yok etme yöntemleri uygulanmaya çalışılıyor. Adalet Bakanlığı'nın cezaevlerine gönderdiği yeni genelgelerle, cezaevlerinde kazanılmış birtakım insanca haklarımız yeniden gaspedilmeye çalışılmaktadır. Bunun en somut örneği Eskişehir'de yapılan hücre tipi cezaevleridir. Tutukluların tek başına hücrelerde kalacağı bu cezaevinin yapımı bitmiş, yakında biz siyasi tutukluları yollayacakları söyleniyor. Bizler cezaevlerinde yeniden dayatılan bu son baskılara karşı insanlık onurumuzu sonuna dek korumaya kararlıyız. Sizlerin de bu konuda duyarlı olmanızı, bizlere destek vermenizi bekliyoruz" diyordu.

Halkevleri tabanından söz alan Durak Soyarslan konuşmasında **"Adalet Bakanlığı tarafından cezaevlerine gönderilen son genelge, yeni baskıları, yıldırmaları ve yok etme politikalarını daha bir üst düzeyde gündeme geleceğini göstermektedir. Şimdi tüm bu sindirme, işkence, katliam anlamına gelecek bu saldırılar, dışarıdaki yani tüm devrimci, demokrat, yurtseverlerin mücadele barikatlarına çarparak geri tepmelidir. Ben insanım diyen herkesi duyarlı olmaya ve mücadele etmeye"** çağırdı.

Genel kurulda coşkuyla karşılanan bu konuşmalardan sonra, tekrar genel kurula bir atalet hâkim oldu. Diğer delegelerin konuşmaları da genel olarak ülkemizdeki baskıları, özel olarak da Halkevleri'nin karşılaştıkları sorunları dile getirmelerine rağmen, hiçbir konuşmacı tarafından, bu yaşanan sorunların nasıl aşılacağına ilişkin bir çözüm önerisi getirilmedi.

Yapılan bu konuşmalardan sonra genel kurul "seçimlerine" geçildi.

ADAYLAR KENDİ KENDİLERİNİ SEÇİYOR

159 delegesi bulunan Halkevleri genel kurulunda, tek liste dağıtıldı. Oylar kullanıldı. Sayıma geçildiğinde 72 delegenin oy kullandığı görüldü. Halkevleri'nin tüm yönetim organlarının da 70 kişiden oluştuğuna dikkat edilirse, tek listenin çıktığı genel kurulda tüm adaylar kendi kendini seçmiş oluyordu.

HALKEVLERİ DEMOKRASİ MÜCADELESİNİN NERESİNDE?

Şimdi ülkemizde iktidarıyla, muhalefeti elbirliği ederek KHK, SS kanunları çıkararak tüm toplumsal muhalefeti baskı altına almaya çalışmaktadır. Sistemin giderek açmazları derinleşmekte, sonuçları ise tüm çalışanların üzerine yıkılmaktadır. Bunca baskı, sindirme ve yıldırmalara rağmen toplumsal muhalefet kendiliğinden de olsa, sokaklara çıkmakta, haklarını aramaya, geliştirmeye ve korumaya girişmekteler.

Halkevleri şu ana kadar yükselen toplumsal muhalefeti kerhen desteklemekte. Önümüzdeki süreçte kendiliğinden de olsa yükselen toplumsal muhalefet çeşitli alanlarındaki yürütülen mücadele deneyim ve birikimlerinden dersler çıkarılarak işçilerin, komite ve konsey örgütlenmeleri, memurların sendikal haklar komisyonları gibi, Halkevcilerinde mücadele ettikleri alanların özgün yönlerini de dikkate alarak, sorunlara pratik olarak müdahale ederek, içinde yaşadıkları ve mücadele etmeye çalıştıkları alanlarda yaratıcı ve geliştirici mücadele yöntem ve araçlarını hayata geçirebildikleri ölçüde toplumsal muhalefetin önemli bir unsuru olabilecekler dir.

Yoksa, toplumsal muhalefeti kerhen desteklemekten kurtulamayacaklardır.

SHP'li başkandan grev kırıcılığı

Baştarafı 5. Sayfada

tirdiğimiz ve geliştirmek istediğimiz eylemlerde bizim önümüzde yer almak yerine yasallık maskesi altına saklanarak sürekli kaçtılar. Açız diye bağıran işçilerin emeklerinin karşılığını istemeleri yasal değilse, buradan sendika yöneticilerine soruyoruz, yasalar kimden yana çalışıyor" dediler.

1974 yılında CHP adayı olarak seçimlere giren Selami Vardar, o dönem başkanlığı sırasında "hemşehrim" diyerek birçok faşistin belediyede görev almasını sağlamıştı. Son yerel seçimlerde SHP'den aday olan Selami Vardar'ı destekleyerek seçilmesine yardımcı olan Belediye-İş Eskişehir Şube yöneticileri ki bu insanlar söz açıldığında devrimciliği demokratlığı kimseye bırakmazlar, bugün kendilerine hatırlatıldığında (son yerel seçimlerde Selami Vardar'ı desteklemenin yanlış olduğunu, bu insanlara söylenmişti) suskunluğa gömülmekten başka ellerinden bir şey gelmiyor.

İşçi sınıfının kurtuluşunu düzen partilerinde arayan, yasalaşmak için burjuvaziyle nikâh kıyan bu zihniyet işçilerin öz örgütlenmelerinin önünde de set oluşturmaktadır.

Muhatapsız grev

Baştarafı 12. Sayfada

lediyesi mi, %1 hisseye sahip Kartal Belediyesi mi, binde 1 hisse senedine sahip halk ortaklığı mı?

Bu sorunun cevabı grevin 75. gününde daha bir netleşir gibi oldu. Kartal Halk Ekmek'in Büyükşehir Belediyesi'ne kiralanması söz konusuydu ve görüşülen 10 maddeden 8 tanesinde anlaşma sağlanmıştı. Ancak işçileri çok yakından ilgilendiren iki maddede anlaşma sağlanamamıştı. Maddelerden biri, işçilerin geçmiş döneme ilişkin alacaklarını (ki bu işçi başına ortalama 700 bin TL), ikincisi isteğe bağlı çıkışlarda ihbar ve kıdem tazminatlarını kimin ödeyeceği.

Öz Gıda-İş İstanbul Şube Başkanı Abdülbaki Gülbaba, işçilere bu bilgileri verirken, işçiler "Madem öyle Büyükşehir'e yürüyelim, bizimle görüşülünceye kadar oturalım" gibi önerilerde bulundular. Bunun üzerine Gülbaba, "Bazı gelişmeleri gözardı etmemek lazım. İstanbul'da her gün vatandaş belediyeleri basıyor. Gecekonducular polisle çatışıyor. Eğer bütün bunlar onları rahatsız etmiyorsa, bizim gitmemiz de rahatsız etmez. Çoluğumuz çocuğumuzla gittik de ne oldu? Gerektiği kadar rahatsız olmuyorlar. Bunun nedeni muhatabın belli olmayışındaydı. Ama şimdi muhatap bellidir. biz gerekirse İstanbul Halk Ekmek'i de greve çıkartıp güçleri birleştiririz. 75 gündür oyalıyorlar. Gerekirse 75 gün de biz uzatırız. Artık kendimizi buna motive etmeliyiz" dedi.

Evet somut koşulların dışında ele alındığında Gülbaba'nın sözünü ettiği "güçleri birleştirme" doğru bir perspektiftir. Ne var ki yukarıda sözünü ettiğimiz hesaplar gündemdeyse "Gerekirse grevi 75 gün daha uzatmak", kararlılığı mı, yoksa dönen dolaplara destek vermeyi mi ifade eder? Hele hele sendika grev süresince neredeyse duyarsız kalmışsa, kamuoyu yaratmak doğrultusunda özel bir çabaya girmemişse, işçilerin bilincini bilemeyi bir kenara bırakalım eylemlilikleri bastırmak için ne gerekiyorsa yapmışsa kimin ekmeğine yağ sürüldüğü açıklığa kavuşmuş olmuyor mu?

Öte yandan Bayrampaşa'daki belediye seçimlerine yüklenen SHP'nin ağzında yine aynı ciklet; "Halkın yönetime katılımı", "Katılımcı belediyecilik" falan, feşmekan. İyi söylüyorsunuz, hoş söylüyorsunuz, ama yalnızca söylüyorsunuz. Ne gariptir ki, uygulamada tam da tersini yapıyorsunuz. Bunu yaparken bile ANAP'ı kötü bir şekilde taklit etmekten öteye gidemiyorsunuz. Buyrun işte Halk Ekmek. SHP'nin yönetimindeki Kartal Halk Ekmek işçileri grev süresince muhatap bulamıyorlar. Katılımcılıktan söz eden SHP, halk ortaklığını bu sürece katmıyor. Halk ortaklığı yönetimde söz sahibi bile değilken, sözleşme görüşmelerine işveren vekili olarak eski Fırıncılar Derneği Yönetim Kurulu üyesi Halk Ekmeği kapattıracağına yemin etmiş bir zat-ı muhterem katılıyor. Bırakın halk ortaklığını yönetime katmayı, Halk Ekmek işçilerini yönetime katmayı, işçiler görüşmek için aradıklarında dahi sizleri bulamıyorlar. İşçiler görüşmek için sizi aradıklarında nerelerdeydiniz? Yoksa sevimli gülüşleriniz, içi boş sözlerinizle Bayrampaşa'da oy mu topluyordunuz? Kartal Halk Ekmek işçileri biraz da öfkeyle, "Kartal değil, BAyrampaşa Halk ekmek olacaktı ki burası, bakın isteğimizin iki katını can-ı gönülden vermezler miydi?" diyorlar. Ne dersiniz?

Kartal Halk Ekmek üzerinde oynanan oyunlar bizi ister istemez geçmişe götürüyor. Tüm bunlar Yeni Çeltek, Aşkale, Hekimhan maden işçileri üzerinde oynanan oyunları hatırlatıyor. Patronların karaborsacılarla işbirliğini, maden ocaklarını kapatmaya kalkmalarını, devletin kapatma kararlarını... Ve Yeni Çeltek, Aşkale, Hekimhan maden işçilerinin onurlu mücadelelerini, işyerini kendileri yöneterek "zarar ediyor" diyerek kapısına kilit vurulmaya kalkılan ocakları işleterek yüksek "kârlar" elde etmelerini, oyunları bozmalarını, kapatma kararlarını kâğıt üzerinde bırakmalarını... Benzer oyunlar oynanıyor Halk Ekmek üzerinde. Yöneticiler ve Halk Ekmek'i rakip gören özel fırın sahipleri el

ele zarar edebiyatı yapıyor
Çeltek, Aşkale, Hekimhan
bi. Peki Halk Ekmek işçile
bozabilecek mi? Yoksa hal
korumak için kurulan bu fa
dasız kapatılacak mı? Bun
olan işçiler. İşçilerin bilinc
ğü.

Kartal Halk ekmek bugü
şen sorunlarından özelleştirm
da oldukça çarpıcı bir örne
önce kurulduğunda halk ort
sesi ile %30 paya sahipti. Ge
maye arttırımı vb.'lerine g
ce halk ortaklığının payı b
yor. Bugün şaşaalı reklam
yalara, en büyük adamların
sözlerinin ışığına kapılıp
"sahip", "ortak" olmak is
ne demeli. Payı, %30'larda
düşen halk ortaklığı yöneti
hibi değil. Kartal Halk E
"halka açılan" kurumların
gelip dayanacağı noktayı y
ney olarak orta yere koym

Toparlayacak olursak K
mek'in grev sorununu çözm
rekt devreye girmesine bağlı
li, Büyükşehir Belediyesi.
kayı da yanlarına alarak B
lediyesi ile yüzyüze gelmesi
dikanın oyalama ve yanlış
aldırış etmeden, sendikayı
konusunda hareketlendirm
Yüzyüze gelişte işçiler send
de yanlarına çekmeli. Anca
çiler olmalı. Ve hatta aileler
kulmalı. Tüm bunların ger
lerin kendi aralarında örg
bağlı. Kartal Halk Ekmek
runun çözümünden sonra
cek olan sorunları da (örn
manda işten çıkarmalar) g
lundurularak direkt devr
kalıcı bir örgütlenme biçim
lıdırlar.

"İhtiras genel kurulu"

Baştarafı 4. Sayfada

lilikleri koltuk kaygısı için kullandığı geliyordu). "Benden sonra tufan demek yanlış" diyen Simliova, "geniş tabanlı bir yönetimin" iradesine saygılı olmak gerektiğini de sözlerine ekledi.

İbrahim Eren ise olağanüstü genel kurulun oldu bitti olmadığını, kararı alanların şube başkanları ve merkez yönetim kurulu olduğunu ve kendisinin toparlayıcı bir insan olduğuna inanıldığı için genel başkanlığa aday gösterildiğini söyledi. Ve seçilecek yönetimin "geniş bir tabanı" temsil edeceğini de vurguladı.

Konuşmalarda vurguyla dile getirilen bu "geniş taban" olayı düşündürücü bir başka noktaydı. Geniş tabandan ne kastediliyordu? İşçilerin ortak iradesini temsil eden bir yönetim mi? Yoksa şube başkanlarının oturup al gülüm ver gülüm, koltuk hesabında mutabakata varması mı? Burada kastedilen (yapılan konuşmalardan da çıktığı gibi) ikincisiydi ki bunun adı "geniş tabanı temsil" değil, koltuk pazarlığını temsildi.

Olağanüstü genel kurulda kürsü, sınıf ve kitle sendikal anlayışını savunanlarca kullanılamadı. Oysa kürsü, sınıf ve kitle sendikal anlayışını açmanın, bu anlayış temelinde yanlışları ve yapılması gerekenleri ortaya koymanın bir aracı olarak kullanılmalı, yaşananlara ışık tutmalıydı. Ama bu yapılmadı. Aksine "her şey olduğu bittiye getirildi, müdahale edemedik" tavrıyla, oynanan Bizans oyunlarına, siyasi kaygılı manevralara meydan verilmiş oldu. Lüleburgaz delegasyonunun "genel kurulun gidişinin yanlış ve sağlıksız olduğu ve bu yanlışa ortak olmak istemedikleri" gerekçesiyle, salonu topluca terketmeleri debir başka hataydı. O ana kadar gereken, sağlıklı müdahale yapılamamış olsa da seçimleri boykot etmek bir tavır olarak geliştirilebilirdi. Ama bu, boykotun nedenleri, savunulan sınıf ve kitle sendikal anlayışı anlatılarak yapılır ve orta-uzun vadeli yapılması gerekenler açılarak, yaşanan genel kurulun sağlıksızlığına ortak olunmayacağı açıklanarak yapılabilirdi.

Yine, 10. genel kurulda tüzüğe konulan "işyeri örgütlenmeleri" maddesi bu genel kurulda tartışılmadı. Ve işyeri komitelerinin içinin boşaltılmasına sessiz kalındı. Çünkü tüzüğe geçirildiği haliyle işyeri komiteleri, yönetimin insiyatifine bırakılıyor ve danışma organı konumuna itilerek, işçilerin söz ve karar sahipliği ilkesi havada bırakılıyordu.

CAM İŞÇİLERİNİ YAKIN TARİHTE BİR OLAĞAN GENEL KURUL BEKLİYOR. YAŞANACAK OLAN BU KONGREDE 3. PERDENİN DE OYNANMASINA İZİN VERİLMEMELİ, OLUŞTURULACAK PROGRAMLAR VE ÇALIŞMALAR DOĞRULTUSUNDA BU GENEL KURUL, SINIFIN SENDİKAL MÜCADELESİNİ İLERİYE TAŞIYAN BİR ADIM OLABİLMELİDİR.

Cam işçilerinin önünde bir olağan genel kurul duruyor. Ve önümüzdeki süreçte sınıf ve kitle sendikasını yaratma mücadelesi veren işçilere büyük görevler düşüyor. Bu görevler, sınıf ve kitle sendikasının temel taşları olan İşyeri Komite ve Konseylerinin yaratılması ve genel kurulunda böylesi uzun vadeli bir programın bir parçası olarak görülmesi temelinde gerçekleştirilmeli. Gerçek anlamda, en geniş işçi kitlesinin iradesini temsil edecek bir yönetimin belirlenmesinin tek yolu da bu.

Bunlar Yasak...

Baştarafı 3. Sayfada

Bir muhalefet partisi olarak, ısrarla halkın hiçbir yaşamsal sorununa çare aramayarak, hatta görmezden gelerek, ülkenin üstüne çökertilmeye çalışılan kara bulutları sesiz bir tavırla onaylayıp demokrat herkesi kahrından öldürebilirsiniz.

Ya da bir başbakan olup, SHP'nin **"Kürt raporu"** üzerine; **"Kürt yok Türk var, kimi kastediyorlar. O topraklar üzerinde yaşayan herkes Türktür. Türk olmak mecburiyetindedir."** yollu demeçler verip cümle alemi gülmekten öldürebilirsiniz.

BUNLAR YASAK!..

Öldürmenin pek çok yolu olan her yerde olduğu gibi bizim ülkemizde de yaşamanın, yaşamı savunmanın pek çok yolu vardır ve bizim devletimizde bunlardan pek azı yasaklanmıştır.

Temmuz ayı boyunca, memurlar bu yollardan birini herkese öğrettiler. %25'lik zamma karşı sokaklara dökülen memurlar, sürgünlere, gözaltılara rağmen kolay kolay öldürülemeyeceklerini haykırdılar ve sendika kurma hakkı istediler.

Gecekondulular yaşama hakkını taş ve sopalarla, ateş ve barikatlarla savundular. Polis ve mafyanın kurşunlarına karşı, susuzluğun hastalığın, insanlık dışı koşulların ağır ağır işleyen yok etmesine karşı sokağa döküldüler ve yaşamın şiddetle savunulmasının yollarından birini herkese gösterdiler.

Cumhurbaşkanı Özal, Güneydoğu gezisinde **"Cehennemin dibine kadar peşlerini bırakmayacağız"** diye tehditler savururken, çevre ilçe ve köylerde çatışmalar yaşanıyor ve yıllardır ölümler
kın yaşama kavgası bir ke
yükseltiliyordu.

Yüzlerce aydın, demokr
san polisin insanları alela
ne karşı ilk defa seslerini
ların yaşama hakkını sav
İşveren - Hükümet ve
zirveler, gizli otel görüşme
çi sınıfının mücadelesinin
ye çalışırken, işçiler de haz
lanan ve Çelik-İş'in yetk
ilan edilen **"sonbahar sav**
bileniyorlar ve yaşamların
satmayacaklarını gösterme
lardı.

Öldürmenin yasaklanma
lunun olduğu her yerde, ya
nın da yasaklanmış da ols
vardır. Ölüm **"Allahın**
"Mukadderat" değildir.
savunmak için ölmenin
pek çok yolu da göze alın

Uygar

13 Ağustos'ta, 47 işçi hak
dışı işle yaptığı gerekçesiyle
netim kurulu soruşturma
turma selameti(!)" için bu
retsiz izne" çıkartıldı. 14 A
fabrika jandarma tarafınd
di ve **"izne çıkartılan"** işçi
kulmadı. Bunun üzerine 2
mü işyerine girmeyerek olay
ti. **(İşçilerin bu kararlı tavrı**
baskıya girdiği şu sıralarda

Savaşa Hayır!

Dergiler Platformu'ndan

Baştarafı

2. Geçmişte Kore savaşına uluslararası emperyalizmin çıkarları doğrultusunda giren Türkiye'yi, bugün de ABD kendi çıkarları doğrultusunda yeniden savaşa sürüklüyor. Türkiye, ABD'nin Ortadoğu'daki karakolu, jandarması olamaz. Türkiye ve Kürdistan'daki ABD üsleri kapatılmalıdır. Türkiye'nin Irak'a karşı savaşa girmesi, birçok gencin ölümünün ve sakat kalmasının dışında, zaten bunalım içinde olan ekonomiye yıkım getirecek ve bunun faturası işçi ve emekçilere çıkarılacak; emekçi kitlelerin yaşamını daha da güçleştirecek, işçi hareketinin ve emekçilerin susturulması için bahane olarak kullanılacak, sansür ve baskının gerekçesi olacaktır. Grevlerin ertelenmesi de bunun ilk örneğidir. Irak'a karşı savaşa hayır diyoruz. Bu savaş bizim savaşımız olamaz.

3. Savaş bahane edilen
su üzerindeki baskı ve so
kalarının derinleştirilece
TC'nin, ABD ve diğer emp
lerin yanında savaşa girm
da "isteksiz" görünmesi
gerçekte, sorunu Musul ve
işgali için bir fırsat olarak
diği ve bu anlamda da "gö
haleci" rolünü üstlenebile
önünde tutarak TC'nin, M
kük'ü olası işgaline hayır

4. Irak'ın Kuveyt'i işgal
bir şekilde onaylanamaz.
Kürt ulusuna soykırım uyg
ci ve militarist Saddam rej
macı politikasının ürünü
Irak ve Kuveyt işçi ve em
Kürt lusuuyla işbirliği için
rejimini devirmesiyle çözü

Sendikalar Platformu'ndan

Baştarafı 1

adı altında lastik patronları ve ABD'nin çıkarları uğruna lastik ve üslerdeki grevler durdurulmakta, şimdiden trilyonlarca liraya ulaşan fatura işçi sınıfımıza ve halkımıza çıkarılmaktadır.

Savaş tehdidi gerekçe gösterilerek TBMM'den alınan **"savaş izmi"** ile en ufak işçi ve halk hareketini dahi bastırmak için (daha öncekiler yetmiyormuş gibi) yeni baskı ve terör olanakları sunulmaktadır.

Biz Sendikalar Platformu olarak;

Emperyalizmin daha faz
sü için Türkiye'nin jandarm
sına ve bu nedenle savaş
Halkların birbirine karşı
na, Yerli yabancı tekeller
ları için yaratılan olayların
bizlere çıkarılmasına HAYI

Türk-İş'in bazı yönetici
iktidarın politikasını destek
malarını kınıyor, işçi sınıfımız
çi halkımızı bu olay karşısı
olmaya çağırıyoruz.

...rafından toplumsal muhalefet odakları değişik zaman dilimlerinde ayağa kalkarak kendi varlıklarını inkâr edilemez
...çıkarttı.

...murlar Eylemde

...ANKARA) — Hükûme-
...larına yönelik maaş zam-
...k açıklamasıyla birlikte,
...ur eylemleri de gazetele-
...alarına ve kamuoyunun
...iş oldu.

...larının yıllar itibariyle ma-
...n nominal artış, kamu ça-
...gücünde reel olarak bir ge-
...miştir. İşte bu bilinen ger-
...hükümetin kamu çalışan-
...ercesine gerçekleştirdiği
...ammı, kamu çalışanlarını
...etken oldu. Devletin me-
...rdak taşmıştı artık.
...zammını protesto eylem-
...toplu sözleşmeli sendikal
...rarak ülke düzeyinde yay-
...Bu yaygınlık yer yer kü-
...ar yansıyarak yükseldi.

...RENCİLER-TÜTÜN ...-CİZRE, NUSAYBİN ...HALKI - MEMURLAR VE...

...Mart-Nisan eylemlerini de
...ilde gelişen memur eylem-
... kitleselliğinin toplumsal
...arından biri olduğunu da

...lar toplumsal muhalefet
...nlilikleriyle birlikte orta-
...anlar toplumsal muhale-
...minler oldu. eylemler ve
...et alanların genişliği içe-
...n meskenciliğini de şaşkı-
...ün dört bir tarafında top-
...t odakları değişik zaman
...a kalkarak kendi varlık-
...mez bir şekilde açığa çı-

İşte işçiler, işte öğrenciler, işte tütün üreticileri, işte Cizre-Nusaybin, işte gecekondu halkı, işte memurlar ve işte toplumsal muhalefetin birleştirici zemini sokaklar.

MEMUR EYLEMSELLİĞİNDE ANKARA CEPHESİ

30 Haziran: Ankara'daki kamu çalışanlarından ilk tepki, **"Dünyada kamu çalışanlarının sendika hakkının olmadığı 7 ülkeden biri, Avrupa'nın ise tek ülkesiyiz"** diyen **"Ankaralı öğretmenlerden"** geldi. 30 Haziran günü Eğit-Der Ankara Şubesi'nden Kızılay Postanesi'ne kadar alkışlarla yürüyen 200 kadar **"Ankaralı öğretmen"** TBMM Başkanlığı'na çektikleri **"Çalışma koşullarımızı ve ücretimizi, grevli, toplu sözleşmeli sendikamız aracılığıyla belirlemek istiyoruz"** şeklindeki telgraflarıyla tepkilerini gösterdiler.

13 Temmuz: Bu ilk tepkinin arkasından 13 Temmuz günü, Ankara'daki tüm belediyelerde yemek boykotu geldi. Yemek boykotuna belediye işçileri de katılarak, dayanışmada bulunurlarken, kimi konuşma ve dövizlerle birlikte yemek boykotu bina dışına da taşıyordu.

16 Temmuz: Ankara'daki sağlık personelinin yürüyüş ve yemek boykotu.

17 Temmuz: Bu eylemleri Ankara genelinde 400 civarında memurun katıldığı başbakana çekilen telgraf izledi. Kızılay Postanesi'nde çekilen telgrafta, **"Verilen %25'lik zammı kabul etmiyoruz. Grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakkımızı istiyoruz"** denildi. Buna karşılık, telgrafın çekilmesinden sonra, alkış ve sloganlarla yürümek isteyen kamu çalışanları SHP milletvekillerinin yoğun gayretleriyle sessizce dağıtıldı.

25 Temmuz: Çoğunluğunu belediye memurlarının oluşturduğu 500 kişilik memur kitlesi vizite eylemi yaparak Sıhhiye'de bulunan Belediye Hastanesi önünde toplandı. Yapılan konuşmalardan sonra **"Sendika hakkımız söke söke alırız, İşçi memur elele genel greve"** sloganlarıyla yüründü. Bu eylemde 3 memur gözaltına alındı.

31 Temmuz: 28 Temmuz'da Ankara'da yapılacak olan ve 16 memur kitle örgütünün birlikte başvurusunu yaptığı mitinge izin verilmemesini protesto eden 150 kadar memur Kızılay Postanesi'nden İçişleri Bakanlığı'na çektikleri telgrafla birlikte sloganlarla yürümek istediler. Polislerin yakaladığı memurların bir kısmı tekrar polisin elinden alınırken 5 kişi de gözaltına alınıyordu.

ADI: MEMUR

Ankara'da %25'lik zam kamu çalışanlarının tümü tarafından kabul görmezken, yine büyük bir kamu çalışanı kitlesi bu itirazını eylemliliğe dönüştürememiş durumda. Kamu çalışanlarının bu büyük kitlesi, eylemlere olumlu bakmakla birlikte, uzaktan uzağa destekleme(!) ve eylemleri izleme tavrındadır.

Beklenilen maaş günü, vergi iadeleri, %25'lerle ve taksitli yaşamla aldatılmaya çalışılan kamu çalışanı, bugün için kendi örgütlülüğünü (grevli, toplu sözleşmeli sendikal hakta dahil olmak üzere) yaratmak ve geliştirmek zorunluluğuyla karşı, karşıyadır. Kamu çalışanlarının öne çıkarttıkları grevli, toplu sözleşmeli sendikal hak talebi, mücadelenin kalıcılığı ve örgütlülüğün sağlanması doğrultusundaki programlarla, somut adım ve işçi sınıfıyla bağların oluşturulmasını gerektirmektedir.

Bu gereklilik, kamu çalışanlarını, toplumsal muhalefetle birlikte daha ileri mevzilere taşıyacak olandır.

...murlarda sendika sancısı

...ayfada

**...bir yasal boşluk var. Sen-
...Ve hükümet sendika baş-
...diyor. Başvurunun redde-
...bin öğretmen sokağa çı-
...ce geniş öğretmen kitlesi-
...a talebini sahiplenmesi ge-
...arılamazsa sendika başvu-
...e bile yapılmış olsa olum-
...rebilir."**

**...öylemlerle ortaya çıkan ve
...rulmuş bir sendika kurma
...nan Kam-Sen ve resmileş-
...ayı esas alan, delegelerini
...eçimlerle oluşturan Sendi-
...yonu farklı söylemler kul-
...noktada birleşiyorlar: Her
... bağı kurma, memurların
...klerini yaratma, kararlara
...ma, onları uzun soluklu bir
...ütecek yapılanmalar için-
...bi bir anlayışları yok. Yaşlı
...ediği gibi aile içi evlilikler-
...ukları sakat oluyor.**

...urlar sendikalaşma hakkı-
...n oldu" biçiminde gerçek-
...iliyorlar. Bunun için uzun
...aktif kitle katılımlı bir mü-
...ini öğreniyorlar. Eğer bir
...ısı kurulacaksa, bunun bir-
...n valiliğe gidip başvuruda
...lik başvuruyu kabul etme-
...acılığıyla dilekçenin gönde-
... yolla gerçekleşmeyeceğini
...lelacele, memur kitlesinden
...ulan/kurulmaya çalışılan
...şimlere fazlaca güvenmiyor

...nda daha olumlu bir giri-
...nu Çalışanları Platformu'-
...n gelişip yaygınlaşma eğili-
... görüşleri ve farklı memur
...nin bir araya geldiği plat-
...likli bir eksene oturmuş de-
...n gerçek anlamda bir tem-
...taşıyıp taşımadıklarına iliş-
...farklı yaklaşımların bir ara-
...un yarattığı hantallık henüz
...Platforma katılan çeşitli der-
...n örgütlenme düzeylerinin
... sorunları, ortak mücadele
...kalanmasını ve memur kit-
...ün harekete geçirilmesini ge-
...lacele tabandan kopuk yu-
...rlara dayatılan sendika kur-
...olumlanmıyor, ancak bunun
...ecek işyeri komiteleri teme-
...tlenme ve mücadele anlayı-

şını netleştirip ortaklaştıramadığı için hantallıktan kurtulamıyor. Örneğin platformdan bağımsız, onun varlığının yadsınması anlamına da gelen belediye memurları komisyonunun sendika girişimine karşı etkili tavır alamıyor. Platformun gelişebilmesi katılan kimi grupların savunduğu işyeri komitelerinin yaratılarak kitle bağlarının kurulmasına ve bu çalışmanın sonucunda çıkacak temsilcilerle platformun yetkinleştirilebilmesine bağlı. Platform geniş memur kesimini kucaklayabildiği, kendi içinde demokratik bir işleyişi kurumlaştırabildiği oranda var olabilecek.

N'OLACAK ŞİMDİ?

On yıldır hareketsiz, tepkisiz, suskun bir yaşam biçimi sürdüren memurların ağırlıkla kendiliğinden de olsa sokağa çıkması, işyerlerinde var olan önemli bir potansiyeli açığa çıkardı. Gerçekleştirilen eylemler, memurlar arasında gelecek için özel duyarlılıklar yaratılmasını sağladı. Şimdi sorun, yaşanan acıların, eylemlerin dipsiz bir kuyuya atılan taş gibi boşa gitmemesi için, bu eylemlerin uzun vadeli bir mücadeleye basamak oluşturan tecrübe birikimi haline getirilmesi için neler yapmak gerektiği noktasında düğümleniyor. Bugün eylemlerde kazanılan moral ve güvenin yarın hayal kırıklığı ve güvensizlik haline gelmemesi, kalıcı örgütlenmeler yaratmaktan ve mücadele bilincini yükseltmekten geçiyor. Öncelikle yaşanan eylemlilik sürecinin, memur hareketinin tarihi köklerinin irdelenmesi, nasıl bir sendika, örgütlenme ve mücadele anlayışı sorularının yanıtlanması zorunlu. Kuşkusuz bu sorunların yanıtı yaşadığımız ülkenin gerçeklerinden bağımsız değil. Memurların içinde bulunduğu duyarlılığın küçük, somut başarılarla desteklenerek bilinçlilik haline dönüştürülmesi, her memuru her işyerini genel memur hareketinin yaratılmasının bir parçası haline getirilmesi önem kazanıyor. Kapalı odalarda yapılacak tartışmalarla, "sen - ben - bizim oğlan"ın yaptığı "sendika" başvurularıyla zaman yitirilmesi durumunda, dün kitlesel eylemlere yol açan memur duyarlılığının yarın hareketsizliğe, karamsarlığa **"sokağa çıktık da ne oldu"** yaklaşımına yol açması mümkün. Sürgün ve işten atmalara karşı çıkmak, sessiz kalmamak aynı zamanda eylemlerin "suçunun" memur kitlesine yüklenmesine de engel olmak anlamına gelecektir.

"İŞÇİ MEMUR ELELE"

Memur hareketi toplumun diğer kesimleriyle, işçi, sendika, öğrenci vb. her türlü muhalefet kesimiyle ilişki kurabildiği oranda toplumsal muhalefetin bir parçası haline gelebilecektir. Dayanışmanın, birlikteliğin önemi Temmuz eylemleri içinde yaygın olarak atılan "işçi memur elele" sloganında da açıkça kendini göstermektedir.

Bugüne kadar örgütsüz olan memurlar toplumun diğer kesimlerinin mücadelelerine kitlesel olarak destek olamamışlardır. Ama bugün ve yarın daha örgütlü ve deneyimli olan işçi sınıfı grevli toplu sözleşme hakkının kazanılması için yükselecek memur mücadelesine destek olmalıdır. **"Biz Mart - Nisan eylemlerini yaparken memurlar bizim için ne yaptı"** diye düşünmemeli, dünün olumsuzlukları yarına taşınmamalıdır. Unutulmamalıdır ki, ekonomik demokratik haklar için, demokrasi için verilecek mücadele işçi ve memurların birliği, zaferi daha da kolaylaştırıp yaklaştıran önemli bir etken olacaktır. Her türlü baskı ve sömürünün ortadan kaldırılması için mücadele veren işçi sınıfı, siyasi iktidar karşısında ayağa kalkan memurların mücadelesinin kendi mücadelesinin önündeki kimi engelleri belli ölçülerde de olsa açacak olan yönü görmeli ve bunu geliştirmelidir.

Önümüzdeki süreç hangi dinamiklerle gelişirse gelişsin açık olarak görülen şudur: Memurlar yıllar sonra da olsa artık sokağa çıkmışlardır. Bugün tekrar ağırlıkla bürolarına işyerlerine dönmüş olsalar da artık eski boyun eğen 657'le sınırlanan memurlar olmayacaklardır. Bugün eylemler iniş gösterse bile, yaşanılan deneyler birer tecrübe olarak kalıcılaşacak ve gelecekteki memur mücadelesine basamak oluşturacaktır. Bugün memurlar artık eski memurlar değiller. Yarın ne olacakları ise sadece ve sadece kendi güçlerine güvenerek, kendi sorunlarını çözmek için kuracakları işyeri komitelerinin örgütlenme ve mücadelesine buradan yola çıkarak, gerçek demokrasi mücadelesine verecekleri katkıların oranına bağlı. Ancak böyle kendiliğinden, derme çatma, geçici mücadeleler aşılıp, örgütlü, bilinçli, kararlı mücadele yükseltilebilir. Ancak böyle memurlar kendi kaderleri hakkında söz sahibi olabilirler.

Memur sendikası ama nasıl?

Baştarafı 2. Sayfada

soru bugün kendini küçük sorular halinde gündeme sokmaktadır. Bu tip soruların bugünden yarına ve bitmez tükenmez tartışmalar sonucunda bulunabilecek cevapları yoktur. Bu tür sorunların cevapları yaşamın, mücadelenin içinde bulunacaktır. Eğer bir hastanede tüm çalışanlar birlikte sendika kuralım diye bugünden önümüze bir ilke koyarsak yarın bu ilke hemşireler ve doktorların bir arada örgütlenmesini sağlayamayabilir ve sakatlayabilir. O zaman biz, şimdiden önümüze işkollarından başlayan ve tüm çalışanların ortak örgütlülüklerini yaratma ilkesini koymalı ve bu ilkelerin somuttaki varlığını, somut yaşamın içinde aramalıyız.

"Birileri sendika kursun biz de gidip üye oluruz" anlayışı memurların sendikalaşma hareketinin önündeki en büyük engeldir. Memurlar kimseden direktif beklemeden kendi işyerlerindeki her türlü soruna müdahale etmeli, sendikayı kurmaya buralardan başlamalıdır. Yasal bir sendika kurulmasın ıbeklemeden işyerinde fiili bir sendikanın yaratılmasının temel taşları atılmalıdır. Ve işyerlerinde böylesine canlı bağlar kurulduğunda sendika kurma çabası, yasal başvuru aşamasına geldiğinde artık fiilen var olan bir şeyin devlet tarafından resmen onayını isteyen bir formaliteden başka bir şey olmayacaktır. Böyle bir başvuruyu onaylamak istemeyen güçler ise karşılarında memurların kendi seçtikleri platformun "haydi sokağa" demesiyle Temmuz eylemlerinden kat kat fazla ve kararlı bir kitlenin örgütlü gücünü bulacaklardır. Ve şu noktayı bir kere daha vurgulamakta yarar var: Eğer biz sadece bir tabela sendikası değil, grevli-toplu sözleşmeli bir sendika hakkı istiyorsak, böyle bir sendika kararname diktatörlüğü altında yaşayan ülkemizde ancak geniş kitlelerin aktif mücadelesiyle kazanılabilir.

---

* İşyeri komitelerinin oluşturulmaları esas olarak seçim yoluyla yapılmalıdır. Ama baskı, sürgünün hüküm sürdüğü koşullarda kurulacak komitelerin dar ilişkiler ağı içinde yaratılması gerektiği ve koşullara uygun farklı biçimler aranması / ve yaratılması zorunluluğu gözardı edilmemelidir.

Basın açıklaması

Baştarafı 2. Sayfada

siz değerli basın mensuplarından destek bekliyoruz.

Bizler sendikal haklarımızı almak için mücadele verirken, Bakanlar Kurulu 22.1.1990 tarihinde 389 sayılı Kanun Hükmünde Kararname ile sözleşmeli personel uygulamasının yeni şeklini belirlemiştir. **Kamu personelinin tüm ekonomik, demokratik ve sosyal haklarını bir imza ile belirleyerek, çalışanların örgütsüz bireyler haline getirilmesi uygulamasını çağdışılık olarak değerlendiriyoruz.**

399 sayılı KHK, 233 sayılı KHK'ye göre daha bağlayıcıdır. Özellikle tarafsızlıkla ilgili 10. madde, sendikal faaliyet ve grevlerle ilgili 14. madde, izinlerle ilgili 21. madde, harcırahla ilgili 31. madde ile sicil ve başarıdeğerlendirmesi sonucunda yapılacak işlemlerle ilgili 43. madde ilk bakışta göze çarpan ve personelin elini kolunu bağlayan maddelerdir. **Bu uygulama sözleşme değil dayatmadır. Çünkü her şey tek taraflı olarak hazırlanmıştır. Çalışana sadece onaylamak kalmaktadır. Oysa sözleşme, karşılıklı olarak yapılan ve asgari müştereklerde birleşerek yapılan anlaşmadır.** Bununla da yetinilmeyerek 399 sayılı KHK çıktıktan sonra sözleşmeli personele %25'ten fazla zam yapan işyerleri, fazlalığın her an geri alınabileceğine dair taahhütname imzalattırmaktadırlar.

21. YY.'la girerken tüm dünya ülkelerinde, memur kesiminin sendikalarda örgütlü olduğu bir dönemde, ülkemizde tam tersi bir uygulamanın oturtulmaya çalışılması, antidemokratik bir olaydır. Bu uygulamanın kaldırılması için; muhalefet partilerine, sendikalara, demokratik kitle örgütlerine ve tüm çalışanlara önemli görevler düşmektedir.

Kamu kesiminde çalışan memurlar, iktidarların elemanı gibi her iktidar değiştiğinde haksız atamalar, terfiler ve sürgünlerle karşı karşıyadır. Sürgün olayları tüm kamu kesiminde (PTT, Maliye, Demiryolları, Sağlık vb.) somut örnekleriyle alabildiğine yaşanmıştır ve yaşanmaktadır. Bu haksızlıkların önlenmesi, memurların kendi aralarında seçecekleri bir kurul tarafından bu tür işlemlerin yapılması ile mümkündür. **Kamu kuruluşlarında personel yönetmelikleri çerçevesinde işleyen, yanlı ve taraflı kararlar veren Disiplin Kurullarının demokratikleştirilmesini ve gerektiğinde memurların bağımsız mahkemelerce yargılanmalarının sağlanmasını istiyoruz.**

1990 yılı bütçesi ile açıklanan memurlara kira yardımı taslağındaki haksızlıklar, hangi mantıkla açıklanabilir? Evli olup olmadığına bakılmaksızın, hizmet yılı, derece gibi sınırlandırmalarla anayasanın eşitlik ilkesine aykırı düşen uygulamalarla bir yere varılamayacağı açıktır. Ve en önemlisi kira yardımının yardım adı altında değil, maaşa eklenen bir artış olarak verilmesidir. Çünkü yardım adı altında verilen ödenek her zaman kaldırılabilir. **Ayrıca derece ve hizmet yılı gözetilmeksizin her kesimdeki ve her kademedeki memura net 500.000.— TL kira yardımı yapılmalı ve bu yardım oranı her yıl yaşam koşullarına göre arttırılmalıdır.**

Bizler insan hak ve özgürlüklerine, demokrasiye inanan kamu çalışanları olarak ülkemizde yaşanan son olaylara duyarlıyız.

Bu nedenle;

— Yeniçeltek'de maden işçilerinin canlarını malzemeden daha değersiz gören, onları bile bile ölüme gönderen,

— Ege'de tütün emekçilerinin emeğinin değerini alamadıklarından dolayı yaptıkları protestoları kolluk kuvvetleri ve gözaltılarla bastırmaya çalışan,

— Irak'tan sığınmacı olarak ülkemize gelen peşmergelerin basına da yansıyan zehirlenme olaylarını,

— Ve son örneğinde olduğu gibi değerli bilim adamı ve demokrasi savunucusu Prof. Dr. Muammer Aksoy'un katledilmesini, insanlık dışı olaylar olarak görüyor ve kınıyoruz.

Bizler Sendikal Haklar Koordinasyon Komisyonu'nu destekleyenler olarak kamuda görevli memurların; ücret artışı, atama, terfi, sürgün, sosyal haklar, kira yardımı, kreş, eğitim, izin, sağlık, emeklilik vb. sorunlarının grevli, toplu sözleşmeli sendikal hak mücadelesiyle sonuçlanacağına inanıyoruz.

Kamuoyuna saygı ile duyurulur.

Ramazan Çavdar (Eğit-Der Beykoz Şb. Yön. Kr. üyesi), İsmail Sarıoğlu (Eğit-Der İst. Şb. saymanı), Bedirhan Samur (Eğit-Der Ümraniye Şb. Bşk.), Dr. Şükrü Güner (İst. Tabipler Odası Gn. Skr.), Dr. Celal Yıldırım (Diş Hekimleri Odası Gen. Sek.), Orhan Cihan (İst. Eczacılar Odası Yön. Kr. üyesi), Ayşen Dönmez (DYFM-Der Gen. Saymanı), Kamil Özalp (Teknik Sağlık Men. Dr. İst. Şb. Bşk.), Vahit Genç (Türkiye Ziraatçiler Der. Yön. Kur. Üyesi), Hüseyin Özen (Maliye Çalışanları Yard. ve Day. Der. Yön. Kur. Bşk.), Atillâ Kaya (Biologlar Der. İst. İl Temsilcisi), Vahit Gören (Belediye Memurları Sendikal Çalışmaları Yürütme Komisyon Bşk.), Mehmet Özaltın (Teknik Elemanlar Der.), Hasan Akalın (İst. TMMOB İst. İl Koordinasyon Temsilcisi), İsmail Çınar (PTT ÇAYAD Yön. Kur. Üyesi), Sati Taş (Türk Hem. Der. İst. şb. Yön. Kr. üyesi)

Şimdi daha güçlüyüz

Baştarafı 2. Sayfada

Kısaca bunları özetledikten sonra;

Memurların tarihi anlamda bir mücadele geleneklerinin olmamasına, memurların sınıfsal bir nitelik taşımamasına, kendi geleceklerini kurtarma kaygısıyla düzen içi çözümleri tercih etme eğiliminde bulunmalarına ve var olan yasaklara rağmen, toplumsal muhalefetin bir parçası olan memurlar da mücadelede yer aldılar ama nasıl?

Merkezi bir örgütlülüğe dayanmayarak gerçekleşen eylemler İstanbul'dan başlayıp diğer illere yayılırken bütün bunlar birbirinden kopuk olarak gerçekleşti. Birbirinden kopuk da olsa, devrimci ve demokrat insanların önderliğindeki bu eylemler yayıldı ve yaygınlaştı. Ve yaşanan bu kısa süreç kafalarımızda birçok soru işareti bırakırken bize eksikliklerimizi de gösterdi.

İŞYERİMİZDE NASIL ÖRGÜTLENDİK

%25'lik zamları protesto etmek, sendikal hakları kazanmak ve toplumsal muhalefeti geliştirme mücadelesinde biz de yerimizi aldık. Rüşvetle sadaka almama, onursuzluğu reddetme, çocuklarımıza onurlu bir yaşam sunmak için mücadeleye girdik. Toplu sözleşme masasında grev hakkımızla birlikte, sadaka için değil, hakkımızı söke söke almak, söz, yetki ve karar sahibi olmak için yasaklara baskılara rağmen en genelinde kamu çalışanlarının taleplerini gerçekleştirebilme mücadelesinde yerimizi aldık.

Gerçekleştirdiğimiz eylemliliğin en önemli özelliklerinden birisi 12 Eylül'den sonra ilk kez böyle bir eylemin olmasıydı.

İşyerimizde toplam 1700 kişi 40 ayrı birimde çalışmaktadır. Diğer işyerlerindeki memurların hareketliliği ve zamların %25 olarak açıklanması üzerine, daha önceden birbiriyle ilişki içinde olan 10-15 arkadaş olarak bizlerin de bir şeyler yapması gerektiğine karar verdik. Bu duyarlı arkadaşların çalışmalarıyla süreç şöyle gelişti:

%25'lik zammı protesto etmekle grevli, toplu sözleşmeli sendika mücadelesini yükseltmek için işyerimizde yemek boykotu kararı aldık. Bu karar doğrultusunda ulaşabildiğimiz her birimden bir arkadaşa kendi biriminde bu eylemin duyurusunu yapmasını söyledik. Bunun dışında daha genelde bir propaganda, afişleme ve bildiri çalışması yapıldı. Tabii bütün bunların sayıları 10'u geçmeyen devrimci - demokrat arkadaşların çabalarıyla yapmaya çalıştık. Bu süreçte birçok dürüst demokrat insanla diyalog ve iletişim sağladık, tanıştık.

Böyle bir çalışmayla eyleme katılım oranı %60 civarında gerçekleşti. Tabii övünülecek bir başarı değildi. Ama iyi bir başlangıç sayılabilirdi.

Eylem süresinde, bütün çabalarımıza rağmen çalışanların bir kısmına ya ulaşamadık ya da yeterli şekilde anlatma fırsatı bulamadık. Bazı arkadaşlar eylemi önce seyredip, sonra katıldılar. Bazıları dışarıdan alkışlarla desteklediler. Yaşanan bu ilk eylemimizde örgütlülüğün önemini bir kez daha gördük.

Bu arada cuma günü gerçekleşen eylemimize, cuma namazına giderken çağrıladığımız 20-25 kişilik bir arkadaş grubunun namazdan vazgeçerek eyleme katılma duyarlılığı bizi ayrıca sevindirdi. Bu arkadaşların "Bunlar gericidir. Nasıl olsa eyleme gelmezler" gibi yanlış bir mantıkla eylemden haberdar edilmediklerini öğrenmemiz herkesle yeterli iletişimde olamadığımızı gösterdi.

Eylem sonrasında idare tarafından geniş bir saldırı ve yıldırma kampanyası başlatıldı. Sindirilmek, korkutulmak isteniyorduk. **"Soruşturmalar açıldı, eyleme katılanlar tespit edildi, işten atılacaklar"** gibisinden söylentiler yaygınlaştı.

Bu durum karşısında örgütsüzlüğümüze rağmen biz de boş durmadık. Saldırıyı göğüslemek, insanlara sahip çıkmak ve güven vermek zorundaydık. Kısa bir toplantıdan sonra şu kararı aldık: "Demokratik ve ekonomik talepleri dile getirmek bizim hakkımızdır. Bizim dışımızda verilen kararları protesto etmek suç değil bir sorumluluktur. Eğer buna suç deniliyorsa, bu suça biz de iştirak ettik" şeklinde bir dilekçe toplamaya başladık. Bunun üzerine idare geri adım atmak zorunda kaldı. Gözdağı, korkutma, sindirme çabaları boşa çıktı. Arkadaşlarımızın birbirine güveni daha da arttı.

Bütün bu gelişmelerden sonra, süreçte öne çıkan, duyarlı arkadaşlarımızla bir değerlendirme toplantısı yaptık. Eksikliklerimizi tespit edip, sürekli bir örgütlülük sağlamak için aşağıdaki kararları aldık.

Önce sağlıklı ve kalıcı bir örgütlenme yaratmak için yöntem tespiti yaptık. Bu doğrultuda bulunduğumuz işyerinin konumunu ve özelliklerini de değerlendirerek şöyle bir örgütlenme modeli tespit ettik:

1) 40 ayrı birimden birer temsilci tespit etmek. (Şu anda 38 birimden temsilci arkadaşlar belirlenmiş durumda.) Bu temsilci arkadaşlar kendi birimlerinde örgütlenmenin daha da yükseltilmesi için çalışırken, bu çalışmaları da seçilen Koordinasyon Kurulu ile ilişkili olarak yürütecek.

2) Birim temsilcileri tarafından seçilen 5 kişilik bir Koordinasyon Kurulu oluşturduk. Bu kurul birimlerden ve diğer komisyonlardan gelen bilgileri değerlendirecek, durum tespiti yapacak, bu konuda çalışanları bilgilendirecek.

3) Dört kişilik bir mali komisyon oluşturduk. Her ay belirli bir aidat toplanacak ve bir fon oluşturulacak.

4) Altı kişilik bir arşivleme, basın ve hukuk komisyonu oluşturduk.

5) İki kişilik bir propaganda, ajitasyon ve yazı kurulu komisyonu belirledik.

6) İki arkadaşımıza işyerimizdeki memurlar dışındaki kitleyle iletişim kurma görevi verdik.

7) İki arkadaşımız ise diğer memurlarla ilişkimizi sağlamak üzere dış ilişkileri yürütmekten sorumlu.

Her komisyon ayrı ayrı kendi çalışmasını sürdürürken, düzenlenecek periyodik toplantılarla da çalışmaları hakkında bilgi verecekler. Ayrıca birim sorumluları kendi birimlerine ilişkin değerlendirmeleri ve toplantılar hakkındaki bilgileri komiteye aktaracaklardır.

Mevcut örgütlenme düzeyimizle istediğimiz an 400-450 kişi ile iletişim sağlayabilecek durumdayız. Ve diyoruz ki şimdi daha örgütlüyüz, daha güçlüyüz.

Hiç vakit geçirmeden işyeri örgütlenmelerimizi yaratarak, bu örgütlenmeler üzerinde yükselen kamu çalışanlarının merkezi örgütlülüğünü gerçekleştirelim.

YAŞASIN ÖRGÜTLÜ SENDİKAL HAKLAR MÜCADELEMİZ!..
EGEMEN SINIFLAR TEK TİP MEMUR YARATAMAYACAKLAR!..
SENDİKA HAKKIMIZ ENGELLENEMEZ!
KAHROLSUN FAŞİZM, YAŞASIN MÜCADELEMİZ!..

Bir Grup Devrimci Kamu Çalışanı

İŞÇİLERİN SESİ

Sahibi: Çetin UYGUR
Yazı İşl. Md.: Soner KIZILKAYA
Üretenler: Çetin UYGUR, Füsun DEMİRALP, Aytimur DOĞAN, Soner KIZILKAYA, Behzat TAŞ, Ali ATEŞOĞULLARI, Volkan YARAŞIR, Meral ASLANKAYA, Ülfet TAYLI, İ. Hakkı ORTAKÖY, Naci ALPKAN, Selman SEZER, Hüsamettin AYTAŞ, Yaşar KAMBUR ve işyerlerinden işçiler.
Yazışma Adresi: Prof. K. İsmail Gürkan Cad. 3/5 Hüdaverdi Apt. Cağaloğlu-İSTANBUL Tel: 528 16 73
Dayanışma ve Abone Ödemeleri: Yapı Kredi Bankası Çağlayan Şb.
TL. Hesap No: 12096-6
Döviz Hesap No: 620 328-5
Ankara Bürosu: Adakale Sk. No: 16/6 Yenişehir
İzmit Bürosu: Demiryolu Cad. Yeni Çamlı İşhanı No: 142 K.4
Adana Bürosu: İnönü Cad. Aydın İş Hanı Kat: 5 No: 63
İzmir Bürosu: Kurtuluş ... Mah. 842 Sk. No: 9 Konak
Eskişehir Bürosu: Hürriyet Mah. 2 Eylül Cad. No: 35/4
Dizgi: Klasik Ajans
Baskı: ... Matbaası

• Good-Year, Pirelli, Brisa'da yapılan oylamada "greve devam" diyen işçiler, eylemlerinin söz ve kararına katıldıklarını ve grevlere sonuna kadar sahip çıktıklarını bir kere daha ispatlamışlardı. Ancak hükümet ve işverenler, işçilerin söz/karar hakkını tanımadı.

Lastik grevine darbe

(İşçilerin Sesi-İzmit) — İzmit/Adapazarı'nda kurulu olan Good-Year, Pirelli, Brisa'da mart ayında başlayan grevler, birçok gelişmelerden sonra Bakanlar Kurulu'nun "milli güvenlik" gerekçesi ile 60 gün ertelenerek sona erdirildi.

Grevden önce sendika ve işverenler arasındaki görüşmeler saat başına istenen ücret oranında kilitlenmişti. İşçiler ve sendika tarafında 13 bin lira olarak belirlenen zam talebine, Kiplas işverenleri 3600 lira vermeyi önererek yanıt vermişlerdi. Sendika işçilerin talebini saat başına 9 bin liraya kadar indirmiş, ama işverenler 6 bin liradan yukarı çıkmamışlardı. Grev tam bu noktada başlamıştı.

Kurban Bayramı öncesi Kiplas ile Laspetkim-İş arasındaki görüşmelerde ücretlerde saat başına 7400 lira olarak anlaşma sağlanmıştı. Ama işveren bu zam oranı yanında üç tane de idari maddenin kabulü noktasında dayatmıştı.

Bunlar;

1- Mütahit elemanların üretimde çalıştırılması;

2- Senelik izinin yaz aylarında değil, 12 ayın herhangi birinde kullanılması;

3- İşçilerin, fabrikaların herhangi birinde ya da herhangi bir bölümünde çalıştırılmasının işverenin tasarrufuna bırakılması;

Bu anlaşma maddeleri bayram öncesi işçilere sunulduğunda, işçiler, idari maddeler nedeniyle anlaşmayı fazlaca tartışmadan protesto ettiler ve idari maddeleri kabul etmeyeceklerini açıkladılar.

Bayram sonrasında Kiplas bu idari maddeleri geri çekerek Laspetkim-İş'le anlaştığı saat ücreti artışını tekrar gündeme getirdi. Laspetkim-İş tüzüğünün amir hükmü gereğince her maddeyi işçilere sormak ve onaylatmak zorunda olduğundan dolayı, bu ücret zammı tekrar işçilerin onayına sunuldu...

18 Temmuz günü Adapazarı'nda yapılan oylamaya İzmit Good-Year işçisi de katıldı. Yapılan oylamada 200 işçi grev bitsin derken, 800 işçi "Biz aylardır bin lira için mi grevdeyiz?" diyerek greve devam kararı yönünde oy kullandı.

Bu sonuç hem sendikayı hem de işverenleri rahatsız etti. Genel merkezler düzeyinde anlaşmaya varan sendika ve işverenler, işçilerin olumsuz yönde oy kullanmalarını garipsediler, kararın bozulması için çaba gösterdiler. Laspetkim-İş Genel Başkanı Vahdettin Karabay, oylamadan yarım saat sonra, bazı kişilerin çift el kaldırdığı gerekçesiyle oylamayı yeniletti. Ama sonuç aynı çıktı. Kiplas Genel Başkanı ise yayımladığı basın açıklamasında "Bu oylamalara işçinin tamamı katılamamış ve işçilikle ilgisi olmayan kişilerin ağırlıkta olduğu gözlenmiştir." diyerek hazımsızlığını ifade etti. Good-Year'da görüştüğümüz bir işçi "Başkan sanki sözleşmeyi imzalamış gibi görünüyor. Yoksa bizi saatlerce bu sıcak altında bekletip tekrar tekrar oylama yaptırmazdı" diyerek şüphelerini ifade ediyor ve ekliyordu: "Biz ayda 2 milyon lira elimize geçecek şekilde para istiyoruz. Bunu Kiplas da, Laspetkim-İş de bilsin." Good-Year'daki bu oylamadan sonra Pirelli ve Brisa'da yapılan oylamalarda da greve devam kararı çıktı.

İşçilerin ayda ortalama 2 milyon lira net ücret istemelerine karşılık olarak Kiplas Genel Başkanı ve üyesi lastik fabrika yöneticilerinin yaptığı basın açıklamasında, lastik sanayiinin ihracattaki yeri, başka ülkelerdeki lastik ürünleriyle rekabet şansı, işçi başına verimlilik ve işçi başına ücret konularında bir dizi istatistik sıraladılar ve "lastik sanayinin 55 milyon TL/yıl rakamının üstüne çıkma imkanı" kalmadığı belirtildi. Bu rakamlara göre lastik sanayi ulaşabildiği en yüksek rakamları "çalışma barışı" için vermek gayretinde olduğunu beyan eden işverenler, fahiş ücret zamlarını bir sanayi darboğazına gidişin etkeni olarak göstermeye çalıştılar.

İşverenler, dış pazarlardaki rekabetin ödedikleri stopaj ve vergilerin, enflasyon oranının, işçi başına düşen verimliliğin sorumlusu işçi ücretleriymişçesine, işçilerin istedikleri ücretleri vermeme konusunda çaba göstermeye devam ediyor. Basın açıklamaları yapıyor, sendikayı kullanmaya çalışıyor. Ama mart ayından beri, özveri ve kararlılıkla grevde olan lastik işçileri isteklerini almadan grevden vazgeçmeyeceklerini açıkça belirtiyorlar.

Lastik grevlerin, işçilerin, sendikanın her türlü kararına katılma konusundaki uygulamaların önemi ve gerekliliği bir kere daha ön plana çıkarırken, işçilerin söz ve **kararına katıldıkları her türlü eyleme sonuna kadar sahip çıktıkları da bir kere daha ispatlanıyor.**

4 Ağustos ve 6 Ağustos tarihli Sabah gazetelerinde Kiplas'ın bir ilanı ve lastik greviyle ilgili işveren kaynaklı bir haber yeraldı. Bu habere göre grevci işçilerin talepleri, "Avrupa ülkelerinin bazılarındaki işçi maliyetiyle eşit duruma gelmiş, bazı ülkelerinkini aşmıştı ve yabancı lastikçilerin Türkiye'den kaçma durumu söz konusuydu." Aynı haber Laspetkim-İş Sendikası genel merkez yöneticileri tarafından da doğrulanıyordu.

Bütün bunlar iki olguyu gösteriyordu. Birincisi, yakında yapılacak olan grev oylamasının sendika tüzüğünde yazıldığı gibi açık olarak değil, gizli olarak yapılması ve bu oylamadan greve hayır yönünde karar çıkması için işverenler işçileri fabrikaları kapatmakla tehdit ediyorlar ve de böylece grevlere destek olan esnaf ve çevre halkının işçilere karşı bir tutum almasını sağlanmaya çalışılıyor. İkincisi de konuştuğumuz bir işçinin de belirttiği gibi "Sözümona işçi sendikası olan Laspetkim-İş yöneticileri işçilerin iradelerine rağmen işverenlerle anlaşmış görünüyor."

Tüm bu gelişmelerden sonra nihayet Ortadoğu'daki gelişmeler nedeni ile grevler ertelenerek işçiler işbaşı yaptırıldı. Bu duruma gerekçe olarak ileri sürülen ise, askeri araçlar için yapılacak lastik üretimidir. Oysa, acil gerekli olduğu söylenen uçak lastiği bu fabrikalarda üretilmemektedir. Diğer lastik çeşitlerinde ise bir sıkıntının yaşanmadığı bizzat KİPLAS tadan açıklanmaktadır.

Bu durum; grev ertelemesinin hiçbir haklı gerekçesinin olmadığını gösterdiği gibi "savaş hali" gerekçesiyle işçilere yönelik saldırıların ilk uygulamalarıdır. Erteleme kararından sonra işçilerin ve sendikanın "işbaşı yapacağız, ama üretmeyeceğiz" kararını, sendikanın bir gün sonra değiştirmesi ve "üretim yapılacak" biçimine dönüştürülmesi işçiler tarafından tepki ile karşılanmıştır. Bütün bunları yaşayan işçiler, lastik grevlerinde birçok gerçekliği yalın bir şekilde gördüler, yaşadılar ve yaşıyorlar... Şimdi sıra bunları bilince çıkararak, bunun gereklerinin yerine getirilmesi doğrultusunda pratik adımları atmalarında odaklanmaktadır.

SEK'te grev herşeye rağmen başla

10 Ağustos sabahı, radyolar Lastik ve Harb-İş grevlerinin Bakanlar Kurulu kararı ile ertelendiğini haber verirken, 26 Haziran'da ertelenen SEK grevi Danıştay kararıyla başladı.

SEK'te 37 işyerinde çalışan 1680 işçiyi temsilen Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş'le işveren arasındaki toplusözleşme görüşmeleri bu yılın 11 Şubat'ta başlamış ve bir anlaşma sağlanamamıştı. Sendika 26 Haziran için grev kararı astı. Aynı gün Bakanlar Kurulu da SEK grevinin "**genel sağlığı bozacağı**" gerekçesiyle erteleme kararı çıkardı. Sonra Danıştay erteleme kararını yersiz buldu ve SEK işçileri savaş haberlerinin her yanı sardığı bu Ağustos sıcağında greve çıktılar.

Sabahın erken saatlerinde grev yerlerinde toplanan işçiler, her şeye rağmen greve çıkmak v grevi haklarını alana kadar sürdürmeye kararlıydılar. Çünkü grevi sürdürme dışında başka hiçbir çıkar yolları yoktu. 20 yıllık işçinin eline geçen para "sefalet ücreti" diye nitelenen asgari ücretin bile altındaydı. 20 senelik ustabaşı Ahmet Savaş'ın eline 315 bin lira, bu para 11-12 saatlik çalışma karşısında alınan mesaiyle 450-500 bin civarına yükseliyordu ve paranın içinde bütün sosyal haklar vardı.

İşçilerin çoğunluğu evliydi, çoluk çocukları vardı. 200-300 bin lira kira ödeyenler vardı. Bir işçi "**Dün karpuz aldım**" diyordu, "**5.500 lira tuttu, oysa benim yevmiyem 5000 lirayı bile bulmuyor**". "**Nasıl geçiniyorlardı bu parayla?**" "**Geçinemiyoruz ki**" diyorlardı işçiler. Kiminin eşi, kiminin çocukları da çalışıyor ve sadece "**sürünebiliyor**"lardı.

5 yıldır işçilik yapan Kezban Güzel diğer kadın işçiler gibi paketleme bölümünde çalışıyordu. Sosyal haklar dahil 280 bin lira alıyordu. Biri yirmi yaşında 4 çocuğu vardı ve fabrika işçisi olan eşi işten atıldığı için bu parayla bütün evi geçindirmeye çalışıyordu.

Kadın işçiler gerekirse kendilerine araba boşaltma işi bile yaptırtıldığını söylüyor ve toplusözleşme taslağında kreş gibi bir isteğin yer almasını hiç düşünmediklerini söylüyorlardı...

SEK işçileri en az 1.5 milyon lira ücret istiyorlardı. Bu isteklerini sendikanın kendilerine toplusözleşme görüşmelerinden önce dağıttığı formlara yazmışlardı. Ama daha sonra formlara yazdıkları isteklerin ne kadarının toplu sözleşme taslağına geçtiğini bilmiyorlardı. Ne işçiler sormuştu ne de sendika onlara bu konuda bir açıklama yapmıştı.

İşyeri baştemsilcisi Asim Kaya toplu sözleşmelerde 9950 lira yövmiye istediklerini en az belediye işçilerinin aldıkları kadar almak istediklerini söyledi. İşveren ise ikramiye ve sosyal haklar dahil 670 bin lira teklif etmişti.

İşçilerin hükümetin grevi ertelemesini SEK'in özel şirketlere peşkeş çekilmesine bağlıyorlardı. "**Bizi korkutmaya direnişimizi kırmaya çalışıyorlar. Böylece bizi daha çok sömürmeye, sömüremezlerse de fabrikayı greve sürükleyip piyasayı özel süt işletmelerinin almasına çabalıyorlar**" diyorlardı. İşçiler sabah ertelenen grevlerle Irak-Kuveyt savaşı arasında bağlantı kuruyorlar ve "savaş bahane edilerek bizi ezmeye çalışıyorlar" diyorlardı. "Bu arada Türkiye'de Amerika'ya peşkeş çekiliyor" du.

Grev pankartının asılması öncesi konuşma yapan Öz Gıda-İş Marmara Bölgesi Başkanı Halil Akay, Türk-İş'in kamu çalışanlarını hükümete sattığına değiniyor ve

"**bizi de Türk-İş'le hüküme**[...]
koşullara mecbur etmeye [...]
"**Biz işçilerin noteri değiliz**[...]
ya uymayacağız" diyordu [...]
teklif bariz koşulların teklif[...]
di grev var. Eski teklif iptal [...]
teklifi grevimiz işçi sınıfın[...]
yanışması belirleyecektir. İş[...]
ye rağmen, Güvenlik Kuru[...]
na rağmen direnecek ve ha[...]
ke alacaktır" diyordu. SE[...]
günler bekliyor, ama onlar [...]
rı boyunca zor günler yaşa[...]

Radyodan lastik ve Harb-İş grevlerinin ertelendiği haberi verilirken, SEK işçileri buruk bir [...] ertelenen grevlerinin pankartını asmaya hazırlanıyordu.

• Ordu Soya İşçileri:

Biz varsak

(İşçilerin Sesi - ORDU) — Ordu'da kurulu, 202 işçinin çalıştığı Soya Fabrikası'nda grev kararı alındı. İşçilerin çoğunluğunun aldığı grev kararının uygulamaya sokulması için Tek Gıda-İş Genel Merkezi'nin tebligatı bekleniyor.

Tek Gıda-İş Ordu Şube Başkanı, taleplere ilişkin şunlarısöyledi: "**Ortalama olarak 750 bin TL net aylık istenmektedir. Bu ücret aslında yaşam standartlarının çok altındadır. Ama fabrikanın özel konumundan kaynaklanıyor. 750 bin lira istedik çünkü fabrika ancak bunu karşılayabilmektedir. Çünkü fabrika geri teknoloji ile çalışmakta olup, eskidir. Kapasitesi düşüktür, üretim hacmi düşüktür. Yani işçilerin gerçek ücretlerini karşılayamaz konumda olduğu için 750 bin TL istenmiştir. İşverenin teklifi ise 225 bin asgari ücretin üzerine %60 zam. Daha önce Soya işçileri 300 bin net ve sosyal yardım alıyordu. Bizim önerilerimize karşın işverenen reel bir artış önermemesi sonucu anlaşma sağlanamamıştır. Ve 31.7.1990 tarihinde yapılan grev oylamasında işçilerin çoğunluğu "greve evet" oyu verdi. Oylama sonucu grev kesinleşti, ancak Tek Gıda-İş Genel Merkezinin tebligatını bekliyoruz.**"

Tek Gıda-İş Şube Başk[...]
mitesinin olup olmadığın[...]
şu yanıt ıaldık: "**Soya fab**[...]
kili sendika' işçilerin kend[...]
lar işçi arkadaşlarla birlik[...]
202 işçi var ve herkes birbi[...]
kararlar hep birlikte alın[...]
içimizde disiplin, sağlık v[...]
mevcut."

Soya işçileri de şube ba[...]
diklerini onaylıyor ve "**B**[...]
ka var, biz varsak sendik[...]
zı alacağız, kararlayız" d[...]
"**İşçilerle sendikanın k**[...]
alması" oldukça olumlu.[...]
nın yetkili olduğu tek işye[...]
sı ve üye sayısı sadece 202.[...]
du Şubesi'ne yeni işyerler[...]
bu durum sürebilecek m[...]
ve **karar sahipliği**" ilkesini[...]
desini sendika yönetimle[...]
anlayışını, iyi niyetlere ter[...]
venceye almak gerekmez[...]
"**dönemsellikten**" ve "**k**[...]
yiciliğinden" çıkartmanın[...]
mite ve konseylerini örgü[...]
larda örgütlenmektedir.

Kartal Halk Ekmek'te işçiler görüşecek yetkili bulan[...]

Muhatapsız gr[...]

- *Yaklaşık 2.5 aydır süren Kartal Halk Ekmek grevi çıkar çatışmalarına, ayak oyunl[...] oluyor. Çıkarları zedelenen özel fırın sahipleri Kartal Halk Ekmek'i kapattırabile[...]*
- *Yıllar önce Yeni Çeltek, Aşkale, Hekimhan'da yaşanan çıkar çatışmalarını, patro[...] borsacıların işbirliğini hatırlatıyor. Geçmişte maden işçilerin "Biz üretiyoruz, biz yö[...] yerek işyerlerine sahip çıkışları, bugün Kartal Halk Ekmek'te yaşanacak mı?*

Sessiz sedasız süren Kartal Halk Ekmek grevinin 75. gününde grevci işçileri ziyaret ettik. Gördük ki, Öz Gıda-İş'e üye grevci işçilerin sabrı tükenmiş. "Bitsin artık bu grev" diyorlar. "Bizim taleplerimiz belediye işçilerine verilenin de çok altında, niye bitmiyor?" diye soruyorlar. Ne var ki, Halk Ekmek üzerine oynanan oyunları pek göremiyorlar. Kiralama, Fırıncılar Derneği, SHP, Öz Gıda-İş, muhatapsız grev... Bunları dile getiriyorlar da, parçaları birleştirip bütünün anlamını yakalayamıyorlar.

Kartal Halk Ekmek Fabrikası 1980'den önce, fırıncıların kendi aralarında birleşerek ekmek fiyatlarını keyfi bir şekilde belirlemesi karşısında halkın çıkarlarını korumak için kuruldu. %40'a varan ucuzluğu ve kalitesiyle üretimi yüz bin dolayına yükseldi. Ayrıca halk ortaklığı 400 üye ile %30 hisseye sahipti.

1980 kara Eylül'ünden sonra askeri yönetimin bir albayı fabrika müdürü atamasıyla birlikte, işçiler üzerinde baskılar yoğunlaştı, dengeler fabrika aleyhine değişmeye başladı. İşçilerin kararlı mücadelesi sonucu yönetim geri adım attı.

Belediyelerde ANAP dönemi, Kartal Halk Ekmek üzerinde yeni çıkar çatışmaları dönemi oldu. ÜGD'li yönetimin kendi arasında süren "talan" mücadelesini ANAP'lı belediye başkanının bir hemşehrisi kazandı. Yeni müdürün ilk icraatı fabrikayı "solculardan ve doğululardan" demizlemek oldu. Temizlik maddesi olarak ihbar, dayak, silah vb.'yi kullandı. Derken SHP'nin belediyelerin başına geçmesiyle yırtık papuçla geldiği makamından, milyarlık mal varlığı ve Halk ekmeği 650 milyon borçla teslim ederek ayrıldı.

SHP'li yöneticiler hesap soracağız dediler. İlk genel müdür baklayı ağzından çıkardı, "Benim için devrimcisi de bir, faşisti de bir". Bir diğer genel müdür ne hikmetse yolsuzluk gerekçesiyle görevden alındı...

Bu hikâye böyle sürüp gidiyor, gelelim greve...

8 ay önce başlayan toplu sözleşme görüşmelerine işçiler 600 bin net ücret istemiyle gidiyorlar. İşveren tarafı 390 bin net ücret veriyor. İşçiler haklı taleplerini elde etmek için görüşmeler aşamasında 2 gün yemek boykotu yaptı, grev sırasında çocuklarıyla, eşleriyle Büyükşehir Belediyesi'ne gittiler, Kartal Belediyesi'ne çıplak olarak yürüdüler ve açlık grevi yaptılar.

Kartal Halk Ekmek üzerine oynanan oyunlar boşa çıkartılabilecek mi? Kartal Halk Ekmek [...] Hekimhan, Yeni Çeltek'ler yaratabilecek mi?

Görüşmeler sürerken en dikkat çekici nokta, sözleşmelere işveren tarafını temsilen katılanlardan Bahtiyar Kuru'nun tavrı idi. 1980 öncesi Soğanlık Belediye Başkanlığı yapmış ve yakın zamana kadar Fırıncılar Derneği Yönetim Kurulu üyesi olan Bahtiyar Kuru'nun sözleşme masasında işçilerin taleplerine karşı olumsuz bir tavır alırken, işçilerle konuşmalarında "bastırın vereceğiz" diyerek ikili oynadığı işçiler tarafından dile getiriliyordu. İşçilerin ifadelerine göre adı geçen şahıs greve çıkılması için işçilerden daha istekli, daha kararlıydı. Açıklamasını **Kartal Halk Ekmek'in kapatılarak piyasanın tek hâkiminin fırın sahipleri olması anlayışında bu**[**lan bu davranış kimi işçile**[...]

Grevden önce 60 bin ekme[...]
tal Halk Ekmek'in pazarın[...]
sonrası özel fırınlar tarafınd[...]
ya başlamıştı. Tek başına [...]
Kartal Halk Ekmek grevin[...]
arkasında yatan güçleri gös[...]
dan öğreticidir. Bu hesaplar[...]
deme getirilmeye çalışılan [...]
kan, anlaşma sağlanmasın[...]
grev istememekle suçlanıyor[...]
dı.

Grev aşamasına kadar t[...]
masasına oturanlar, greve ç[...]
ra yetkili olmadıklarını, fab[...]
bul Halk Ekmek'e kiralana[...]
ma için görüşmelerin başla[...]
bağlı olarak yetkili olmadı[...]
yorlar. Böylece işçiler ve se[...]
cek yetkili makam bulamıy[...]
li %97 hisseye sahip olan B[...]

Devamı

ANSA'da açlık grevi

(İşçilerin Sesi - İZMİT) — Grevinin 15. ayında olan ve bir süre önce işveren tarafından tahliye kararı alınan Ansa'daki işçiler Laspetkim-İş İzmit Şubesi'nde açlık grevine başladılar.

Daha önce Pakmaya ve Pinat'ta uygulanan fabrika kapatma kararı, Ansa'da da uygulanınca işçiler iki gün boyunca fabrika önünde oturma eylemi yaptılar. İlk gün toplanan 100 kadar işçiye jandarma komutanı "**Yaptığınız yasalara aykırıdır, dağılın. Zaten greviniz valilikçe bitirilmiştir, burada toplanmanıza izin veremem**" diyerek grev gözcülerini ve fabrika önünde oturan 40 işçiyi iki cemseye doldurarak jandarma karakoluna götürüp üç saat gözaltında tuttular.

Grev pankartının halen asılı olduğu grev gözcülerinin nöbetini sürdürdüğü ANSA'da bölge çalışma tarafından grev kapsamı dışında tutulan işçilerden 7 tanesi de işten çıkarılmış durumda. İşveren işçilerin evlerine gönderdiği yazısında, kıdem tazminatlarını 1988 ücretlerine göre hesaplamış ayrıca tazminatları da fabrikadaki makineleri satınca(!) ödeyeceğini belirtmiş.

İşverenin kapatma kararından sonra yasal yollar dışında herhangi bir şey yapmayan sendikaya rağmen işçiler, komiteyle birlikte aldıkları kararla, tüm partilere, meslek odalarına sendikalara giderek kamuoyu yaratmaya çalıştılar.

8 Ağustos günü de aralarında tartışıp, süresiz açlık grevi kararı alan işçiler daha sonra sendikaya haber vererek eyleme başladılar. Dönüşümlü olarak sürdürülecek açlık grevine katılan 13 işçi görüşlerini şöyle dile getirdiler. "**Bugün grevimizin 474. günündeyiz. İşveren iş akdimizi fesh etmeye kalktı, buna hakkı yoktur. Pakmaya, Pinat, Ansa... Sırada hangi fabrika var. Gelecekte bu gibi olaylarla sıkça karşılaşılabilir. Bu anlamda sorun Ansa işçisini aşmıştır. Sorun artık bütün olarak işçi sınıfının sorunudur. Açlık grevinin amacı bu noktada da paramızın alınması değil, demokratik bir hakkın alınması olmuştur.**

Türkiye'de çalışan insanın hiçbir güvencesi yok. Gelecek korkusu duyuyoruz. Yasalara güvenimiz kalmadı. Davamızı kazanabilmek için soruna bütün sınıfın sahip çıkıp desteklemelerini istiyoruz."

Unilever'de işbaşı

UNİLEVER şirketler grubuna bağlı Topkapı'da kurulu Elida Kozmetik ve Dilovası'nda kurulu Lever-İş'te (OMO) çalışan 770 işçinin grevi sözleşmenin imzalanmasıyla sona erdi. İmzalanan sözleşme ile daha önce sözleşmede olmayan kimi haklar da elde edildi. Örneğin SSK'nın verdiği istirahatlarda işveren asgari ücret üzerinden ödeme yapacak. Cumartesi günleri çalışma yükümlülüğü kaldırılarak işçilerin iradesine bırakıldı. Tatil günü kapsamına alınan cumartesi çalışması %150 zamlı ücret ödemesi yapılacak. Yine sözleşmeyle işveren 10 milyon faizsiz konut kredisi verecek ve geri ödeme maaşın %15'inin kesilmesiyle gerçekleşecek. Ayrıca grevde geçen süredeki kayıpların bir bölümü de sosyal haklara yedirilmek suretiyle elde edildi. Grevdeki hak kaybı işçi başına 8 milyondu. Bunun 4 milyonu alınmış oldu. Sözleşmeye göre işçi ücretleri ve sosyal haklar şöyle:

1. yıl: %145 artı 600 bin TL (ortalama ücret 1 milyon 881 bin TL oldu)

2. yıl %80 artı 250 bin TL (ortalama ücret 2 milyon 468 bin TL oldu)

Şeker bayramı: 1. yıl 1 milyon 400 bin TL, 2. yıl 750 bin TL

Kurban Bayramı: 1. ve 2. yıl 2 milyon TL

İzin: 1. ve 2. yıl 2 milyon TL

Yılbaşında prim: 2 milyon TL

Aile yardımı: 50 bin TL

İhbar önelleri ise 4, 6, 10, 12 ve 16 hafta olarak yeniden düzenlendi.